

Képzés és Gyakorlat Training & Practice

**DIVERZITÁS A HAZAI ÉS NEMZETKÖZI
NEVELÉSTUDOMÁNYI KUTATÁSOKBAN ÉS A
PEDAGÓGIAI GYAKORLATBAN**

X. Képzés és Gyakorlat Nemzetközi Neveléstudományi Konferencia

ABSZTRAKTKÖTET

Sopron, 2017. április 27.

**„Diverzitás a hazai és nemzetközi neveléstudományi
kutatásokban és a pedagógiai gyakorlatban”
X. Képzés és Gyakorlat Nemzetközi Neveléstudományi
Konferencia
Absztraktkötet**

**Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar
Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar**

**„Diverzitás a hazai és nemzetközi neveléstudományi
kutatásokban és a pedagógiai gyakorlatban”**

X. Képzés és Gyakorlat Nemzetközi Neveléstudományi Konferencia

Absztraktkötet

**Soproni Egyetem Pedagógiai Kar
2017. április 27.
Sopron**

Soproni Egyetem Kiadó, 2017

**University of Sopron Benedek Elek Faculty of Pedagogy
University of Kaposvár Faculty of Pedagogy**

**“Diversity in National and International Researches in
Educational Sciences and Pedagogical Practice”**

**10th Training and Practice International
Conference on Educational Sciences**

Abstracts

**University Of Sopron Benedek Elek Faculty of Pedagogy
27 April 2017
Sopron**

University of Sopron Press, 2017

Szerkesztő:

Kissné Zsámboki Réka
Horváth Csaba

Soproni Egyetem Kiadó / University of Sopron Press

Felelős kiadó:

Prof. Dr. Németh Róbert

tudományos és külügyi rektorhelyettes

ISBN 978-963-359-072-0

Elektronikus kiadvány

Az absztraktok tartalmáért a szerzők felelnek.

A konferencia EFOP-3.6.1-16-2016-00018 – „A felsőoktatási rendszer K+F+I szerepvállalásának növelése intelligens szakosodás által Sopronban és Szombathelyen” című projekt támogatásával valósul meg.

Tartalomjegyzék / Contents

Köszöntő / Welcome	7
A konferencia programja / Conference Program	9
A konferencia absztraktjai / Conference Abstracts	11
A pedagógia történeti aspektusai / Historical Aspects of Pedagogy	12
Érték, nevelés és társadalom / Values, Education and Society	20
Életkorok pedagógiája és pszichológiája I. / Pedagogy and Psychology of Different Ages I.	28
Életkorok pedagógiája és pszichológiája II. / Pedagogy and Psychology of Different Ages II.	36
A nevelés-oktatás nemzetközi és multikulturális dimenziói I. / International and Multicultural Aspects of Education I.	44
A nevelés-oktatás nemzetközi és multikulturális dimenziói II. / International and Multicultural Aspects of Education II.	51
A nevelés-oktatás nemzetközi és multikulturális dimenziói III. / International and Multicultural Aspects of Education III	55
A nevelés-oktatás nemzetközi és multikulturális dimenziói IV. / International and Multicultural Aspects of Education IV.	62
Pedagóguskutatások/ Researches on Teachers' Careers and Profession	67
Pedagógusképzés és a szakmai tanárképzés I. / Aspects of Teacher Training I.	75
Pedagógusképzés és a szakmai tanárképzés II. / Aspects of Teacher Training II.	82
Oktatás, gazdaság, munkaerőpiac a 21. században / Education, Economy and Labour Market in the 21th Century	90
Természettudományok, környezettudatosság / Natural Sciences and Environmental Awareness	97
IKT a pedagógiában / Information Technology in Education	105
Inklúzió a nevelésben / Inclusion in Education	114

Média, nyelv és kommunikáció I. / Media, Language and Communication I.	123
Média, nyelv és kommunikáció II. / Media, Language and Communication II.	131
Művészetpedagógia / Arts Education	139
Egészségnevelés, sportpedagógia I. / Health and Sports Education I.....	148
Egészségnevelés, sportpedagógia II. / Health and Sports Education II.	156
eTwinning Műhely – International Projects in Education – eTwinning Workshop	165

Tisztelt Kollégák! Kedves Vendégeink!

A Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar és a Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar nevében tisztelettel köszöntjük a jubileumi Képzés és Gyakorlat Nemzetközi Neveléstudományi Konferencia valamennyi kedves résztvevőjét. Születésnapot ünnepelünk, hiszen folyóiratunk holdudvarában a tizedik neveléstudományi konferenciát rendezzük, ebben az esztendőben a SOE Benedek Elek Pedagógiai Karán. A folyóirat jelentős értéke a teljes alkotói-szellemi szabadság és a közölt tanulmányok interdiszciplináris jellege, műfaji sokszínűsége, hiszen a szerzők sokszor egy tőről fakadó, globális társadalmi problémák narratív, saját nézőpontú, rendkívül árnyalt feltárására is vállalkoznak. Külön öröm számunkra, hogy a Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar és a Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar közösen gondozza a neveléstudományi irányultságú periodikát, mely hazai és nemzetközi szakmai körökben, tudományos műhelyekben, közoktatási és felsőoktatási intézményekben egyre elismertebb. A két intézmény közötti példaértékű szakmai, tudományos kapcsolatrendszere immár túlmutat a folyóirat határain – erre is rendkívül büszkék vagyunk. Legfőbb küldetésünk, hogy a hazai és nemzetközi neveléstudományi műhelyek diskurzusainak egyik jelentős fóruma legyünk, valamint az emberformálás területén dolgozó kutatók, szakemberek, oktatók, a közoktatásban dolgozó pedagógusok és hallgatók írásait közkinccsé tehessük egy magas színvonalú, tudományos folyóiratban. Köszönjük kollégáinknak, valamint a szerkesztőbizottságnak, hogy a mai napon itt lehetünk és együtt ünnepelhetjük a tudományt. Tartalmas, hasznos, újbóli találkozásokban gazdag, új emberi - szakmai kapcsolatokkal is bővülő konferenciát kívánunk. Legyen továbbra is jótékony szellemi táplálék a folyóirat iskolaépítő elődeink megismeréséhez, múltunk megértéséhez, a jelen történéseinek és nagyszerű pillanatainak átéléséhez, egy szeretetteljes jövő építéséhez.

Dr. habil Varga László
dékán (SoE-BPK)

Bencéné Dr. Fekete Andrea
dékánhelyettes (KE-PK), főszerkesztő

Dear Colleagues, Dear Guests,

In the name of the Benedek Elek Faculty of Pedagogy of the University of Sopron and the Faculty of Pedagogy of the Kaposvár University may we express our warm welcome to all the participants of the jubilee international conference on educational sciences of Training and Practice. We are celebrating our birthday, since in the halo of our journal today we are organizing the 10th conference on education at the Benedek Elek Faculty of Pedagogy of the University of Sopron. A significant asset of the journal is the total intellectual freedom and the interdisciplinarity of the studies published as well as the colourful genres, since the authors sometimes express global social problems stemming from the same root in a narrative exceptionally subtle way from their own points of view. It is a great pleasure for us that the Faculty of Pedagogy of the University of Kaposvár and the Benedek Elek Faculty of Pedagogy of the University of Sopron co-edit the educational journal which is getting more and more acknowledged in national and international circles, in scientific workshops and in institutions of public and higher education. The exemplary professional and scientific contact between the two institutions exceeds the borders of the journal which makes us extremely proud. Our mission is to become a significant forum of national and international scientific workshops and produce a scientific journal of a high standard that disseminates studies of researchers, experts, professors, teachers of public education as well as of students working in the field of education. We express our thanks to our colleagues and the Board of Editors for the possibility to be here today and celebrate science together. We wish you an effective conference that promotes repeated meetings and offers new contacts both private and professional.

Let the journal be a beneficial intellectual product in the future too, which helps to get to know our ancestors, to understand our past, to experience the events and the wonderful moments of the present and to build a loving future.

Dr. Habil László Varga
Dean (Sopron)

Dr. Andrea Fekete Bencéné
Vice Dean (Kaposvár), Editor-in-Chief

A KONFERENCIA PROGRAMJA / CONFERENCE PROGRAM

9.00-TŐL
FROM 9.00 A.M. **REGISZTRÁCIÓ / REGISTRATION**
helyszín / Venue: III. emelet, Brunszvik terem / 3rd Floor,
Brunszvik Hall

9.30-9.40 **MEGNYITÓ / OPENING CEREMONY**

*A Lewinszky Anna Gyakorló Óvoda óvodásainak köszöntője /
Songs and Dance by Children of Anna Lewinszky Practice Kindergarten*
Vezető / Directed by
Szarvasné Jónás Hajnalka (óvodapedagógus / Kindergarten teacher)

9.40-10.00 **ÜNNEPI KÖSZÖNTŐK / WELCOME SPEECHES**

Prof. Dr. Náhlik András
Soproni Egyetem, Rektorhelyettes / Vice Rector

Dr. habil Varga László
Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar, Dékán / Dean

Dr. Podráczky Judit
Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Dékán / Dean

Benczéné Dr. Fekete Andrea
Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Dékánhelyettes / Vice Dean
a Képzés és Gyakorlat Neveléstudományi folyóirat főszerkesztője / Editor-in-Chief

10.00 – 11.45

PLENÁRIS ELŐADÁSOK / PLENARY LECTURES

Dr. habil Fehér Katalin, Elte-Ppk, professor emerita

A felvilágosodás pedagógiai eszméi és mához szóló üzenete /

Pedagogical Doctrines of the Enlightenment and its Message to the Present Days

Prof. Dr. Szécsi Tünde, Gulf Coast University, Fort Myers, Florida

Kisgyermeknevelési programok és a legújabb kutatási irányok az USA-ban /

Early Childhood Education Programs and the Newest Tendencies in Research in the USA

Prof. Dr. Chantana Chanbanchong, Naresuan University, Phitsanulok, Thailand

A gyermekek állampolgári nevelése a globalizálódó Thaiföldön /

Citizenship Education for the Kids in the Globalized Society of Thailand

11.45 – 12.00

ZENEI INTERMEZZO / MUSICAL INTERMEZZO

Takács Jenő: Rapszódia / Jenő Takács: Rhapsody

ELŐADÓ:

Árvayné Nezvald Anett

SoE Benedek Elek Pedagógiai Kar, hegedűművész, művésztanár /

First Violinist, Teacher of Music

(Zongorán közreműködik: Bódás Zsuzsanna / Zsuzsanna Bódás - piano)

12.00 – 12.45

EBÉDSZÜNET / LUNCH BREAK

13.00-TŐL ÉS

14.00-TŐL

SZEKCIÓELŐADÁSOK / PRESENTATIONS IN SESSIONS

A KONFERENCIA ABSZTRAKTJAI

A pedagógia történeti aspektusai **/** **Historical Aspects of Pedagogy**

Szekcióvezetők /Session Chairs:
Dr. Kovács László, Dr. Molnár Béla

MIZERA TAMÁS

Eszterházy Károly Egyetem Neveléstudományi Doktori Iskola

Mit jelent egy tanító erudíciója a kora újkori Felvidéken? – Eredmények és perspektívák a tanítókönyvtárak kutatásában*

A Kárpát-medence kora újkori, tanító értelmiségének műveltsége a magyar művelődés- és neveléstörténet számára központi kérdés. Az egyik legfontosabb műveltségelem az erudíció (olvasmányműveltség), amely mind a történeti olvasó- és olvasmánykutatás, mind a neveléstörténet számára fontos és aktuális kutatási terület (Jäger, 1997; Madas–Monok, 2003; Mizera 2017; Raabe, 1997). Az ún. tanítókönyvtárak nagy számban vannak jelen a kora újkori Felvidéken, és többnyire németajkú, protestáns tulajdonosokhoz köthetők (Adattár XVI-XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez). Az általuk rekonstruálható intellektuális horizont statisztikai apparátus segítségével (Falus–Ollé, 2008; Sajtos–Mitev, 2007), valamint az inventáriumok és könyvjegyzékek tartalmi kritériumok szerinti elemzésével (Čičaj, 1993; Monok, 1993) jellemezhető. Az előadás a kapcsolódó kutatások eddigi eredményeit foglalja össze.

Was versteht man unter Erudition eines Lehrers im frühneuzeitlichen Oberungarn? – Angaben und Perspektiven zur Forschung

Die Bildung der lehrenden Intelligenz im frühneuzeitlichen Karpatenbecken ist eine Kernfrage für die ungarische Kultur- und Erziehungsgeschichte. Eines der Elemente dieser Bildung ist die Erudition, die als ein wichtiges Thema der historischen Lese(r)forschung und auch der Erziehungsgeschichte gilt (Jäger, 1997; Madas–Monok, 2003; Mizera, 2017; Raabe, 1997). Man kann die sog. Lehrerbibliotheken im frühneuzeitlichen Oberungarn in größerer Anzahl finden, die Besitzer der Bücher sind meistens protestantische Bürger mit deutscher Muttersprache (Materialien zur Geschichte der Geistesströmungen des 16.- 18. Jahrhunderts in Ungarn). Der intellektuelle Horizont der oben geschriebenen Lehrer ist durch statistische (Falus–Ollé, 2008; Sajtos–Mitev, 2007) und inhaltliche (Čičaj, 1993; Monok, 1993) Analyse der Naschlassinventare und Bücherverzeichnisse zu charakterisieren. Der Vortrag fasst die bisherigen Ergebnisse der Forschung zusammen.

* Az előadás német nyelven hangzik el.

PATAI ILONA

Konstantin Filozófus Egyetem, Közép-európai Tanulmányok Kara, Nyitra, Szlovákia

A Lévai Piarista Gimnázium (1815-1919) a város és a megye történetében

A 2017-es év világszerte Kalazanci Szent József jubileumának az éve. Kalazanci Szent József elsőként vállalkozott a szegény sorsú gyermekek ingyenes nevelésére és tanítására. Szlovákiában 1642 és 1815 között 11 piarista gimnáziumot alapítottak. Utolsóként 1815-ben hozták létre a Lévai Piarista Gimnáziumot. Az iskola fontos szerepet játszott a város életében, különös tekintettel a lakosság műveltségi és életszínvonalának emelésében, a kulturális élet gazdagításában. Léva városának határain túl is fontos szerepe volt a gimnáziumnak, ezt tanúsítják a 19. század végén a megye életéből a sajtóban megjelent korabeli írások. Tanulmányunkban azt elemezzük, hogy a piarista gimnázium milyen hatással volt Léva városára és egész Bars vármegyére. Kutatásunk középpontjában az áll, hogy helyi és megyei szinten mennyire befolyásolták a gimnázium működését a társadalmi és politikai események. Forrásanyagul a korabeli Barsvármegye sajtó anyagát használtuk.

The Piarist Secondary Grammar School in Levice (1815-1919) in the History of the City and the County

The year 2017 is officially and all over the world declared as the jubilee year of Joseph Calasanz. Joseph Calasanz was a pioneer in education, he was the first who made the idea of cost-free education for poor children real. In the period of years 1642-1815, 11 Piarist secondary grammar schools were founded in Slovakia. The last among them was the Piarist Secondary Grammar School in Levice established in 1815. Throughout its history, the school intervened into the life of the city and participated in increasing the cultural and educational level of its inhabitants. The importance of the school exceeded the borders of Levice and there is a clear evidence of it in the press of that period devoted to actual events in the life of the county in the late 19th century. In our paper we make an analysis of the affection of the Piarist Secondary Grammar School on the life both the city of Levice and Tekov county as well. We have also examined how socio-political events at local and county level influenced this school. As main source of information for this analysis we used the press of that period (Barsvármegye).

MOLNÁR BÉLA

*Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar,
Pedagógiai és Pszichológiai Intézet, Szombathely*

A gyakorlati képzés állapota és jellemzői a tanítóképző intézetekben a múlt század közepén

A múlt század közepén a középfokú tanítóképzés 1950 és 1959 között négy évig tartó képzés volt, amit az érettségi vizsga, majd az egy évig tartó gyakorlóév követett, végezetül tanítói képesítővizsgát tettek a tanítójelöltek.

A kutatás célkitűzése, hogy bemutassa, elemezze a gyakorlati képzés formáit, szabályozásának dokumentumait. Az előadásban megvizsgáljuk a gyakorlati képzés megszervezésének nehézségeit, problémáit, s azt, hogy lehetővé tette-e a gyakorlati képzés a tanítójelöltek mesterségbeli tudásának a kialakulását, fejlődését.

A kutatás során primer források (tantervek, szabályzatok) felhasználására került sor.

A gyakorlati képzést a szakemberképzésben tágabb és szűkebb értelemben is használják. A tanítóképzésben szélesebb értelemben használjuk, amikor pl. általában az elméleti ismeretek gyakorlatban való alkalmazásáról beszélünk. Ha a tanítóképzés teljes folyamatának azt az oldalát vizsgáljuk, amelyben a leendő tanítókat a tanítói tevékenységükhöz szükséges gyakorlati készségekre, képességekre tanítjuk, akkor a szűkebb értelemben vett gyakorlati képzést tartjuk szem előtt.

The Situation of Practical Education in Secondary Educational Institutions for Teacher Training in the Middle of the Last Century

Between 1950 and 1959, teacher training in secondary schools meant an education to last for four years followed by a specified final exam and a practice period of one year. Trainee teachers were subsequently expected to take a qualifying exam.

The objective of the investigation is to present and analyse the forms and the documents related to the regulation in practical training. In the course of the lecture (essay) we will go into details concerning the difficulties and problems in organising practical training as well as the issue whether the vocational training allowed to contribute to develop trainee teachers' expertise.

The use of primary sources such as curricula and regulations were included during the investigation.

In the training of professionals, practical training is used in both wider and closer sense of the word. It is used in the wider sense in teacher training when, for instance, we generally speak about the theoretical knowledge being put into practice. When investigating the very side of the whole process of training teachers where trainees are taught the practical skills, abilities needed for their everyday profession as primary school teachers, in this case practical training is used in the closer sense of the word.

GYÖRE GÉZA

*Pannon Egyetem Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar Neveléstudományi Intézet,
Veszprém*

Zsolnai József az 1990-es években kifejtett munkássága a korabeli (szak)sajtó tükrében

Zsolnai József munkásságáról a pedagógiával foglalkozók közül szinte mindenki formált valamilyen véleményt. Ezek a meglátások nem egyszer egymással sok pontban ellentmondtak, vitát generáltak. Halála után a joggal várt objektív életmű-értékelése – még – nem történt meg. Előadásomban munkásságának egy fontos időszaka értékelésével próbálkozom, mégpedig a korabeli szaksajtóban megjelent írások alapján. Kiemelten jelentős Zsolnai József munkásságában a feldolgozásra kerülő időszak: 1. megjelentek az Értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógia (1995), A pedagógia új rendszere címszavakban (1996) és a Bevezetés a pedagógiai gondolkodásba (1996) című kötetei; 2. 1990. és 1995. között az Országos Közoktatási Intézet főigazgatójaként (is) tevékenykedett. Végezetül a Zsolnai József életmű-kutatás további terveiről és a Pannon Egyetem Neveléstudományi Intézetében működő Zsolnai József Archivum, Dokumentumtár és Kutatóközpontról (ZsJADK) szölok.

About the Work of Joseph Zsolnai in the 1990s in the Light of Contemporary (specialised) Press

Almost all professionals of pedagogy created some kind of opinion about the work of Joseph Zsolnai. These insights often contradicted each other in many points generating debates. After his death, the rightfully waited objective oeuvre-evaluation has not happened yet. In my presentation I am trying to evaluate an important period of his working on the basis of the published articles in the contemporary press. Especially significant in Zsolnai's work is the processed period of it: 1. Pedagogy of Value Transmission and Development of Capabilities (1995), The New System of Pedagogy In Brief (1996) and the Introduction to Pedagogical Thinking (1996) volumes; 2. Between 1990 and 1995 he worked as the director general of the National Institute of Education. Finally, I speak about further plans of Zsolnai's oeuvre-research and the Joseph Zsolnai Archives, Document Library and Research Centre in University of Pannonia Institution of Education.

GÁL ANIKÓ – KOVÁCS KRISZTINA

Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Tanító- és Óvóképző Intézet, Szeged

Normák az 1950-es évek gyógypedagógiai tanterveinek összehasonlító elemzése alapján*

Kutatásunkban a gyógypedagógiai intézetek számára létrehozott 1952-es és 1958-as tanterv összehasonlító elemzésére törekedtünk. A kvalitatív történeti-összehasonlító vizsgálat során a hermeneutikai módszert alkalmaztuk primer források tükrében.

Kutatásunk keretét azok a témában releváns hazai és nemzetközi neveléstörténeti írások nyújtották, melyek elemzik a norma, normalitás és abnormalitás fogalmát, az iskolarendszer és a normalitás kapcsolatát, főbb kérdésköreit. A szakirodalmi elemzések alapján a normalitást a gyógypedagógiai intézetek funkciójával hoztuk összefüggésbe, melyek biztosítják a művelődéshez való jogot, ismereteket, valamint értékeket, elvárt viselkedésformát közvetítenek.

Megállapítható, hogy 1945 utáni oktatáspolitikai döntések és szakmai viták korlátozták az értelmi fogyatékos gyermekek különleges igényeit figyelembe vevő tanterv kidolgozását. Ugyanakkor az 1958-as tantervben már új elemként jelenik meg az egyéni képességekhez igazodó fejlesztés szükségessége.

Die Normen aufgrund der Vergleichsanalyse von sonderpädagogischen Lehrpläne in den 50-er Jahren

Das Ziel unserer Forschung war es, die für die sonderpädagogischen Institute erstellten Lehrpläne von 1952 und 1958 zu vergleichen und zu analysieren. In unserer qualitativen geschichtlichen-vergleichenden Untersuchung verwendeten wir die hermeneutische Methode im Spiegel primärer Quellen.

Die relevanten nationalen und internationalen Literaturen im Themenbereich, die den Begriff von Norma, Normalität und Abnormalität, sowie die Verbindung zwischen Schulsystem und Normalität analysieren, dienen als Forschungsrahmen. Aufgrund der Analyse der verwendeten Literaturen brachten wir die Normalität mit der Funktion der sonderpädagogischen Institute in Zusammenhang, die das Recht auf Bildung sichern, weiterhin Kenntnisse, Werte und erforderliche Verhalten vermitteln.

Es kann festgelegt werden, dass die Entscheidungen in der Bildungspolitik und die fachlichen Diskussionen beschränkten die Ausarbeitung eines solchen Lehrplanes, der die speziellen Bedürfnisse der Kinder mit geistiger Behinderung beachten. Dennoch erscheint der Anspruch auf die individuellen Fähigkeiten berücksichtigten Entwicklung im Lehrplan von 1958 als neues Element.

* Az előadás német nyelven hangzik el.

FÜLEP ÁDÁM

Eszterházy Károly Egyetem Neveléstudományi Doktori Iskola, Eger

A hazai felsőfokú könyvtárosképzés kialakulása és jövőbe mutató irányai a 20. század magyar neveléstörténetének horizontjában

Az előadásomban a magyarországi felsőoktatási könyvtárosképzés kezdeteit és a 20. század közepétől való intézményesülését szeretném vizsgálni a hazai neveléstörténet aspektusában. A 2015 őszen indult kutatásomat a doktori tanulmányaimmal elkezdett forrásgyűjtő és -feldolgozó munkám során eddig feltárt elsődleges és másodlagos, elsősorban az Országos Széchényi Könyvtár és a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Kézirattárából származó, és a már megjelent alapvető, összefoglaló jellegű könyvtár- és képzéstörténeti forrásanyagok felhasználásával kívánom elemezni és bemutatni. A hazai felsőoktatási könyvtárosképzés 1949-től számítható kialakulásának és fejlődésének neveléstörténeti kontextusba való beágyazásával célom, hogy az így megfogalmazott újabb összefüggések hozzájáruljanak majd a könyvtáros szak múltjának mind teljesebb ismeretéhez, valamint a képzés nevelés- és társadalomtudományi vonatkozásainak hangsúlyosabbá tételéhez.

The Formation of the Domestic Librarian Higher Education and its Future Directions in the Hungarian Education History

I would like to examine the beginnings of academic librarian training in Hungary and the mid-20th-century institutionalization in the aspect of the domestic education history. I would like to introduce my research, that was launched in 2015, by using so far explored primary and secondary sources, released summarizing library- and training substances. Collecting and processing of these source materials have begun during my doctoral studies that are primarily made up of resources from the National Széchényi Library and from the University of Debrecen University and National Library Manuscripts. By embedding the formation of the domestic librarian higher education training that can be dated since 1949 and the development of it into an education historical context my aim is that the new connections worded in this way will contribute to a fuller knowledge of the past of the librarian department, together with the emphasis on the training in the aspect of education and social science.

KOVÁCS LÁSZLÓ

Eszterházy Károly Egyetem, Eger

Új dimenziók az egri pedagógusképzésben – A tanítóképzés újjáéledése az iskolai gyakorlat perspektívájából

A tanítóképzés hagyományai közel kétszáz éves múltra tekintenek vissza Egerben. Pyrker János László érsek a hazai pedagógusképzés egyik legjelentősebb lépését tette meg azzal a döntésével, amivel 1828-ban létrehozta a városban az ország első magyar nyelvű tanítóképzőjét. Az eleinte kétéves iskola 1882-re négyévesre bővült, amelynek keretei között az elmélet mellett, egyre nagyobb szerepet kapott a gyakorlati ismeretek elsajátítása.

Az 1923-24-es tanévben már szervezetileg teljesen önálló, minden más népiskolától független gyakorló iskolát is alapítanak az intézmény hallgatóinak még sokoldalúbb, szakmailag megalapozottabb felkészítésének biztosítására. Az 1940-es évek közepétől már öt évig tartott a jelöltek felkészítése, ami 1957-ig, a középfokú tanítóképzés megszűnéséig megmaradt ebben a formában.

Közel hatvan évnek kellett eltelnie ahhoz, hogy a tanítóképzés ismét elindulhasson Egerben. Ennek az időszaknak, kiemelten a gyakorlati felkészítésnek a tapasztalatait, kihívásait és jövőbeli feladatait kísérel meg bemutatni az előadás.

New Dimensions in Teacher Training in Eger – Revival of Teacher Training for Junior Classes from the Perspective of School Practice

Traditions of teacher training for junior classes date back to two hundred years in Eger. Archbishop Pyrker János László made a major step in Hungarian teacher training when he decided to establish the first Hungarian language teacher training school in the town in 1828. The initial two-year education was extended to four in 1882, and besides theory acquisition of practical skills got more and more important. In 1923-24 academic year even a self-sufficient practice school, independent from any other state schools was established to ensure even more complex, professionally more thorough training of the students of the institution. From the middle of the 1940s students were trained for five years which existed until 1957, when intermediate teacher training was ceased.

It took almost sixty years for teacher training for junior classes to start again in Eger. The lecture tries to show the experience, challenges and future tasks of this period, with special emphasis on practical training.

Érték, nevelés és társadalom
/
Values, Education and Society

Szekcióvezetők /Session Chairs:
Dr. Varga Norbert, Dr. Molnár Gábor

MOLNÁR GÁBOR

Kaposvári Egyetem, Kaposvár

Társadalomelmélet és nevelésszociológia a késő modern korban

Az előadás első része áttekinti a mai, késő modern társadalmak leírására, megértésére kidolgozott főbb elméleteket (például posztindusztriális, információs, tudásalapú, hálózati, kockázati, élménytársadalom), illetve olyan általános társadalomelméleti megközelítéseket (rendszerelméletek, a habermasi rendszer–életvilág paradigma, cselekvő-hálózat paradigma stb.), amelyeknek különös relevanciája van a késő modern társadalmak sajátosságainak elméleti megragadásában. A második rész megvizsgálja, hogy a fenti megközelítések hogyan helyezhetők el egyfajta általános társadalomelméleti paradigmátérben, illetve mutatkoznak-e jelei közöttük a konvergenciának, valamiféle paragdimatikus szintézis lehetőségének. Végül az előadás harmadik része azt veszi szemügyre, hogy a fenti elemzésekből egyfelől milyen sajátos, új nevelési feladatok, kihívások, másfelől milyen nevelésszociológiai kutatási feladatok adódnak.

Social Theory and Sociology of Education in Late Modernity

The first part of the paper reviews the main social theories proposed to describe late modern societies (e.g. the concepts and theories of post-industrial, information, knowledge-based, network, risk, and experience society) as well as more general social theories that have specific relevance to the theoretical understanding of late modernity (social systems theories, the Habermasian paradigm of the duality of System and Lifeworld, Actor–Network Theories etc.). The second part investigates how these theoretical approaches can be placed within a unified paradigmatic field, and whether there are elements of convergence, possibilities of a synthesis between them. The final part of the paper examines, on the one hand, what specific duties and challenges arise from the above analyses for 21st century education and, on the other hand, what research problems they pose for present-day sociology of education.

KOLTAI ZSUZSA

Pécsi Tudományegyetem, Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar, Pécs

Múzeumpedagógia a társadalom szolgálatában

A múzeumok társadalmi feladatvállalásának bővülése a múzeumi kultúráközvetítés alakulásának egyik legmeghatározóbb jellemzője az elmúlt évtizedekben. Innovatív külföldi és hazai múzeumi programok sokasága reflektál a felgyorsult társadalmi és kulturális változásokra, valamint vállal szerepet különféle társadalmi kihívások és konfliktusok kezelésében. Az elmúlt években a nyugat-európai múzeumok mind tudatosabban fókuszálnak az elöregedő társadalom, valamint a bevándorlás által generált társadalmi kérdésekre és problémákra. A múzeumi tanulásból hagyományosan kimaradó társadalmi csoportok megszólítására és bevonására pedig mind hangsúlyosabban törekednek az intézmények hazánkban és külföldön egyaránt. Az előadás a múzeumpedagógia nemzetközi gyakorlatának vizsgálata alapján határozza meg a múzeumok társadalmi feladatvállalásának kurrens trendjeit.

Museum Education in the Service of Society

Expansion of the social role taking of museums has become one the most dominant feature of the development of museum education in the last couple of decades. Innovative museum programs in Hungary and abroad reflect on the accelerated social and cultural changes and they take a role in handling diverse social challenges and conflicts. Many museums in Western Europe more and more consciously focus on social issues and problems which are appeared due to the aging society and migration. Museums increasingly endeavor to involve such social groups which are traditionally not engaged into museum learning. The presentation defines the current trends of the social role taking of museums by examining the international practice of museum education.

FAUST DEZSÓNÉ

Néphagyományőrző Óvodapedagógusok Egyesülete, Szentendre

Értékteremtő, néphagyományőrző szemléletű óvodai nevelés

Előadásomban szeretném felvázolni a népi kultúra átörökítésének értéknövelő hatását, a Néphagyományőrző Óvodai Program tükrében. Rövid kitekintés: Társadalmunkban az intézményes nevelésben kreatív törekvések vannak a „nemzetmegtartó hagyományok” /Györffy I./ a népi kultúra-átadás lehetőségeinek kutatására, gyakorlására.

A szemlélettel azonosulók - gyakorló pedagógusok, a tanító-, óvóképző intézmények, hagyományőrző csoportok - keresik a népi hagyományok gazdag eszköztárának alkalmazási lehetőségeit, amelyek a személyiség fejlesztését, a magyarságtudat formálását szolgálják.

Az 1997-ben minősített választható Néphagyományőrző Óvodai Program az óvodai nevelés rendszerébe illeszti a továbbadható hagyományokat. Szemléletformáló hitvallás: a gyermeknek joga van a népi kultúrát megismerni, örömteli élményeket szerezni...A program a népi kultúra minden területéről merít, komplexen építi be a mindennapok, jeles napok szokásörzítő tevékenységeit és a kapcsolódó népművészeti elemeket, a gyermekek életkorának megfelelően. Rendező elv: az évkör. A célok, a program sajátosságai tükrözik az értéknövelés lehetőségeit.

A néphagyományőrzés mindennapi pedagógiai művészete: a néphagyományok éltetése az óvodai nevelés rendszerében. /Rövid példák, fotók/ A néphagyomány éltetés értéket teremt: Gyermekek... Pedagógus... Család...Társadalom...

Value-creating, Folklore-conserving Kindergarten Education

In my presentation I would like to outline the value-creating effects of folk culture transmission in the light of the Folk Culture Kindergarten Program.

Short outlook: within our society and in institutionalized education there are creative aspirations aiming at exploring and studying folk culture transmission.

Practicing educators, grade school teachers and kindergarten institutions, folk culture preserving groups – that can identify themselves with the sentiment all search for the applicative possibilities of the rich tool system of folk culture (education) that target personal development and forming the Hungarian identity.

The Folk Culture Preserving Program that was classified in 1997 sets in the transmittable traditions into the system of Kindergarten Education. Perspective – forming manifesto: children have the right to get to know folk culture and traditions and to have acquire joyful memories.

The program deals with all aspects of folk culture from everyday activities and to festive days and folk art elements according to the children's age. Main principle: year circle.

The goals and the characteristics of the program reflect the possibilities of value – expansion.

The everyday art of folklore conserving: invigorating folklore in the system of kindergarten education. (Short examples, photos.) Invigorating folklore creates value: children, educators, family, society.

BALOGH BRIGITTA

Partiumi Keresztény Egyetem, Nagyvárad (Románia)

Gyakorlat és intézmény – egy etikai fogalompár pedagógiai alkalmazása

Napjainkban a pedagógia olyan kihívásokkal és ellentmondásokkal szembesül, amelyek sok szállal kapcsolódnak ahhoz a jelenséghez, hogy a nyugati civilizációhoz sorolható társadalmakban nagy mértékű bizonytalanság uralkodik bizonyos, az emberi élettel kapcsolatos alapvető kérdéseket illetően, beleértve a morális orientációt is. Az értékészletek társadalmi méretű relativizálódása az egyik legnehezebben megválaszolható kérdést hozza magával a kortárs pedagógia számára: hogyan lehet stabil morális orientációra nevelni az individuális szabadság elvének megsértése nélkül, illetve hogyan lehet szabadságra nevelni a szubjektum morális felelősségének felszámolása nélkül? Előadásunkban arra teszünk kísérletet, hogy a jelzett problémából kiindulva megvizsgáljuk, mennyiben alkalmazható a kortárs etika egyik meghatározó keretelméletének, Alasdair MacIntyre erényetikájának intézmény–gyakorlat fogalompárja a morális nevelés, illetve általában a kortárs pedagógia keretében.

Application of the Ethical Concepts of Practice and Institution in Contemporary Pedagogy

Nowadays, pedagogy faces some important challenges related to the phenomenon that, in Western societies, there is some kind of uncertainty concerning basic problems of human life, including moral orientation. The relativisation of values causes one of the major problems for contemporary pedagogy: how to educate to a stable moral orientation without hurting the principle of individual freedom, or how to educate to freedom without eliminating the moral responsibility of subjects? The paper tries to examine if two important concepts of contemporary philosophical ethics, the concepts of practice and institution by Alasdair MacIntyre, are applicable for the contemporary pedagogy.

LŐRINCZ ANDREA

Miskolci Egyetem, Miskolc

Vajon te jó vagy? A gyermekotthonban nevelkedett fiatalok ítélete a jó és rossz emberekről

Ki számunkra a jó ember és kit tekintünk rossznak? Az ember morális fejlődése kisiskolás korban éri el azt a szakaszt, melyben ítéletei már többnyire autonómak. Az, hogy egy egyén életében mit jelent a „jó” és mi számít „rossznak” az a gyermekkori élethelyzetek, örömök és traumák függvényében körvonalazódik, így egy átlagos fiatal 14 éves korára már képes érvekkel alátámasztani személyes ítéleteit. De hogyan alakul a morális fejlődés a gyermekotthonokban nevelkedő gyermekek személyiségében? Miként befolyásolja meggyőződéseiket a bántalmazó szülői közeg, az őket családjukból kiemelő rendszer képviselői, s miként hat a kérdésre az ingerszegény intézményi környezet s a sorstársakkal való folyamatos összezártság? Kutatásom során strukturált interjúk segítségével kívánom megválaszolni a feltett kérdéseket. Olyan 14 és 18 év közötti fiatalokkal folytattam beszélgetéseket, akik többszörösen traumatizált élethelyzetből kényszerülnek megítélni azt, hogy számukra ki a jó és ki a rossz ember.

Are You a Good Person?

Who is a good person and who do we consider a bad one? The moral evolution of the human being reaches the point where they are able to make autonomous decisions at school age. Delightful and traumatic experiences of childhood shape an individual's perception of "good" and "bad", so by fourteen years of age they can argue for their personal judgements.

But how does the moral progression form in the personalities of children raised in children's homes? How does the hurtful parenting influence their confidence? How does the system which takes them out of their families guide them? How does the less impulsive institutional atmosphere and the constant seclusion from their peers influence them? I intend to answer these questions with structured interviews. The interviewees were young adults between the age of 14 and 18 who were forced to decide who is good and bad based on multiplied cases of traumatizing situations in life.

KARLOWITS-JUHÁSZ ORCHIDEA

Miskolci Egyetem, Miskolc

Gyermekotthonban élő gyerekek példaképei

Hazánkban több reprezentatív kutatás is vizsgálta a fiatalok értékvilágának feltárását, ezen belül a példaképválasztás kérdéskörét. Milyen példaképeket választ magának a mai 12-18 éves korosztály? Melyik szocializációs forrás a legmeghatározóbb? Milyen szempontok, értékek megnevezésével indokolják a fiatalok választásukat, vagy éppen milyen indokkal utasítják el a példaképválasztást?

A kutatási eredményekből azt látjuk, hogy a fiatalok példaképeiket leginkább a családból és a médiából választják. De vajon hogyan alakul ez a kép az olyan fiatalok körében, akik gyermekotthonban nevelkednek? Kiket neveznek meg orientációs személynek szüleik helyett, és milyen értékkategóriák mentén rendeződnek választásaik?

Elsősorban ezekre a kérdésekre keresem a választ a gyermekotthonban élő gyerekek/fiatalok körében végzett, strukturált interjúkra épülő vizsgálatommal.

Role Models of Children Living in Children's Home

In our country more and more representative studies examined the value system of teenagers, within the topic the question of choosing a role model. What kind of role models do youngsters choose between the age of 12 and 18? What kind of social sources are the most crucial? What viewpoints and values are being named when youngsters justify their choice, or what are the reasons for the refusal of choosing the role model?

Results of the researches show that youngsters mostly chose their role models from their family or from the media. But how does this image formed among youngsters who were raised in children's home? Who do they consider as their guidance instead of their parents, and which set of values shape their choices? In my study I am primarily searching for the answer for these questions based on structured interviews made with children and teenagers living in children's home.

FARAGÓ LÁSZLÓ

Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Kaposvár

A függőség felfüggesztése a médiaedukáció során

A kiberjelenlét a másodlagos szocializációs folyamat része. Azt azonban kevésbé tudjuk meghatározni és még kevésbé vagyunk képesek irányítani, hogy milyen legyen ez a kognitív folyamat. A szájber-educáció szinte nyomon követhetetlen, olyan gyors ütemben változik a tartalma, elérési formája, befolyásoló képessége. A különböző virtuális csatornákon elérhető tartalom-tömeg, jelentős része átgondolás, elaboráció nélkül épül be a fiatal (felnőtt) korosztály tudatába vagy inkább úgy helyes tudatalattijába. Egyszerű, rövidített és időnként vagy javarészből mediális formában fellelhető üzenetek ezek, amelyek gátak-fékek nélkül „rakódnak le” és kumulálódnak. A befogadás szinte tökéletes, a carpe diem, élj a mának alapján feloldhatatlan függőséghez vezet. Odahaza a szülők képernyőfüggőségről beszélnek, de tudomásul kell venni, hogy ezt a függőséget az iskola falai közé is beviszik a diákok.

Tiltás helyett – az organikus szabadságvágyat kihasználva – a mediális terepet érdemes összekötni az edukáció más módszereivel, különben nem tudunk majd elég közel kerülni hozzájuk. Ma már a kapcsolati háló határozza meg a valós tér jellemzőit? Vagy éppen a fordítottja igaz: ami valós tér, az képeződik le a virtuális mátrixban? Hogyan tudunk megfelelő tanácsokat adni, hogy a diákok által posztolt dokumentum, akár mint emlékhely szerepeljen majd a későbbiekben? Részese tud lenni a pedagógus a diákok kiterjedt kapcsolati a hálónak? – egyebek mellett ezekre a kérdésekre keresi majd a választ a dolgozat.

The Suspension of the Addiction During Media Education

The cyber presence part of the secondary socialization process. However, it is less so we can define and even less are we able to control how this cognitive process. The cyber-education almost undetectable, it's content rapidly changing, the ability to quickly change the qualifying and change it's path of the form. The various virtual contents are available without consideration for young age groups. These messages are simple and short. These messages mostly to be stored without dams. In the process, take advantage of the medial space. The inclusion is almost perfect. The message of understanding and lasting storage principle is addictive. Parents are speaks from sreene-addiction at home, but it should be understood that the students are also brought into the walls of the school this dependence. Block instead of the medial stage for other methods you may want to connect with education. Otherwise we will not be close enough to avoid them. The communication network is determined by the characteristics of the real space? Or just the reverse is true: that the real space will be displayed in the virtual matrix? How can we give advice to the students use of the cummunity sites that appears in documents? Can be a part the teacher to the students extensive contact network? In addition to these questions, among others, will be looking for the answer to essay of main.

Életkorok pszichológiája és pedagógiája I.

/

**Pedagogy and Psychology of Different
Ages I.**

Szekcióvezetők /Session Chairs:

Szélesné Dr. Ferencz Edit, Susy Rosemond

SZÉLESNÉ FERENCZ EDIT – FAZEKAS ILDIKÓ

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar, Sopron

A mentális- és viselkedészavarok felismerésének vizsgálata óvodapedagógusok körében

Az előadás bemutatja a 2014-15-ben végzett kutatás eredményeit, melynek célja volt, hogy óvodapedagógusok számára alapot nyújtson azoknak a pszichológiai és pedagógiai ismereteknek a kialakításához, melyek a leghatékonyabban járulhatnak hozzá a mentális- és viselkedészavarok korai felismeréséhez. Ezáltal lehetővé válhat a problémák felismerése, a tünetek azonosítása, elemzése; a pedagógiai feladatok megfogalmazása; az egészséges személyiségfejlődést akadályozó, vagy veszélyeztető tényezők értelmezése; a korrekatív tényezők feltérképezése; a segítő/megelőző módszerek alkalmazása (tanácsadás-, felvilágosítás, különböző kapcsolati formák kialakítása...), a várható hatások (következmények) elemzése.

A vizsgálat feltérképezte a kisgyermeknevelés szereplőinek elvárásait a pedagógus mentálhigiénés feladataira, a mentális és viselkedészavar kezelésére, a tehetségazonosításra vonatkozóan.

A 186 fős mintán elvégzett kutatás eredményei alapján igazolódott, hogy az óvodapedagógusok kompetencia-elvárásai egybevágóak a pedagógusképzés képzési és kimeneti követelményeivel, a mentálhigiéné és a mentális és viselkedészavarok korai felismerése, kezelése valamint a tehetségazonosítás tekintetében.

A hiányos szakmai felkészítés következtében az eredmények megmutatták, hogy a szakemberek ismeretei hézagosak a mentális- és viselkedészavar diagnosztizálása és kezelése tekintetében. Bár a nevelési programok és a tömegkommunikáció, valamint a nevelési nehézségek ráirányították a problémára a figyelmet, azonban a pontos szaktudást és szakkifejezés-használatot, valamint a módszereket nem sikerült elsajátítaniuk a vizsgálatban résztvevőknek. Ez nagymértékben megnehezíti a problémák szakszerű kezelését, a szakmai konzultációkat. Az alapképzés hiatusait a szakmai továbbképzéseken pótolják az óvodapedagógusok, ami teret ad a pedagógus-személyiség fejlesztésére és a lelki egészségvédelemre, a kiégés megelőzésére is. Fontos azonban megjegyezni, hogy a szakmai kudarcok rontják a nevelők személyiség- és közösségfejlesztő hatékonyságát.

Kíváncsiak tehát, hogy az óvodapedagógus-képzésekben kötelező tárgyként jelenjenek meg mentális- és viselkedészavar pszichológiáját ismertető, a pedagógiai helyzeteket elemző, a konfliktusmegoldó-, tanácsadó kommunikáció elsajátítását lehetővé tevő kurzusok.

Examination of Recognition of Mental and Behavioral Disorders Among Kindergarten Teachers

The lecture presents the results of a research conducted in 2014-15, aiming to provide basis for elaborating the psychological and pedagogical contents that can the most effectively contribute to early detection of mental- and behavioral disorders. This may allow detection of problems, identifying, analyzing symptoms; formulation of educational problems; interpretation of hindering or threats of the healthy development of personality; surveying the corrective factors; application of helping/ preventive methods (counselling, education, development of various forms of contact ...), analysis of the expected impacts (consequences).

The study surveyed the expectations of the actors in the children raising regarding the teachers' tasks of mental health, the mental and behavioral disorder treatment, the talent identification.

The results of research carried out on the 186 person-sample confirmed that the kindergarten teachers' competency requirements are consistent with the educational and output requirements of the pedagogues' education regarding mental health and early detection of mental and behavioral disorders, its treatment and talent identification.

As consequence of lack of professional training the results showed that the experts' knowledge is not complete regarding the diagnosis and treatment of mental- and behavioral disorders. Although the educational programs, the media, and the educational difficulties drew attention to the problem, the participants couldn't manage to acquire the precise knowledge, use of terms, and the methods. This greatly complicates the professional managing of issues and the professional consultations. The deficiency of the basic training is rectified at professional trainings of kindergarten teachers, which allows the development of the pedagogue's personality, the protection of mental health, and the prevention of burn-out. It is important to note that professional failures spoil the pedagogues' effectiveness in personality and community developing.

It is therefore desirable that the kindergarten teacher-education, as a compulsory subjects, includes courses presenting psychology of mental and behavioral disturbances, analyzing pedagogical situations, and also courses enabling the learning of conflict resolution and counselling communication.

TÓTH-KOCSIS CSILLA

*Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Gyakorló Általános és Alapfokú Művészeti Iskolája, Napközi
Otthonos Óvodája, Szeged*

Drámapedagógiai módszer felhasználási lehetőségei a viselkedési problémák megelőzésében

Napjainkat, iskolai életünket számos kötelezettség, sok munka és stressz teszi ki, legkevésbé jut eszünkbe, hogy amikor nehézségekkel küzdünk, játszani kellene. Pedig ezekre a problémákra én a játékot, a játékoságot szoktam ajánlani. Érveim között Lawrence J. Cohen pszichológus következő gondolata szerepel. *„A gyermek természetes nyelve, tanulásának és kommunikációjának legfontosabb eszköze a játék. Ha szeretnénk megérteni őt, közel kerülni hozzá, megtanítani neki valamit, segíteni nehézségei leküzdésében, akkor mindehhez elsősorban a játékon keresztül vezet út.”* (Cohen)

Pedagógusi munkám során megismerkedtem a drámapedagógia módszerével, mely hatékonynak bizonyult, sikerélményt nyújtott, ezért előadásomban olyan kipróbált játékokat, gyakorlatokat szeretnék bemutatni, melyek jól használhatóak a viselkedésproblémák kialakulásának megelőzésében, feleslegessé teszik a fegyelmezési eszközöket.

Applying Drama in Education in the Prevention of Behaviour Problems

Our everyday life and life in school are marked by hard work, numerous obligations and stress. When we are struggling with hardships, seldom does it occur to us that we should play. However, playing and playfulness could provide a solution for our problems. Here I quote the psychologist Lawrence J. Cohen to support my argument:

„Children’s natural language, the most important tool of their learning and communication is play. If we want to understand them, get close to them, teach them something, help them in overcoming their hardships, then we can mostly achieve this through play.”

In my work as a teacher, I got acquainted with drama in education as a method, which has proved to be effective and has been providing a feeling of success. In my presentation I would like to share activities that are easily applicable in preventing behaviour problems and make other tools of discipline unnecessary.

GELENCSÉRNÉ BAKÓ MÁRTA

Kaposvári Egyetem, Kaposvár

A szociális kompetencia fejlesztésének lehetőségei drámapedagógiai módszerekkel a (gyógy)pedagógiai munkában

A társadalmi és szakmai szemléletváltozás szükségessé tette a speciális ellátást igénylő gyermekpopuláció ellátásának megújulását. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése, oktatása, és segítségnyújtása nemcsak komplex ismeretekkel rendelkező pedagógusokat, segítő szakembereket kíván, de együttműködésen alapuló feladatvégzést tesz szükségessé.

A szociális viselkedési formák, a szociális készségek, képességek az élet minden területén fontos szerepet töltenek be, így az óvodai és iskolai életben is. A szociális kompetencia nem megfelelő fejlettsége, problémát jelenthet a beilleszkedésben, a társakkal, felnőttekkel való kapcsolatok kialakításában vagy a megfelelő teljesítménynyújtásban.

Kutatásunk célja: igazolást nyerjünk arra vonatkozóan, mely szerint a drámajáték, mint drámapedagógiai módszer alkalmazása kedvező hatással van a szociális kompetencia fejlődésére, segíti a szociális kapcsolatok kialakítását, továbbá növeli a teljesítményszintet, a tanulási képességek hatékonyságát.

Possibilities of the Development of Social Competence with Drama Pedagogic Methods in the (remedial) Pedagogy Work

The change of social and professional approach has required the reformation of the care of children population requiring special care. The education, training and helping of children demanding advanced attention does not only require pedagogists and helping experts having complex skills, but also a task performance based on cooperation.

The social behaviour forms, social abilities and capabilities play an important role on every area of life, so in the kindergarten and school life. The inappropriate development of social competence can be a problem in integration, in the establishment of relations with associates, grown-ups or in the appropriate performance.

In our research we wanted to acquire confirmation that the application of drama play as drama pedagogic method exercises favourable effect on the development of social competence, it helps in the establishment of social relations, further it increases the performance level and the efficiency of learning abilities.

FRANK TAMÁS

Pető András Főiskola, Budapest

A munkahelyi diszkrimináció reprezentációja budapesti középiskolások körében

A hazai gazdasági-társadalmi változások egyik következménye, hogy a középiskolás diákok jelentős része már igen fiatalon megjelenik a munkaerőpiacon. A betöltött 16. életév jogilag is megnyitja a munkaerőpiac kapuját előttük. Továbbá a már bevezetett közösségi szolgálat révén minden érettségi előtt álló fiatal - kilépve az iskola és a család védőburkából – eltérő formában, de megjelenik a munka világában.

A megkülönböztetés az élet majdnem minden területén kimutatható, de a munka világában pregnánsan megjelennek ezen jelenségek. A fiatal korosztályt pszicho-szociális okból hatványozottabban érinti a közvetlen vagy közvetett diszkrimináció. Ezért különösen fontos, hogy ismereteket szerezzünk a fiatal munkavállalókat, a középiskolai korosztályt érő diszkriminatív jelenségekről, hiszen az érintettek a percepcióik alapján határozzák meg későbbi munkaerő-piaci irányait, valamint ezen élményeik befolyásolják a munka-attitűdjük alakulását is.

Representation of Discrimination at Workplaces Among Secondary Schools in Budapest

One of the consequences of the domestic social- economic changes that young people who are at secondary school appear at a very early age in the labor market. Those who are already 16 years old are entitled to work. Furthermore, voluntary work that has been introduced and applied by all students who are before the Matura examination- stepping out of the shield of school and family- in different forms but they appear in the world of work. The differentiation is demonstrable almost every area of life, but in the world of work the phenomenon of discrimination appears significantly. The young age-group is affected because of psycho-social reasons and they are concerned directly and indirectly in a great extent. Therefore it is particularly important to gain knowledge for the young employees about the discriminative phenomena which affect this adolescence age-group, thus the concerned decide about their impressions further on their way of the labor market; as well as all these experiences will influence their attitude towards work.

**FARNADY-LANDERL VIKTÓRIA¹ – BENYÁK ANIKÓ² – MAZURNÉ
KISS MARIANN³**

¹*Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar, Sopron*

²*Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kar*

³*Üllői Árpád Fejedelem Általános Iskola, Üllő*

**Az iskolai teljesítményt megalapozó/befolyásoló készségek
és képességek alakulása az óvodáskor végén,
iskoláskor kezdetén**

Előadásunkban az alap kultúrtechnikák (olvasás, írás, számolás) elsajátításához szükséges kognitív pszichikus funkciók előszűrésére vonatkozó adatokat tekintjük át. A vizsgált intézményben a gyógypedagógus által végzett előszűrés minden első osztályos tanulót érint, célja pedig az, hogy kiválasszák azon gyermekeket, akiknél a DIFER felvétele is szükséges, majd pedig esetlegesen szakértői bizottsági vizsgálat. Tíz év távlatában öt évfolyamot kiválasztva vázoljuk fel az eredményeket, az azokban megjelenő tendenciákat. Összehasonlítást végzünk az elvárt szint alatt, ill. fölött teljesítő tanulók aránya mentén nemi és életkori megoszlásban. „Az értelmi tevékenység, mint bármely más tevékenység, függ a személyiség szerkezetétől, dinamikájától, az érzelmi érettségtől, a viselkedés szervezettségétől, és az önszabályozás milyenségétől.” (Kulcsár 1982:47) Milyen jelenségek figyelhetők meg az iskolakezdetkor a gyermekek személyes- és szociális kompetenciáinak alakulásában? Rövid kitekintés egy ausztriai kutatás eredményeire: hogyan ítélik meg a szülők, az ausztriai „Fünfplus” szociális kompetenciákat fejlesztő és óvoda-iskola átmenetet segítő óvodai programban részt vevő gyermekek kompetenciáinak fejlettségét? Kulcsszavak: játék, kézművesség, zenei improvizáció, nyelvi készségek, szociális- és érzelmi képességek, különösen együttműködés, kapcsolatteremtés, empátia, szociális kapcsolatok, életvezetés, problémamegoldás, érzelmi fejlődés. Vizsgálatunk 100 fős mintán, önkitöltős kérdőíves felmérésen alapul, amelyet 2015-2016-ban végeztünk az Alsó-Ausztriában kísérleti jelleggel 3 településen futó „Fünfplus” programban résztvevő gyermekek szüleinek a körében.

The Formation of Skills and Abilities Influencing School Performance between Late Nursery School and Early School Age

The presentation summarizes the data regarding the pre-screening of those cognitive functions that are necessary for acquiring basic cultural techniques (reading, writing, counting). The pre-screening done by the Special Needs Teacher in the examined institution applies to every first year pupil. Its purpose is to select those children who need to be tested with DIFER (Diagnostic System for Assessing Development), and possibly later by an expert committee examination. The results and tendencies will be presented based on the selection of five classes over ten years. A comparison will be shown of the proportion between the pupils performing below and above the expected level, with regard to age and gender. “Mental function, just like any other function, depends on the structure and dynamic of the personality, emotional maturity, the organization of behaviour, and self-regulation.” (Kulcsár, 1982, p. 47) What can be observed in the formation of children’s personal and social competencies at starting school? Brief footnote on the results of an Austrian research: how do parents judge the development of competencies of those children who took part in a nursery school program aimed to develop the Austrian “Fünfplus” social competencies and to help the nursery-school/school transition? Keywords: play, handicraft, musical improvisation, language competence, social and emotional skills, cooperation, contact making, empathy, social relationships, lifestyle, problem solving, emotional development. This study is based on a self-administered questionnaire with a sample of 100 people, which we conducted in 2015-2016 with those parents whose children took part in the experimental “Fünfplus” program in 3 settlements in Lower Austria.

SEBESTYÉN PÉTER

Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete, Szabadka (Szerbia)

Óvodai éves program bemutatása a szülőkkal való együttműködés fókuszában

Köznevelési joggyakorlat

Best practice in Education

Életkorok pszichológiája és pedagógiája II.

/

Pedagogy and Psychology of Different Ages II.

Szekcióvezetők /Session Chairs:

Dr. Zsubrits Attila, Kispálné Dr. Horváth Mária

KISPÁLNÉ HORVÁTH MÁRIA

*Eötvös Loránd Tudományegyetem Savaria Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központ,
Szombathely*

Felnőttkori tanulás és mentális jóllét

Előadásomban egyrészt tanuló felnőttek általános, tanulástól független mentális jóllétét, másrészt tanulás által befolyásolt mentális jóllétét vizsgálom egy olyan empirikus andragógiai kutatás eredményei alapján, melyben 1225 fő vett részt. Az általános mentális jólléten belül vizsgálom többek között az aktuális mentális jóllétet, az élettel való elégedettséget, a jövőbeli kilátásokat, az életcélokat és a társas támogatottságot.

A tanulás által befolyásolt mentális jólléten belül a pozitív tanulási hatások közül elemzem például az önbizalom-növekedés, a sikerélményekhez jutás, a látókör-szélesedés, a pozitívabb életszemlélet kérdéskörét.

A negatív tanulási hatások közül főként a tanulás miatti szorongási okokat mutatom be. A mentális biztonságérzetre gyakorolt pozitív és negatív tanulási hatások ismertetésekor külön figyelmet szentelek a formális és a nem formális felnőttképzésben résztvevőkkel kapcsolatos adatok bemutatására, illetve azok összehasonlítására.

Adult Learning and Mental Well-being

In my lecture I am going to present some results of an empirical andragogical research responded by 1225 people. On the one hand, I examine the general mental well-being of adults which is independent of learning. On the other hand, I study the mental well-being influenced by adult learning. Regarding general mental well-being I examine for example the current mental well-being, satisfaction with life, the vision of future, life goals and social support. As regards learning mental well-being I analyze for instance the increase of self-confidence, the sense of success, the wider intellectual horizon and the more positive attitude to life out of some positive learning effects. As for the negative learning effects I present mainly the reasons of anxiety as a result of learning. During the presentation of positive and negative adult learning effects on the mental sense of security I introduce the formal and non-formal learning data and I compare them as well.

SÁRINÉ CSAJKA EDINA – CSIMÁNÉ POZSEGOVICS BEÁTA

Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Kaposvár

Élménypedagógia a minőségi időskorért

Az idősök körében tapasztalható negatív folyamatok lassításában jelentős szerepet tölthetnek meg a közös játékok, melyek az idős emberek számára is új tapasztalatokat, fejlődési lehetőségeket kínálnak. A Mintaprogram a minőségi időskorért című program keretében Alsómocsoládon az Őszi Fény Idősök Otthonának lakói számára terveztünk egy 5 alkalomból álló, élménypedagógiai gyakorlatokat tartalmazó tréningorozatot. A számos korlát miatt, ami jellemezte őket, elsősorban olyan tevékenységeket választottunk ki, amiben szinte mindenki részt tudott venni. Tapasztalataink azt mutatták, hogy a szeretetteljes hangulatban, vidáman eltöltött órák feltöltötték az idősöket, szívesen vettek részt a feladatokban, nem jelentett számukra problémát a napirend megváltoztatása, sőt feltöltötte őket a változatosság. Az élménypedagógia módszertanát tekintve, figyelembe kellett venni a speciális korcsoportot, mely nem a nekik szóló feladatokban, hanem a megoldási időkből és az egyénekre való odafigyelésben tért el leginkább gyerek korosztályhoz képest. Bár az élménypedagógia - ha ragaszkodunk a pedagógia szó szerinti fordításához - gyerekeknek szól, mégis eddigi tapasztalataink során minden korosztály esetében sikert arat, így az idősöknél is.

Experiential Education for Quality of Aging

In slowing the negative process experienced among the elderly, community games - which offer for the older people new experiences, developmental opportunities - can play a significant role. Within the framework of Pilot project for quality aging in Alsómocsolád we were designed for elderly living in the Őszi Fény nursing home a series (5 times) of experiential education training exercises. Due to the many constraints that characterized them, we selected especially activities in which almost everyone could participate. Our experience has shown that the happy hours spent in loving atmosphere charged the elderly, they were pleased to participate in the tasks, changing they schedule was not a problem for them, this type of novelty refill them. According to the methodology terms of experiential education had to take account of the specific age group, which does not differ from the tasks on them, but the solving time and attention to the individuals compared to most kids ages. Experiential education is always successful – by any ages, in our experience also by elderly.

MARCIN ROJEK

University of Łódź, Faculty of Educational Sciences, Poland

The Role of Intergenerational Learning in Dropout Rates Decreasing in Multicultural Society

Nowadays, intergenerational learning is undertaken more and more often. The European Commission tread intergenerational learning, intergenerational transfer of knowledge and skills as the primary factor in achieving the objectives set in the *Europe 2020 Strategy*.

In the presentation, based on the results of theoretical and empirical research from the *ICT Guides Project*, the role of intergenerational learning in the dropout rates decreasing in general education in multicultural society will be undertake. Best practice models will be presented.

“*ICT Guides*” is a project within the program *Erasmus +*. The project partners is University of Lodz and several cities halls of large European cities: Goteborg, Berlin, Madrid and Sheffield. In these cities, there is a high percentage of people, especially immigrants, threatened early school leaving phenomenon, what leads to social and individual problems like poverty, unemployment or social exclusion. There are seniors as well, vulnerable to loneliness and social exclusion because of their age. The idea behind the project is promote intergenerational learning between immigrant pupils (aged 12-16) and the elderly (65+).

ZSUBRITS ATTILA

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar, Sopron

Az óvodához kötődés

A családot követően az első pedagógiai intézmények válnak meghatározóvá a gyerekek életében. A manifesztálódó érési program és a környezeti hatások rendszerében szerveződő korai személyiség fejlődésében az óvodai élmények kiemelt jelentőségűnek tekinthetők.

Az óvodai élethez történő kapcsolódások rendszerében szerepet játszó hatások között a következő tényezőket említhetjük meg: az óvodapedagógusokkal létrejött kapcsolat fontosságát, a kortárskapcsolatok jelentőségét, a napirend során ismétlődő tevékenységek élményeit, az évek során visszatérő eseményeken való részvétel élményeit, valamint az óvoda fizikai környezetének a hatását.

A tanulmányban mindezt ellenőrizve, óvodás gyerekek körében elvégzett empirikus kutatásnak az eredményét ismerhetjük meg, amelyben tehát az elméleti megállapításokhoz illeszkedve, képet kapunk a gyerek óvodájukhoz fűződő érzelmi kapcsolatának élményeiről, viszonyulásairól, az óvodához kötődés komponenseiről.

Children's Emotional Relation to the Kindergarten

The children's development after the family, the educational institutions will be determined. The genetic program and the environmental effects affect the personality development. In the kindergarten the observations, experiences and emotions are very important for children development. Components of the emotional relations to the kindergarden are significant: 1. the relation to the kindergarten teacher, 2. the child relationships, 3. the activities, events, celebrations, 4. the physical environment. This study a research result describe about the children's emotinal relations to theirs kindergarten.

FÜRJNÉ NYESTE EDIT

A 21. századi nevelés a tanulók nézeteinek tükrében

A gyermekekről, a nevelésről alkotott nézetek folyamatosan változtak a történelem során. Napjainkban a nevelés, a fejlesztés a gyermek megismerésén keresztül történik, interaktív, kölcsönös kommunikációra épülő folyamat. A tanulmány bemutatja a tanulók meglátásait a jól neveltség fogalmával kapcsolatban, vélekedésüket az iskoláról, tanáraikról, valamint arról, hogy mit tekintenek fontosnak az életben. A tanulók attitűdjének megismerése hozzájárulhat a nevelési-oktatási folyamat interaktív jellegének tudatosabbá válásához, a tanulók megértéséhez, a folyamat eredményességéhez.

Die Erziehung des 21-sten Jahrhunderts laut den Ansichten der Schüler

Im Laufe der Geschichte hat sich das Bild über die Kinder und über die Erziehung ständig geändert. In unserer Zeit geht die Erziehung, die Förderung aus dem Kennenlernen der Kinder aus, ist eine interaktive, auf die gemeinsame Kommunikation basierender Prozess. Die Studie zeigt an, was für eine Ansicht die Schüler über den Begriff "guterzogen" haben, zeigt ihre Meinung über die Schule, über ihre Lehrer an und was sie im Leben wichtig finden. Das Erkenntnis über den Attitüd der Schüler wirkt dazu bei, dass die Interaktivität der Erziehung-bildung Prozess bewusster wird, dass man die Schüler besser versteht, dass dieser Prozess erfolgreich wird.

RÉVÉSZ JÓZSEF

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar, Sopron

A zene hatása

Napjaink gazdasági nehézségei a kulturális életre is hatással vannak. A zeneiskolákra fordított támogatások csökkennek, zenekarok egyesülnek, vagy szűnnek meg teljesen, a zeneiskolákban megüresedett állások vannak. A zeneoktatás már nem olyan fontos. Szükség van egyáltalán a zenére? Megéri-e a legszebb művészeti ágba társadalmilag befektetni? Számos kutatás igazolta (Pléh, Kokas, Bastian), hogy összefüggés mutatható ki a muzikalitás és az intelligencia között.

Kutatásunk célja, hogy az agykutatás szempontjából vizsgálja meg azt a kérdést, hogy az intelligencia emelhető-e a zenélés segítségével. A kutatási eredmények azt mutatják (Gruhn, Behne), hogy a zenei nevelés és a szolfézstanulás az agykéregben az agy aktivitására, valamint az idegsejtek közötti hálózat kiépülésére egyértelműen pozitív hatással van. A zene emberi szükséglet, életünk része. Segítségével fejleszthetjük a hallásunkat, a motoros funkciókat, testünk érzékelését és érzelmeinket.

Musik und ihre Wirkung

In Zeiten finanzieller Gründe wird gerade das Kulturleben nicht verschont. Streichungen von öffentlichen Zuwendungen an Musikschulen sind an der Tagesordnung, Orchester müssen fusionieren oder gar schließen, vakante Musiklehrerstellen an den Schulen werden nicht besetzt. Die Musikerziehung ist heute nicht mehr so wichtig. Braucht man Musik? Lohnt sich eine gesellschaftliche Investition in die schönste Künste? In viele Untersuchungen konnte nachgewiesen werden (Pléh, Kokas, Bastian), dass dennoch ein Zusammenhang zwischen Musikalität und Intelligenz besteht. Ziel dieses Aufsatzes ist es, aus der Sicht der Hirnforschung eine Bestandsaufnahme zur Frage zu liefern, ob Musizieren die Intelligenz fördert. Die Ergebnissen zeigen (Gruhn, Behne), dass Musikerziehung und Gehörbildung ganz offenbar die Hirnaktivierung und die Nervenzellvernetzung der Großhirnrinde spezifisch beeinflussen kann. Musik ist eine menschliche Notwendigkeit und ein Teil unseres Lebens. Gehörsinn, Motorik, Körperwahrnehmung und Emotionen verarbeiten werden gleichzeitig beansprucht.

ÉDER MÁRTA

Szász Márton Általános Iskola, Tapolca

LapodaMese az alsó tagozatban – készségfejlesztő feladatgyűjtemény

Köznevelési jógyakorlat / Best practice in Education

Előadásomban a LapodaMese program felhasználhatóságát kívánom bemutatni már egészen az iskolába lépő gyermekek tanítása-tanulása folyamatától kezdve, annak fokozatos beépítését a mindennapokba, több tantárgy érintésével.

Kiemelem a program adta lehetőségek számtalan tárházát, egyénre, tanulócsoporthoz formálhatóságát. Ma már a többségi iskolákban épp úgy találkozunk tanulási zavarral küzdő gyermekekkel, mint a gyógypedagógiai intézményekben, ezért rendkívül fontos a részképességek, képességek fejlesztése, a tanulási zavarok megelőzése, korrekciója. Nagy hangsúlyt fektetek arra, hogy a bemutatott feladatok, feladattípusok elsősorban mely képességek erősítését szolgálják, s így mindenképpen hasznosak már az írás-olvasás tanulását megelőzően is. Meggyőződésem, hogy az óvodáskorban éppúgy sikerrel használható a program, mint az első osztály első hónapjaiban. A feladatokat az alapján csoportosítom, hogy a gyermekek tudnak-e már írni, olvasni. A bemutatni kívánt programot nagy sikerrel alkalmazom, s mondhatom, hogy a gyerekek teljesítményének javulása mellett önbizalmuk, együttműködő képességük, problémamegoldó gondolkodásuk is sokat fejlődött. A program egyszerűsége miatt nyugodt szívvel ajánlom gyógypedagógiai iskolákba is, ahol nemcsak rehabilitációs órákon lehet alkalmazni, hanem több tantárgy keretében is, mint például: anyanyelv, ének-zene, technika, erkölcstan, matematika, informatika. Az előadásom során főként gyakorlati példákat mutatok be, kidolgozott feladatokkal, képekkel illusztrálva.

Nevelés-oktatás nemzetközi és multikulturális dimenziói I.

/

International and Multicultural Aspects of Education I.

Szekcióvezetők /Session Chairs:
Dr. Józsa Éva, De Negri Ibolya

DE NEGRI IBOLYA

Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete, Szabadka (Szerbia)

Óvodai nevelés multikulturális közegben: Szerbiában, Vajdaságban

Szerbia többnemzetiségű ország, 25 különböző etnikai csoport képezi a lakosság nagy részét. Domináns nyelv a szerb, ezenkívül 6 hivatalos nyelve van.

Vajdaság Észak - Szerbia része, Magyarországgal határos. 250.000 magyar lakosa van.

Az oktatás területén domináns a szerb nyelvű oktatás. Vajdaságban, a kisebbség nyelvén magyar nyelven több mint 200 intézményben folyik oktatás: iskolás kor előtti, általános, középiskolákban és 4 egyetemen.

Óvodai nevelés multikulturális közegben: komoly hagyománya van a többnyelvűségnek térségünkben. Alapelv: 3 éves kortól a kétnyelvű családmódel alkalmazása az óvodában. Kétnyelvű csoportok működnek magyar, szerb, angol, német nyelvek kombinációjában. Reális cél a domináns kétnyelvűség elérése, érdeklődés felkeltése a környezetben élő más nyelven beszélők iránt.

Módszerek: játék, ének, kommunikáció.

Hatékonyaság: természetes módon történő nyelvelsajátítás, más kultúra megismerése, tolerancia kialakítása.

Nursery School Education in the Context of Multiculturalism: in Serbia – Vojvodina

Serbia is a multinational country and home to a population consisting of 25 different ethnicities. The dominant language is Serbian, six languages are in official use.

Vojvodina is the northern province of the Republic of Serbia bordering on Hungary. There are 250.000 Hungarians in the province.

The principal language of instruction is Serbian. In Vojvodina there are more than 200 schools where mother tongue education is organized in Hungarian on preschool, primary school and secondary school level, as well as in four faculties.

Nursery school education in the context of multiculturalism: multiculturalism has a rich tradition in the region. Main principle: for the education of children aged three until they start school nursery schools apply the bilingual family model. Bilingual groups are organized with the combination of Hungarian, Serbian, English and German Language.

Achievable goals: dominant bilingualism, arousing interest in other cultures and people speaking a different language.

Methods: playing, singing, communication.

Efficiency: learning a language in the most natural way, arousing interest in other cultures, developing tolerance.

REHO ANNA

Kárpátaljai Pedagógus-Továbbképző Intézet (Ukrajna)

Az óvodáskorú gyermekek multikulturális oktatása és az etnikai tolerancia kialakulása Kárpátalja óvodáiban

Kárpátalja – többnemzetiségű régió, ahol a 12.900 km² területen együtt élnek ukránok, magyarok, románok, oroszok, romák, szlovákok, németek és más etnikai csoportok, ez teszi a területet egyedülállóvá és utánozhatatlanná. A nemzeti-, multikulturális-, hazafias és különböző nemzetiségek iránti tolerancia nevelése Kárpátalján évszázadok óta a figyelem központja volt. Mivel az etnikai identitás első jelei körülbelül négy éves korban jelennek meg, ezért, pont ebben a korban ajánlatos elkezdni az etnikai és konfessziós tolerancia, a szülőföldhöz való szeretet, a honfitársak cselekedetei iránti büszkeségre és tiszteletre való nevelést. A multikulturális nevelés arra irányul, hogy egy olyan egyéniséget neveljen, mely megtartva a saját szociál-kulturális identitását, arra törekedjen, hogy megértse és tisztelje más etnikai-kulturális közösségeket is, tanulja meg velük a békés együttélés módját. A publikáció feltárja a Kárpátaljai óvodák tapasztalatát az óvodás gyermekek toleráns együttélésében és multikulturális nevelésükben.

Multicultural Education and Formation of Ethnic Tolerance of Children in Preschool Educational Establishments of Zakarp

Zakarpattia is a multinational land, where on the 12900 km² alongside with each other live Ukrainian, Hungarian, Romanian, Russian, Roma, Slovak, German people and other national minorities, it is what makes this land unique. From the remote times, the issues of national, multicultural, patriotic education, formation of positive, tolerant attitude toward the representatives of different nationalities have been relevant on the territory of the land. As far as before the age of 4 years a child shows the first signs of ethnic identity, it is reasonable at this age to start working on formation of ethnic and confessional tolerance, a diligent attitude to the native land, an honour to the countrymen and a pride for their achievements.

Multicultural education is orientated on education of a person, who, preserving the social and cultural identity, aspires to understand other cultures, respects other cultural and ethnic similarities; is able to live in peace and harmony with the representatives of different nationalities, races, beliefs; is ready to active creative activity in a dynamic multicultural and multinational environment. The experience of multicultural education and tolerant coexistence of preschool-age children in preschool educational establishments of Zakarpattia has been revealed in the publication.

KOVÁCS IVETT

*Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar Neveléstudományi Intézet,
Budapest*

Transzmigráns családok óvodái Magyarországon

A transzmigráns családok saját elhatározásukból csak bizonyos mértékben integrálódnak a fogadó ország társadalmába, kultúrájába. Szoros kapcsolatokat tartanak fenn saját származási országukkal, és gyermekeiket egyfajta transznacionális térbe szocializálják, ami meghatározza azt is, milyen óvodát, iskolát választanak gyermekeiknek. E fizetőképes réteg oktatási igényei kiszolgálására egyre több idegen kommunikációs nyelvet használó óvoda jelenik meg Magyarországon is. A kutatás megvizsgálja, hány idegen kommunikációs nyelvű óvoda található az országban, és milyen arányban fordulnak elő bennük transzmigráns családokból származó gyermekek. Az első eredmények azt mutatják, hogy az óvodák jelentős része Budapesten helyezkedik el és angol nyelvvvel dolgozik; tandíjuk magas, és a sokszínű napi ellátás mellett még számos délutáni foglalkozást kínálnak. A külföldi célközönség mellett nagy arányban veszik igénybe magyar családok is ezeket az óvodákat.

Kindergartens of Transmigrant Families in Hungary

Transmigrant families integrate into the host country's society and culture intentionally only to a certain degree. They keep tight bonds with their country of origin and they wish to socialize their children into a so-called transnational space. Their awareness of staying temporarily in the host country determines their choice of school. To serve their demands, kindergartens appear with foreign languages of instruction. The research explores the number of these kindergartens and their locations in Hungary. It explores in what ratio they educate transmigrant children, their school fees and their services. The first results show that most of these kindergartens are located in Budapest, they use English language, they have high fees and besides their colourful daily program they provide many extracurricular activities. Apart from the expatriates, numerous Hungarian families choose these kindergartens for their children.

JUHÁSZ VERONIKA

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar, Sopron

Hagyományőrzés pedagógiája Győrújbaráton

Győrújbarát 10 csoportos óvodájában egyedi pedagógiai program alapján folyik a szakmai munka. Elsődleges prioritást kap a hagyományőrzés. A csoportok mindennapjaiban is jelen van a hagyományok ápolása. Projektok keretében ismerkedhetnek a gyerekek a régi ételek készítésével, a régi paraszti udvarok eszközeivel, az ország tájegységeinek táncaival, népviseletével, népzenejével. Délutáni foglalkozás keretében a gyerekek részt vehetnek a Csuprocska hagyományőrző csoportban, ahol a népi gyermekjátékoké és a tánc örömeé a főszerep. Ha a gyerekek már kicsi korukban erős gyökereket kapnak, akkor jöhet bármekkora vihar, megfelelő alapjuk lesz, hogy ellenálljanak.

Die Paedagogik der Tradition in Győrújbarát

In den 10 Gruppen bestehenden Kindergarten in Győrújbarát gibt es ein individuelles paedagogisches Programm. Die Prioritaet ist die Tradition. In den Alltagen der Gruppen befindet sich auch die Tradition. Innerhalb von den Projektarbeiten lernen die Kinder die traditionelle Speisen, die Ausrüstungen der Bauernhöfe, die Taenze, Volkstracht und Volkslied Ungarns kennen. Als freigewaeltes Nachmittagsprogramm können die Kinder an dem Programm von der Csuprocska Tanzgruppe teilnehmen, wo sie die Kindervolksspiele und die Freude des Volkstanzes kennenlernen können. Wenn die Kleinkinder starke Wurzeln bekommen, dann kann starke Gewitter kommen, sie können widerstehen.

DÚZS MIKLÓS

*Eötvös Loránd Tudományegyetem-Tanító és Óvóképző Kar, Budapest
Pécsi Tudományegyetem- „Oktatás és Társadalom” Neveléstudományi Doktori Iskola, Pécs*

A hagyományos japán gyermekkép hatása az oktatásra

A kutatás/fejlesztés célja: A japán gyermekkép sajátos vonásainak és a tanításra gyakorolt hatásának megismerése. Pozitívumainak kiemelése.

A kutatás/fejlesztés módszerei: Történeti és oktatástörténeti adatok gyűjtése és elemzése. A gyakorlati oktatásban megfigyelhető jelenségek, módszerek vizsgálata.

A kutatás/fejlesztés forrásai (elsődleges, másodlagos források): A terület szakértőinek munkái és a helyszínen dolgozók leírásai. A kelet-Ázsiában kétezer éve gyakorolt tanítási módszerek írott, a praxisban mai napig alkalmazott forrásainak vizsgálata.

A kutatás/fejlesztés (várható) főbb eredményei: A japán oktatást hatékonyá tévő szemlélet és módszerek lehetőség szerinti, legalább részleges, hazai alkalmazása.

A japán gyermekkép, még Ázsiában is specifikusnak mondható. Noha a térségben több, mint kétezer éve uralkodó konfucianus szemlélet hatja át. Japán, sziget (szigetek) volta miatt a többi térségbeli országtól elzártan fejlődött. Ez az elzárt fejlődés markáns nyomot hagyott a nemzet gyermekképén is. Az előadás bevezető részében ismertetem azt a speciális filozófiát, gondolatrendszert, ami alapjául szolgál az ember meghatározásához és a gyermekkép milyenségéhez. Ehhez a gyermekképhez alakították a századok alatt, oktatási rendszerüket, mely minden területre érvényes. Legyen az művészeti, hivatalnoki, harcművészeti, vagy közoktatási rendszer. Nagy teret adok annak a sajátos iskolakultúrának, mely jellemzi Japánt. Kitérve a japán nép csoportkultúrájából fakadó sajátosságokra, mint a nevelés prioritására, a fegyelemre, a környezettudatos nevelésre, és a tisztaságra. A tanulók részvételére, az iskolai létben, például étkezés megszervezése, iskolatakarítás. Ismertetem azt a szemléletet, mely áthatja Japán oktatási szférát, azt a közmegegyezést politikai hovatartozástól függetlenül, ami a gyermeket, mint a jövő zálogát tekinti és ezt szem előtt tartva folyik a tanítás.

Az előadás záró részében azt vizsgálom, hogy ezek a gyermekképet is meghatározó gondolati egységek, melyek kiemelten hatékonyá tették a japán oktatást, mennyire importálhatók a hazai oktatásba. Van-e olyan szegmense, mely figyelembe véve a kultúrák eltérő voltát, mégis hasznos lehetne, az amúgy nagy bajban lévő magyar oktatásnak.

The Impact of the Traditional Japanese View of Children on Education

The research/ development goal: The specific features of insight about the impact on learning Japanese children's perception. Highlighting the positive benefits.

Method of research/development: The collection and analysis of historical and educational history data. Observable phenomena in testing methods and practical training.

Sources of research/development (primary and secondary sources): Descriptions of the works on science staff experts in the field. Examination of East Asia for two thousand years written on teaching methods, resources used in practice for today.

The main results of the research/development (expected): The use of Japanese education making it effective approaches and methods as possible, at least partly, domestic.

The Japanese view of children, even in Asia, can be said to be specific, although it is possessed by the Confucian attitude, dominant in the region for more than two thousand years. Japan, being an island (islands), has evolved in isolation from the other countries of the region. This development has left a strong mark on the isolated nation's view on children. In the introductory part of the lecture, I present the special philosophy, thought-system, which is the basis for the quality of the man's definition and the view of children. They transformed their education system, which applies to all areas, to this view of children over the centuries. Be it art, bureaucracy, martial arts, or public education system, I give a great scope to the specific school culture that characterizes Japan, with a respect to communal culture characteristics such as the priority of education, discipline, environmental education, and purity, all resulting from the compatibility of Japanese people, and further, to the students' participation in the school's community, such as arranging meals or cleaning the school. I describe the attitude that permeates Japanese educational sphere, the consensus about the child being a token of the future, regardless of political affiliation, and the process of education with this in mind.

In the final section of the presentation, I examine how much of these mental units, determining the view of children which has been particularly effective in the Japanese education, can be imported into the domestic education, as well as whether there are any segments, taking into account the different nature of the cultures, that could be useful in the Hungarian education already in big trouble.

Nevelés-oktatás nemzetközi és multikulturális dimenziói II.

/

International and Multicultural Aspects of Education II.

Szekcióvezetők /Session Chairs:

Dr. Kitzinger Ariana, Prof. Dr. Chantana Chanbanchong

CHANTANA CHANBANCHONG – ANUSIT SUKAROCHANA

Naresuan University, Phitsanulok (Thailand)

Introducing Foreign Language and Music Education in a Provincial Kindergarten Thailand – the Case of Rojanawit Malabiang School

Early bilingualism might be unrealistic where families are not fluent in a second language, but a kindergarten attached to Rojanawit Malabiang School in Phitsanulok Province is introducing English language, started from May 2015. Again, to enhance the brain-based development of 3-4 year children, music education is on the way. The interventions have been carefully planned and implemented. English as a foreign language is being instructed by trained Filipino teachers, assisted by Thai class-teachers. Pre-school music education is about to begin by employing a teacher who has specialized music education pedagogy. Parental engagement begun by meeting with parents and children in a unique style of lecture, demonstration, and mini-concert by a famous musician. This paper is to describe about the education movement in the particular school. The results of early bilingualism is to be measured through observation and interviews of key informants. The results of parental engagement for pre-school music education introduction is to be reflected by an analysis of parents' actions through VTR observation.

PANJAPORN THUEANKUL

Anuban Phitsanulok School, Phitsanulok (Thailand)

Practical Teaching of Thai Dance

Thai Dance is a Cultural heritage. The conservation of Thai Dance to the students has a good impact. Through this practical teaching of Thai dance it helps the students to develop their skills and expertise in Thai culture. Thai Dance is added to the curriculum of the school in order to enhance their knowledge about the history and traditional values. Students are taught by the teacher to conserve and give more importance for the next generation. Thai Dance is an international body language that shows by the dancers with strong and soft acts. Thai Dance is presented with Thai musical instruments.

Sequence Of Teaching Thai Dance:

Teacher taught students with basic body movements such as bending their hands, bending their arms, circling arms called Thang Wong, Jeeb (tip of the thumb and pointing finger tip put together), male is in sitting position and female is in sitting position too, patching and lifting their foot, walking and while moving. Practical teaching of Thai Dance has 10 standard songs to improve the movement of each students, they need to know the rhythm of the songs. Through this the students developed their skills in dancing, acting, and it helps them to be more confident performing in front of the other people. Some students that love Thai Dance and wants to develop more their skills in dancing joins to Thai Dance School. The achievement of Thai Dance teaching is to let the students promote the exact Thai Dance Movements.

ROBERT BACALJA – KATARINA IVON – DIANA NENADIĆ-BILAN

University of Zadar, Zadar (Croatia)

Tradition of Fairy Tales Exchanging Ideas on Identity Formation on the Example of Priča iz davnine of Ivana Brlić-Mažuranić

Work deals with the interpretation of the contents that explicitly contribute to the development of intercultural competences. Intercultural competences are abilities to perform appropriately in interaction with others who are linguistically and culturally different from oneself. Being critically aware of its own national strengths and limitations may help in deciphering other culture, as well as extending horizons and enriching self-cultural awareness. The starting point will be the selection of the dominant (universal) motives in the fairy-tale discourse of Ivana Brlić Mažuranić, in which the author builds her cultural identity: family, love, patriotism, faith, truth, courage, sacrifice, etc. The author's deep and true ethics is an ubiquitous motif, and also an inevitable mark of her identity world. Except analysis of some stories from her collection of fairy tales Priče iz davnine, published in 1916, the aim of this paper is to separate examples of those identity elements in her (according to many the most successful) fairy tale Ribar Palunko i njegova žena.

ADAM KRZYK

Jesuit University in Krakow, Krakow (Poland)

The Approach to English Language Teaching in Polish Education System

The paper elaborates on the way the English language is taught in Poland. Firstly, the author wishes to show the methods which are being used to create a lesson. Secondly, he enumerates when and how many hours students are exposed to English. Next, to show what changed and why it happened to finally state what is the condition of English in Poland and what is going to be the future of this language.

ARIANNA KITZINGER

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar, Sopron

The Princess and the Frog: The Changing Role of English in a Post-Communist Society

Today English is the number one lingua franca in the world. It is a common fact that nobody would question. Yet, it was not always so, especially not in the Eastern part of Europe where, according to a very special education policy, based on an ideologically highly loaded socio-political system, English had to undergo through all the stages of the three Ps (prohibited, permitted, promoted) in the Hungarian cultural and educational setting. How did it become a “princess” out of a “frog”? The presentation outlines the recent history of language education in Hungary from the very limited numbers and methods of English lessons through the new trends of the 80s up to our globalised and internationalized world today. Illustrations of present results are provided from the good practices of two far ends of education, namely, early childhood education and pre-school teacher-training where a great number of innovations were needed to face up-to-date challenges.

SOÓS NÉ ORBÁN GYÖRGYI

Sopronkövesdi Nefelejcs Óvoda

"One Step, Two Steps..." – the First English Words in the Kindergarten

Köznevelési jogyakorlat

Best practice in Education

**Nevelés-oktatás nemzetközi és
multikulturális dimenziói III.**

/

**International and Multicultural Aspects of
Education III.**

Szekcióvezetők /Session Chairs:

Dr. habil Varga László, Prof. Dr. Szécsi Tünde

TUNDE SZECSEI – SYDNEY NELSON – TARA LASHLEY

Florida Gulf Coast University, Fort Myers (USA)

Language Assessment and Effective Strategies for Young English Language Learners: Teachers' Views and Practices in Florida

This presentation reports on the findings of an empirical study that examined elementary school teachers' perception about the ELLs' program placement assessment, and progress assessment. Specifically, the interviews in the study explored teachers' views on the effectiveness of these assessments, and the connection between language assessment and curricular decisions. In addition, classroom observations were conducted to gain insights into the pedagogical approaches and language strategies that promote better teaching and learning for ELLs. In this presentation, first we will provide an overview of the current assessment system for ELLs in Florida, then we will share findings regarding the value of assessment as a drive for better teaching and learning, and conclude with recommendations for effective ways of integrating ELLs in an effective learning environment.

VARGA LÁSZLÓ

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar, Sopron

Új dimenziók és trendek a kisgyermekkor értelmezésében

Az első nyolc esztendő az agyfejlődés csúcsideje. A kisgyermekkorai nevelés minősége jelentős mértékben befolyásolja az agyi hálózat és struktúra felépülését. Születéstől nyolcéves korig az agy olyan, mint egy mágikus szivacs. Ez az elme fejlődésének legszenzitívebb időszaka, a „lehetőségek ablaka” – ekkor tanul az emberi elme a legtöbbet környezetéből. Az ablak viszonylag rövid ideig van nyitva, majd az ablak - nyolcéves kor körül kezdődő - becsukódásával párhuzamosan az alapvető agyi struktúra kiépülése is lassan befejeződik. A neurológusok folyamatosan kutatják a kisgyermek idegrendszerének fejlődését, a gyakorló pedagógusok hatékony tanulási stratégiákon munkálkodnak – ezzel segítve a gyermekeket, hogy tanulás közben kihasználhassák saját lehetőségeik, agyi kapacitásuk minél nagyobb részét. Az előadás azt mutatja be, hogy mit tudunk eddig a kisgyermekkorai tanulás agyi mechanizmusáról, továbbá következtetéseket és ajánlásokat fogalmaz meg a pedagógiai praxisra vonatkozóan.

New Dimensions and Trends in the Interpretation of Early Childhood

The period up to eight years is considered to be the peak time for brain development. From birth to about the age of eight the brain is a super-sponge. This is the brain's most absorbent stage, where it actively learns from its environment. “Windows of opportunity” are sensitive periods in children’s lives when specific types of learning take place. Information flows easily into the brain through 'windows' that are open for only a short duration. Then the 'windows' close, and much of the fundamental architecture of the brain is completed. Scientists are continually learning more about how young children’s brains develop. At the same time, teachers are looking for effective strategies to help children use their brains to their fullest capacity. This presentation also contributes to this dialogue by summarizing what we already know about the learning process in the brain and suggests how it might inform the teaching and learning process in the classroom.

WIRAEKHA KANJANASIRI

Phitsanulok (Thailand)

The Knowledge Transference on Morphology and Useful of Red guava Plant “Pharangkrang” to Samokae Community

This research aims 1) to study morphology and useful of red guava plant “Pharangkrang” 2) to maintain this plant 3) to transfer the knowledge on its’ morphology, useful and reproduction to Smokae community(SC). The plant “Pharangkrang” has grown up in SC. Morphology and the maintain of this plant is studied in Laboratory. Its’ usefulness is studied from reviewed literature. The knowledge is transferred to 34 persons in SC and BC through lecturing and reproduction through training. This project is evaluated by CIPP Model. The results show that 1) Morphology of this plant “Pharangkrang”: the local name in SC of this tree is” Pharangkrang”. The scientific name is *Psidium guajava*. Usefulness from review of literature : Ripe red guava fruits are derivative food, such as juice, sauce and yam in South America. Branches are used for skewers. The color from bark is used for dying. In Thailand it has become decorated plant because of beauty. Herbarium and pickled green preservation are used to keep it in laboratory. This knowledge has been transferred to SC and BC through lecturing, and the marketing and community enterprise is too. The method of plant reproduction has been transferred through training. The results show that 3 branches castration have grown in BC and only 1 branch has grown on the land of the owner of Pharangkrang plant in SC. Next, the samples make reproduction it for 10 branches castration. This project is elevated by CIPP model. The results show that samples’ satisfaction by overall of this project, is in the high level ($X=3.88$, $S.D=0.62$) and every aspect is too. The cortex of this project is the highest mean ($X=4.00$, $S.D=0.65$), and the product aspect is the lowest mean ($X=3.74$, $S.D=0.92$).

CHANETTREE KANJANASIRI

Phitsanulok (Thailand)

The Development of English Reading Exercises in Thematic English for Grade 9 Students of Princess Chulabhorn's College Phitsanulok

The purposes of the research were 1) to develop and test the efficiency of English Reading Exercises (ERE) in Thematic English (E20202) for grade 9 students of Princess Chulabhorn's College Phitsanulok (PCCPL) according to standard criteria 75/75, 2) to compare the students' English reading competency before and after using ERE in E20202, and 3) to survey the students' satisfactions toward them. The subjects consisted of the randomly selected class of 23 grade 9 students of PCCPL during the first academic year 2014. The instruments used for this experiment were 6 units of the ERE in E20202, lesson plans for the ERE in E20202, pre-test and post-test of 6 units which were objective tests consisted of 4 alternatives in the ERE in E20202, the English reading proficiency test and a questionnaire on the subjects' satisfactions toward the ERE in E20202. The experimental process and data collection were conducted as follows. The subjects were given a 30 items English reading proficiency pre-test. Then, the 6 units of ERE in E20202 were used for 18 class sessions in 18 weeks. After the completion of each unit, the English reading formative test was administered to measure the subjects' English reading achievement and a questionnaire was used for surveying the subjects' satisfactions on the ERE in E20202. The t-test was used to analyse the data to measure the subjects' English reading proficiency before and after using the ERE in E20202. The average of the six English reading formative test scores was compared with the post-test scores in order to determine the efficiency of the ERE in E20202. The mean and standard deviation of the questionnaire scores were used to measure the students' satisfactions toward the ERE in E20202. The results of the study were as follows: 1) the efficiency of the ERE in E20202 was 82.54 for the English reading formative test and 85.22 for the post-test. Therefore, the ERE in E20202 constructed were highly effective, 2) the students' English reading proficiency after using the ERE in E20202 was significantly higher than that before using the ERE in E20202 constructed at 0.01 level, 3) the students' level of satisfactions toward the ERE in E20202 were very high and positive.

NOEMI PEÑA SANCHEZ¹ – ANA MARQUES IBAÑEZ²

¹*Dallas Independent School District (Texas, U.S.)*

²*University of La Laguna, (Tenerife, Spain)*

Visual Journal as a Cross-Curricular Project Between an American School and a Spanish University

This article presents an educational experience between students from an Elementary school in Dallas Independent School District (U.S.) and students who are studying to be Elementary teachers in the Faculty of Education in University of La Laguna (Spain). A visual journal has been designed to cultivate the visual thinking and creativity of children while they are learning a second language. Kids at this age are still really visual and always need words be supported by images. In addition, a picture is always a meaningful connection between languages.

A visual journal has a double purpose for students. First, creating pictures help them to develop their thinking and make easier to put into words what they did. Second, to provide an intimate space where they can express their thoughts and feelings, where mainly contents are taught.

It has been integrated into the classroom in a progressive and sequenced manner over a period of thirty-six weeks. Among all the activities, we highlight those designed by students of University of La Laguna and develop by 1st grade students.

ATHIP YAEMSAMOE

Anuban Phitsanulok School, Thailand

Extracurricular Activities of Mini English Program (MEP)

In 2006 Anuban Phitsanulok school opened Mini English Program. On the first year we started 3 classes Kindergarten 1-2 and Primary 1. At present we have Kindergarten1 to Primary 6. This program made a curriculum for Kindergarten 1-2 and Primary 1-6. Each program differs from another classes. In kindergarten 1-2, we taught them to play and learn English communication with foreigners. We taught them 6 activities such as song and rhythm, creative art, unstructured Activities, cycle, games and play ground. In primary 1-6, we taught them 4 subjects in English such as Math, Science, Health, English (communication, reading and writing, grammar and listening) with foreign teachers. We created extracurricular activities to improve the students in the program. We made the extracurricular activities for whole year and set in time table for each level. The concept of extracurricular activities, separate each level such as K 1-2: local study, P1-2 : study on Local History, P3-4 : save Earth/save energy study, P5-6 : volunteer on community project, p5 : study tour in Malaysia and Singapore. Finally P6: learn to love the Monarchy and the country. In the Extracurricular Activities, teachers taught them to manage themrself, be on time, solve problems, how to learn helping each other, social assistance and share. In Extracurricular Activities, we taught them both in Thai and English language. We support the students to have better learning by having access to special classrooms such as ASEAN Study Centre, Technology Education center, Brain Base Learning Center, Science room, Library, Green Learning room, Computer room, Prayer room. The activities make them to have better social and lift skills, improve their standing academically and even gather high grade point average compared to the other classrooms which made them higher and above the national average level.

BUSSAKORN THANGJITTHAM – PATCHAREE POOSOMSEE

Anuban Phitsanulok School, Thailand

Project Approach Teaching in Kindergarten

Project Approach is a pathway to teach the kindergarten as part of the curriculum. On this project, we choose a topic according to the interests of students such as daily living or environment. Students and teachers then vote for the final topic to study. The goal is to encourage critical thinking and independence amongst students. Through observation, students may find something interested in the given topic. With his project, students are given allowance for mistakes and chances to find new way to solve problems. Teachers are discouraged to spoon-feed the students. There are three steps to follow in using this approach.

Step 1: Observe and create interest:

Teachers present a stimulus to observe or a situation at a given time. If the students got interested with the subject, teachers will then lead them to focus on it. However, if students are not interested, teachers have to vote to find a new topic which interest the students and then finally decide whichever the majority voted.

Step 2: Develop project:

Students and teachers discuss about their topic to study. Discussions are focused on the descriptions an additional information from books, fieldtrips, survey around school, interview, drawing and knowledgeable persons and then formulate hypotheses. They would discuss about solutions to problems, and how to present them. Hypotheses are formulated by the whole class or group. Teachers will guide students step by step through pictures, lectures, speeches and then examine the hypotheses that they have formulated.

Step 3: Gather and Summarize:

After they study the project topic, teachers evaluate the attributes and feature by age set in Kindergarten Curriculum. Expected outcome is that, students must have improved thinking process. They must show learning by doing, and must have solved problems in each activities. Teachers observe students at all time when they do activities. Lectures and speeches of students other students' work. Lastly, students will make a finale project exhibiting what they had learned. They may invite students from the other classes and even parents as their audience.

**Nevelés-oktatás nemzetközi és
multikulturális dimenziói IV.**

/

**International and Multicultural Aspects of
Education IV.**

Szekcióvezetők /Session Chairs:

Kissné Dr. Zsámboki Réka, Jill Sherman

**JILL SHERMAN¹ – EMILY CAMP² – AMY CORNELL² – SAVANNAH
HAIR² – HALEY SHURACK²**

¹*Director of Hunter Institute, Florida Gulf Coast University, Fort Myers (Florida, USA)*

²*students, Florida Gulf Coast University, Fort Myers (Florida, USA)*

Play in Kindergarten in the USA

This presentation reports on the current status of play in kindergartens in the USA. During the past decade play seem to decrease and almost disappear from classrooms. Reasons for the significant decrease in both structured and free play include organized activities such as sports and computer and video games, and most importantly an emphasis on the academics, fueled by a misconception of the risk of falling behind. However, “Play isn’t enemy of learning, it’s learning’s partner. Play is a fertilizer for brain growth” (Brown & Vaughan, 2009). This presentation will report on the analysis of observation data in terms of the presence and nature of play activities in kindergarten. The researchers examined the play activities for age, development and cultural appropriateness, and will share recommendations for implementation of play-based curriculum.

VERONIKA MAK

Eötvös Loránd University, Budapest (Hungary)

Digital Storytelling: Developing and Preserving Language and Culture

This presentation will give an overview of digital storytelling (DST) as an educational technique for developing and preserving language and culture. DST is a method of expressing a narrative by planning, recording and editing autobiographical mini-films. The creative process for producing a digital story calls upon the reflection on the past, cultivation of knowledge in the present, and development of the skills of the future. This multi-media technique allows students with diverse languages and cultures to critically reflect on their heritage and to increase literacy and technological skills. In this presentation, I will also share my experience of creating digital stories with young immigrant students from Latin America in communities of Massachusetts, and with English language learners in southern Spain. The presentation concludes with recommendations for infusing digital storytelling techniques in classroom curriculum.

JOANNA LEEK

University of Lodz (Poland)

Youth Participation in Theory and Practice. Examples of Supporting Involvement Among Young People in Europe

The presentation will focus on literature review and good practice examples how to support youth participation in schools. It provides perspective on the increasing participation by young people, also identifies the participation understanding and opportunities in particular regarding youth at risk of early school leaving. Research work was undertaken within two international educational projects “Future Youth School Forums” and “ICT-Guides”, in Cyprus, Italy, Lithuania, and the UK. Focus Groups with teachers and youth were designed to understand processes of engagement in cross cultural context and identify potential obstacles and challenges for youth participation. Research results show a tendency to diminish youth participation within policy and practice of education, asymmetric relation between youth and adults when considering participation on school level, and strong intuitive meaning and different understanding by teachers and youth of the term “participation” between them two groups. Conclusions are focusing onto recommendations for developing of youth participation.

DARJA ANTOLIN DRESAR

Faculty of Education, Univeristy of Maribor (Slovenia)

Integration of Mathematics with Other Areas of Curriculum in Slovenian Kindergartens

Despite emphasizing the importance of the integration of various areas in early childhood education the practice often varies. The paper presents a study that was aimed to explore the integration of mathematics and other subject areas in Slovenian kindergartens. The study involved 73 pre-service kindergarten teachers enrolled in the final year of their study. Participants were asked to answer to what extent they perceive integration of mathematics and other areas of the curriculum during their practical training in kindergartens. The results showed that future kindergarten teachers most commonly perceived integration of mathematics with natural science, followed by the integration with language, movement and social science, while the integration of mathematics with art was the least perceived among all pairs of possible links. Furthermore, we examined whether there are differences in the perception of the integration of mathematics with other areas between full-time and part-time students, and the differences in the perception regarding pre-service kindergarten teachers' attitude towards mathematics.

MILKOVICS VERONIKA – KISSNÉ ZSÁMBOKI RÉKA

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar, Sopron

Óvoda az idősek otthonában - az intergenerációs nevelés hazai és nemzetközi megvalósulása egy pedagógiai innováció tükrében

Az Amerikai Egyesült Államokban, Seattle városában az Intergenerational Learning Center ("generációk közti tanulási központ") dolgozta ki azt a módszert, amelyet a Providence Mount St. Vincent elnevezésű idősek otthona valósított meg. Az otthonban 400 ember él, átlagéletkoruk 92 év. Az óvodába 125 három és öt év közti gyermek jár. Az időseknek és a gyerekeknek mindennap vannak közös programjaik: zenehallgatás, tánc, művészeti és kézműves-foglalkozások, mesehallgatás, emellett együtt is ebédelnek. A tapasztalat azt mutatja, hogy a programban részt vevő idősek optimistábbak, jobb az emlékezetük, több kapcsolatot alakítanak ki, jobban adnak magukra, és nem érzik olyan haszontalannak magukat. A gyerekeknek fejlettebbek lesznek a szociális készségeik, könnyebben néznek szembe a növekedéssel és öregedéssel járó folyamatokkal, és megtanulják a gyengébbek tiszteletét. (Forrás: <http://abcnews.go.com/Lifestyle/seattle-preschool-nursing-home-transforms-elderly-residents/story?id=31803817>) Előadásunk és elkezdett kutatásaink ezen pedagógiai innováció neveléstudományi hátterét, nemzetközi és hazai gyakorlatát járják körbe, megvizsgálva az óvodapedagógus képzésben résztvevő hallgatók véleményét az újszerű kezdeményezésről és a generációk közötti nevelés és tanulás jelentőségéről.

Preschool in a Senior Care Center - International and Domestic Aspects of the Intergenerational Education

The Intergenerational Learning Center is a preschool in Seattle, where child care takes place throughout a campus which is also home to more than 400 older adults. The preschool is located within Providence Mount St. Vincent, a senior care center in West Seattle. Five days a week, the children and residents come together in a variety of planned activities such as music, dancing, art, lunch, storytelling or just visiting. They did a complete transformation in the presence of the children. Moments before the kids came in, sometimes the people seemed half alive, sometimes asleep. It was a depressing scene. As soon as they kids walked in for art or music or making sandwiches for the homeless or whatever the project that day was, the residents came alive. (<http://abcnews.go.com/Lifestyle/seattle-preschool-nursing-home-transforms-elderly-residents/story?id=31803817>) In our lecture we try to sum up the theoretical and practical background of intergenerational education and learning, focusing on some international and domestic "best practices" and the attitudes of students' taking part in early childhood education training

STEFÁN ILDIKÓ

Eszterházy Károly Egyetem Jászberényi Campus

Spot – the Language Teacher

Köznevelési jógyakorlat

Best practice in Education

Pedagóguskutatások

/

**Researches on Teacher's Careers and
Profession**

Szekcióvezetők /Session Chairs:

Dr. Virág Irén, Dr. Mogyorósi Zsolt

THUN ÉVA

*Pannon Egyetem Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar Neveléstudományi Intézet,
Veszprém*

A pedagógusok identitásának szerepe az interkulturális pedagógia tudástartalmának bővítésében*

Az interkulturális oktatás és nevelés meghatározó elméletei a (globalizált) nemzetközi oktatáspolitikai kontextusában jöttek létre. Ezek az elméletek a kulturális „határokat” jórészt a nemzetek közötti határokkal azonosítják, ezért a kölcsönös kulturális megértés alapjául az ezekben a szimbolikus terekben érvényes értékek és vélekedések kölcsönös megismerése és elfogadása a mérvadó. Ekkor azonban figyelmen kívül hagyjuk azt a fontos ténytet, hogy egy nemzeti kultúrán belül is jelen van a sokszínűség és ezzel a sokféle kulturális ágencia.

Kutatásunkban pedagógusok identitását vizsgáljuk (főként életrajzi narratíváik tartalmának elemzéséve). Feltételezzük, hogy az interkulturális oktatás és nevelés fogadtatásában megmutatkozó nehézségek annak kölcsönvett voltából erednek. Így az interkulturális nevelés hazai diskurzusa nem vonja be sem az elméletalkotásba, sem a gyakorlatba a tanárok lokálisan megélt kulturális identitásformáló élményeit, társadalmi és professzionális tapasztalataikat.

A tanárok szóbeli és írásbeli narratívái bizonyítani látszanak azt a hipotézist, hogy az identitásunk meghatározó elemei között a lokáli tapasztalat az erősebb, különösen kiemelkedően az idősebb nemzedékek esetében.

Ezzel egy rejtett ellentmondást fedezhetünk fel: míg a pedagógusoktól professzionálisan elvárt pedagógiai tevékenység az interkulturális tartalmak és felfogások, gondolkodásmódok átadása, a tanulók interkulturális élményeinek „felfedezése, addig a pedagógusok saját kulturális identitása (képzésük során sem), nem válik tanulmányozandó témává. Identitásuk ezért rejtve és elnyomva marad, miáltal ágenciájuk sérül.

* Az előadás angol nyelven hangzik el.

The Role of Teachers' Identities in Producing Knowledge in Intercultural Education

Intercultural education is primarily conceptualized in an international (globalized) mainstream political and cultural context. The cultural boundaries which are identified are quite simplistically mostly boundaries between different nations with the underlying notion that the representatives of these nations are supposed to get engaged in the appropriate understanding of each other's values and beliefs. This approach fails to identify the issues of diversity and the issues of cultural and social agency within the nation-cultures.

This current research project (which is in progress) focuses on teachers' biographical reflections on their identities. I consider this area substantially under researched within the Hungarian social science arena. I am proposing that many of the difficulties in embracing intercultural education stem from the fact, that its top down introduction failed to count in teachers' lived local cultural, social and professional experiences.

An interdisciplinary theoretical approach provides such a theoretic framework which allows for in depth analysis. For the purpose of collecting data qualitative mixed methods are applied in the form of written biographies and interviews. My understanding is that these sources can yield abundant data, also including views that we may not have considered earlier. The teachers' accounts tend to confirm my hypothesis that the sources of their identities are more closely tied to their lived experiences, and this phenomenon is even more prominent in an age groups whose first socialization to the profession took place several decades ago. Therefore, there is a hidden paradox that seems to reveal itself, which is worth analyzing, i.e. how these teachers deal with the new educational tasks of raising intercultural awareness in their students, when in fact, their own cultural identities remain hidden and suppressed.

NAGYNÉ PAKSI MARGIT

Eszterházy Károly Egyetem

Pedagógusképzés egységes Európában. "Euroteacher"

Az európai integráció, a gazdasági, politikai és kulturális élet mellett az oktatási és nevelési rendszer átfogó átalakulását is maga után vonja. Az integrált európai, gazdasági és szociálpolitikai folyamatokat közös képzési politika kell, hogy kíséresse.

Hosszabb távon elképzelhető, sőt szükséges lehet egy multikulturális és multilingvális nevelés, hiszen az Európán belüli szabad munkahely választás következménye szükségszerűen a multinacionális nevelés és iskolai képzés. Az EU általános és szakmai képzésről szóló „Fehér Könyvében” követelményként olvasható, hogy a jövő európai polgárának, az anyanyelvén kívül két idegen nyelvet nemcsak ismernie, de használnia is tudni kell. A z EU Képzés Európai Dimenzióiról szóló „Zöld Könyvében” pedig a pedagógusképzéssel kapcsolatban a képző intézmények nemzetek közötti együttműködéséről olvashatunk. A jövő Európája szempontjából szükséges nevelés és képzés tehát olyan tanártípust követel, aki Európa társadalmi és politikai fejlődését követni tudja, és reagálni tud rá nevelési és oktatási téren is. Paradigmaváltásnak kell tehát bekövetkeznie Európában a tanárok neveléstudományi képzésében. Egy ilyen tanárnak egyéb más képességek mellett nemcsak megfelelő nyelvtudással kell rendelkeznie, hanem egy, vagy több nyelven oktatni is kell tudnia. Hosszabb távon tehát egy „nemzetek fölötti” tanárképzés modellje válik szükségessé, mivel a következő években egy nemzetközi, multikulturális és multietnikus társadalom kialakulásával kell számolnunk Európában, amely iskolától és tanártól adekvát tanítási és tanármodellt követel. Mindezek megvalósításához kell törekednünk, a többféle kompetenciával rendelkező ún. „Euroteacher/Europalehrer” képzésre, melyen belül a kultúrákőzi szakmai kommunikációnak komoly szerepe van.

DEUTSCH KRISZTINA

Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, Pécs

Az egészségügyi tanárképzés mint multidiszciplináris képzés

A szakmai tanárképzés legfőbb sajátossága a szaktudományi felkészítés és a tanári felkészítés integritása. Magyarországon a szakmai tanárképzések egyike az egészségügyi tanárképzés. Több mint 10 éves előkészítést követően 1975-ben indul az első főiskolai szintű egészségügyi szakoktató képzés, majd 2003-tól jelenik meg az egészségügyi tanár szak az egészségügyi felsőoktatás alapszakjai között. 2017-re, az egészségügyi tanár képzés már osztott képzésben megjelenő tanári mesterszak. E képzés szakterületi tudományos alapozását szolgálják a bemeneti feltételként meghatározott egészségtudományi alapszakok, illetve a képzésben megjelenő szakterületi ismeretek. A tanári felkészítés magába foglalja a pedagógiai-pszichológiai egységet, a különböző iskolai gyakorlatokat, valamint a portfólió bemutatását. Az elsajátítandó kompetenciák is a két diszciplína integrált alkalmazását kívánják meg.

Teacher of Health Sciences and Health Care Training as Multidisciplinary Training

The main feature of the professional teacher training is the integrity of disciplinar training and preparation of teacher. In Hungary, health sciences teacher training is one of the professional teacher trainings. Following more than 10 years of preparation, the first college-level healthcare disciplinar training started in 1975, and from 2003 teacher of Eacher of Health Sciences and Health Care training appears in the basic higher education of health sciences. In 2017 this training became part of the master's degree program. The courses specified in the basic input condition as well as professional knowledge appearing during the training both serve the special academic science foundation of this training. The training includes teaching pedagogy and psychology units, a variety of educational practices and the presentation of the portfolio. The acquired competencies require the integrated use of these two disciplines.

SZASZKÓ RITA

Eszterházy Károly Egyetem Jászberényi Campus

Pedagógusjelöltek külföldi hallgatói mobilitási motivációi*

A 21. században számos külföldi hallgatói mobilitási lehetőség áll a tanulók rendelkezésére az Európa Bizottság Erasmus+ programjának keretén belül. Összetett az a hatjórő, amely a hallgatók arra ösztönzi vagy nem ösztönzi, hogy részt vegyenek a hallgatói mobilitási programokban. Két kisebb volumenű tanulmány arra fókuszált, hogy a tanító- és óvodapedagógus-jelölteket milyen motivációs mintázatok jellemzik mobilitási programban való részvételi hajlandóságuk tekintetében. A strukturált interjúk (N=62) és két mélyebb, egy bejövő és egy kimenő Erasmus hallgatóval készült interjú legfontosabb eredményei a következők. Az Erasmus mobilitási programra a hallgatók a következő legfőbb tényezők miatt pályáznak: hogy fejlesszék idén nyelvi készségeiket, barátokat szerezzenek, új kultúrákat felfedezzenek, és hogy a mobilitás hozzáadott értéket jelent a diplomájukhoz. A megfelelő idegennyelvi készségek, a nyelvi szorongás és az önbizalom hiánya az alapvető okok, amik gátolják a hallgatókat abban, hogy külföldi mobilitási programokban vegyenek részt.

Student Teachers' Motivation for Student Mobility Abroad

In the 21st century context there are various opportunities for students to study and to do their internship abroad within the framework of the European Commission's Erasmus+ programme. The driving forces for the students to or not to participate in student mobility programmes are many-fold. Two small-scale investigations focused on lower primary school teacher and kindergarten teacher trainees' motivational patterns regarding their motivation or demotivation to participate in student mobility programmes. The major findings of a structured interview survey among students both with and without Erasmus experience (N=62) and the two deeper interviews with an outgoing and an incoming Erasmus student are as follows. The main reasons for students to apply for Erasmus student mobility are: to improve their foreign language skills, to make friends, to explore new cultures and to get an added value to their degrees. Lack of appropriate foreign language skills, language-related anxiety and lack of self-confidence are the fundamental factors that hinder students from getting involved in study or doing their internship abroad.

* Az előadás angol nyelven hangzik el.

VIRÁG IRÉN

Eszterházy Károly Egyetem, Eger

A portfólió lehetőségei a pedagógusképzésben

A tanári mesterképzésben részt vevő hallgatók az utolsó félévükben összefüggő egyéni gyakorlatot teljesítenek. Az oktatási tevékenységen túl tanításon kívüli feladataik is vannak, úgymint az iskola nevelési feladatrendszerének megismerése, továbbá iskolai és iskolán kívüli tevékenységek megvalósítása. Mindezt dokumentálják, és a 26/2008. (VIII.15) OKM rendelettel módosított 15/2006. (IV.3) OM rendelete értelmében tanári portfólióba rendezik.

A portfólió célja a hallgató tanulási folyamatának támogatása és teljesítményének értékelése. A portfólióba válogatott dokumentumok egységes követelménye, hogy megjelenjen bennük a folyamatos szakmai fejlődés.

Az előadás bemutatja a hallgatók tanításon kívüli iskolai tevékenységeihez kötődő e-portfóliós gyakorlatát az Eszterházy Károly Egyetemen, elemzi a tapasztalatokat, valamint felvázolja az elektronikus portfólió alkalmazásának további lehetőségeit a pedagógusképzésben.

Possibilities of Portfolio in Teacher Training

Students taking part in master course must complete a continuous professional internship. Besides teaching activities they also have other tasks, eg. getting acquainted with educational complexity of the school and implementing in- and after-school activities. It is documented and arranged in a teacher portfolio in accordance with 15/2006. (IV.3) OM Act modified by 26/2008. (VIII.15) OKM order.

The aim of the portfolio is to support the learning process of the student and evaluate his performance. The unified requirement of the documents arranged in the portfolio is that continuous professional development be represented in them.

The lecture demonstrates extra-curriculum e-portfolio internship of students of Eszterházy Károly University, analyses the experience, and reflects on the further possibilities of the use of electronic portfolio in teacher training.

MOGYORÓSI ZSOLT

Eszterházy Károly Egyetem, Eger

A portfólió oktatói tapasztalatai – kompetenciák és reflektivitás

Az előadás bemutatja az Eszterházy Károly Egyetemen a tanárszakos hallgatók összefüggő gyakorlata során kötelezően elkészítendő elektronikus portfólió használatával kapcsolatban szerzett pedagógusképzői tapasztalatokat a portfóliós célokra és követelményekre fókuszálva.

A portfólió célja a teljesítményértékelés és a tanulási folyamat támogatása, fő követelménye a folyamatos szakmai fejlődés dokumentálása. A szakmai anyagok válogatási szempontjai között kiemelten szerepel a személyes szakmai célok és a tanári kompetenciák fejlődésének bemutatása, az elvárások, valamint a gyakorlat egészére vonatkozó reflexiók megfogalmazása.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy a hallgatói reflexiók árnyaltabbak lettek mind a szakmai fejlődés, mind a kompetenciák terén, továbbá látványosabb a digitális kompetenciák fejlődése is. Ugyanakkor az e-portfólió lehetőségeinek teljesebb, és a pedagógusképzésben való szélesebb körű felhasználása további fejlesztési cél lehet.

Teachers' Experience about the Portfolio – Competences and Reflectivity

The lecture reveals the teacher training experience gained from the usage of the electronic portfolio made compulsory at Eszterházy Károly University during the continuous internship of the students with teacher major focusing on the aims and requirements of the portfolio.

The aim of the portfolio is to evaluate the performance and to support the learning process, its main requirement is the documentation of the continuous professional development. A major selection aspect of the professional materials is to show the development of personal professional objectives and teacher competences, and phrasing expectations and reflections concerning the whole of the internship.

Our experience is that student reflections have become more layered both in professional development and competences and progression in digital competences is also noticeable. At the same time more complex possibilities of e-portfolio and more varied usage of it in teacher training could be a further development objective.

Pedagógusképzés és a szakmai tanárképzés I.

/

Aspects of Teacher Training I.

Szekcióvezetők / Session Chairs:

Dr. Patyi Gábor, Dr. habil Kovács Judit

TAMARA KISOVAR-IVANDA

University of Zadar, Croatia

Challenges and Options Towards Successful International Mobility at Study for Preschool Teachers

The Department of Teacher and Preschool Teacher Education at University of Zadar supports the international mobility of preschool teacher study students. Despite that fact, outgoing mobility of our students is still relatively rare and has not yet reached the desired level. According to our analyzes, main reasons for this fact can be found in the difficulty of getting achievements from abroad accredited at course level; the language barrier and fear of changing their place of residence and study because of the organizational problems with students accommodation as well as lack of experience of studying abroad. The article proposes the possibilities and alternatives of encouraging students for the mobility, recognition of study program achievements as well as concepts of joint studies in order to increase mobility activities of preschool teacher study students and enable them to acquire the competencies of international and intercultural education, required by contemporary kindergartens.

Keywords: international students mobility, recognition of program achievements, joint studies.

VARINTHORN BOONYING

Naresuan University, Phitsanulok (Thailand)

Professional Learning Community (PLC) of Teachers of Social Studies Toward 21st Century Learning: A Case Study of Primary School

This research was a qualitative study aimed to improve the teachers' teaching on social studies toward the 21st century learning of schools in lower north, Thailand where methods of learning management were accordingly employed along with the learning in the 21st century. The data were collected from 2 schools with two administrators, twelve teachers, and one hundred students. The data collections were in-depth interview, observation, document study and focus group. The data was analyzed by content analysis.

The steps of PLC's learning were including three phase 1) plan phase 2) do and see phase 3) reflect phase. The findings showed that PLC's learning supports teachers in improving their practice through learning new curriculum and instructional strategies and the methods for interacting meaningfully with each child.

Keywords: Professional learning community, Teacher development, Social studies

KOVÁCS JUDIT – TRENTINNÉ BENKŐ ÉVA

Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kar, Budapest

Képzés és gyakorlat összhangja - Kéttannyelvi tanítóképzés az ELTE Tanító- és Óvóképző Karán

Az ELTE TÓK óvopedagógus szakán 2006-ban, a tanító szakon pedig 2007-ben indult meg a kéttannyelvű modul. Azonban míg az óvopedagógus-képzés programjában szerepel kétszer egyhetes óvodai gyakorlat, a tanító szak nem biztosít gyakorlati lehetőséget. Ezért az ELTE TÓK Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszékének két oktatója kidolgozott és megvalósított egy olyan rendszert, melynek értelmében a tanító szakos hallgatók minden félévben hospitálási és szakmai konzultációs lehetőséghez jutnak vezető kéttannyelvű intézményekben. Az angol nyelvű előadás célja, hogy bemutassa a képzést, a partnerintézményeket, azok angol nyelvi programját, valamint azt, hogy a hallgatók milyen mértékben profitáltak a gyakorlati tapasztalatokból. Az előadók mindketten a korai kéttannyelvű oktatás kutatói, e területen szereztek tudományos fokozatukat is.

Training and Practice: Making the Match – Teacher Training for CLIL at ELTE Faculty of Primary and Pre-School Education

CLIL module for kindergarten teachers was introduced in 2006 at ELTE Faculty of Primary and Pre-School Education, Budapest. For primary teachers, a similar programme was launched a year later. While the kindergarten programme included two one-week-long practice periods in kindergarten, this opportunity was not made available for primary trainees. In order to make up for this shortfall, two tutors of the Department developed and implemented a system according to which each primary teacher trainee can observe CLIL lessons as well as participate in post-lesson discussions in CLIL institutions. The presentation intends to introduce the training, the partner institutions, and their English language programmes as well as share the results of the research concerning the benefits trainees gained from these occasions. Both presenters' field of research is early CLIL, in which they obtained their academic degrees.

OLGA MISECHKO

Zhytomyr Ivan Franko State University, Zhytomyr (Ukraine)

Teaching Foreign Languages to Young Learners in Ukraine: Pages of History

Teaching foreign languages to young and very young learners is not a novel idea in Ukraine. Today, it develops from the perspective of lifelong learning and integration into the European education system. Alongside, it grew out of the centuries-long practices.

This presentation looks at the past history of the early language learning in Ukraine. It starts with the period of the Russian Empire, when skills in foreign languages (classical and modern) were valued as a mark of a privileged social status or an integral part of the liberal arts education curriculum for children in gymnasiums. Then it goes on with the mass elementary education of the Soviet period, starting with the late 1940s and all through the 1950s, when the idea of an 'early-start' in teaching foreign languages to young schoolers was introduced on the state level and first so-called 'schools with a number of subjects conducted in a foreign language' were set up. It also mentions the policy of opening groups of very young learners in pre-school educational institutions (since 1961), and experimental teaching of four-year-olds and six-year-olds (started in 1987).

The author completes with the account of trends in the early language learning since the establishment of Ukraine as an independent state in the post-Soviet period, when this practice has become part of the normal pattern of work in the primary schools. Issue of training teachers of foreign languages for primary schools is also briefly covered.

BUKTA KATALIN

*Szegedi Tudományegyetem Angol-Amerikai Intézet Angoltanár-képző és Alkalmazott Nyelvészeti
Tanszék, Szeged*

Angoltanár-képzés: átmenet a gyakorlóiskola és a képzőhely között

A tanárképzés visszatérő problémája a tanítási gyakorlat megfelelő mennyisége, illetve a képzőhely és a gyakorlóiskola közötti átmenet biztosítása. A kétszakos, osztatlan tanárképzés több lehetőséget ad a hallgatóknak tudásuk kipróbálására a gyakorlatban, azonban még mindig nem helyezünk elég hangsúlyt az átmenet biztosítására az elméleti oktatás, vagyis a képzőhelyen történő tantárgy-pedagógiai képzés során elsajátított tartalmak és a gyakorlóiskolában szükséges ismeretek között. A hallgatók jelentős részénél gondot okoz a váltás, annak ellenére, hogy többször részt vesznek tanórákon, így nem a tanítási gyakorlat megkezdésekor szembesülnek a gyakorlóiskolában a tanítás gyakorlati oldalával. A tanítási gyakorlatra többféle módszerrel készítjük fel a tanárjelölteket. Ennek ellenére a jelenleginél szorosabb kapcsolatra lenne szükség a gyakorlóhely és a képzőhely között. Előadásomban be szeretném mutatni, hogyan zajlik az átmenet zökkenő mentesebbé tétele a Szegedi Tudományegyetemen.

Transition between the Training Institution and the Training School

The evergreen dilemma in teacher education is providing appropriate amount of teaching practice and ensuring smooth transition between the teacher training institution and the training school. The newest model, the double major teacher training course offers more opportunities for students to try themselves out in a real school environment. However, there is not sufficient attention paid to the transition between utilizing the theoretical knowledge gained at the training institution and the skills or competences needed during teaching practice. Although there are several occasions to visit classes at schools, so they face teaching in practice, a lot of teacher trainees still have problems with the transition. Preparation for teaching practice using several methods is included in methodology related courses at the university. Closer cooperation would be desirable between the two types of institutions. I would like to present how transition is and perhaps could be made smoother at University of Szeged.

PATYI GÁBOR

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar, Sopron

Előre a gyökerekhez? A szakmai tanárképzés megújulásának történeti előzményei az 1930-as években

A törvényi-rendeleti változásoknak köszönhetően 2017 szeptemberétől jelentősen átalakul a szakmai tanárképzés hazánkban. A szakmai tanárképzésben továbbra is megmarad az osztott, diszciplináris alap- vagy mesterképzésre épülő képzési forma. A tanári pályára való felkészülés során a már végzett mérnököknek, agrármérnököknek és közgazdászoknak kizárólag, vagy túlnyomó mértékben pedagógiai – pszichológiai tudást kell elsajátítani. Mester szintű tanulmányokat követően a tanári képesítést egy év alatt is megszerezhetik. Az 1930-as években hazánkban a szakmai tanárképzés több szempontból hasonló rendszerét építették ki. Az előadás keretében azt vizsgáljuk, hogy a most megvalósuló reform elemei közül melyek rendelkeznek történeti előzményekkel, a megújulás mennyiben tekinthető visszatérésnek a szakmai tanárképzés hagyományaihoz. A kutatás során a szakmai tanárképzést szabályzó jelenlegi és múltbéli törvényeket, rendeleteket vetjük össze.

Forward to the Roots? Historical Antecedents of the Renewal of Vocational Teacher Training in 1930's

Due to changes in laws, regulations, from September 2017 significantly transformed the vocational teacher training in our country. In the vocational teacher training will remain the split, based on disciplinary bachelor or master's degree form of training. In preparation for the teaching profession the graduate engineers, agricultural-engineers and economists need exclusively or predominantly extent pedagogical-psychological knowledge to acquired. After studies in the master's level, the teaching qualification can be acquired in one year. In 1930's in our country was developed several aspect similar system for professional teacher training. In this presentation the historical antecedents of the Reform are examined. We can see the revival as a return to the traditions of vocational teacher training. During the research the current and old laws, regulations on vocational teacher training are compared.

HORVÁTHNÉ PETRÁS VIKTÓRIA

*Kaposvári Egyetem Gazdálkodástudományi Kar Gazdálkodás-és Szervezéstudományi
Doktori Iskola, Kaposvár*

A mezőgazdasági képzések jelentősége Magyarországon

A mai oktatási rendszerben a szakképzett munkaerő felkészítésére a közoktatás, a felsőoktatás, valamint az iskolarendszeren kívüli szakképzés keretei között van lehetőség. Az agrárágazati oktatással és iskolákkal szemben a társadalom és a gazdaság elvárásai sokrétűek. Egy olyan tevékenységre kell felkészíteni a fiatalokat, amely napi időbeosztásukhoz nehezen köthető, nagy állóképességet igényel, mindamelllett alkalmazkodni kell, a növények és az állatok biológiai ritmusához, hiszen nem lehet az élőlényeket hosszú ideig magukra hagyni, és az állat ünnepnapokon is gondozást kíván. A mezőgazdasági szakmák iránti csökkenő érdeklődés, valamint az ágazat foglalkoztatási nehézségei időszerűvé teszik a kérdést, hogy az agrárvégzettségűek mennyire tudnak és akarnak elhelyezkedni saját szakterületükön.

A fentebb leírtakat figyelembe véve rövid áttekintést szeretnék nyújtani a mezőgazdasági munkafolyamatok sajátosságai és a mai oktatási rendszer között meghúzódó összefüggésekre kiemelt figyelmet fordítva a szakemberképzés jelenére és jövőjére.

The Importance of Agricultural Programs in Hungary

In today's educational system there is the possibility of preparing the skilled manpower in the framework of the public and higher education as well as extra-curricular professional trainings. The requirements of both the society and the economy are high and diverse concerning the agricultural branch of education. It is necessary to coach the youth for activities that are difficult to insert in their timetables, and expect them to have a great stamina. Besides, students are bound to adapt to the biological rhythm of plants and animals, as these domesticated creatures cannot be left unattended for a longer period of time, and must be given the necessary amount of support even on special occasions. The decreasing interest in the agricultural trades as well as the difficulties in the employment of this sector put the matter on the agenda from the point of view of how the qualified specialists can and want to get positions in their own field. Taking the above-written into consideration, my aim is to provide a general overview of the underlying relevance between the peculiarities of the agricultural processes and today's educational system drawing special attention to the present and future of the training of specialists.

Pedagógusképzés és a szakmai tanárképzés II.

/

Aspects of Teacher Training II.

Szekcióvezetők / Session Chairs:

Dr. Molnár Katalin, Bencéné Dr. Fekete Andrea

OLEKSANDRA KALCHUK

Zhytomyr Ivan Franko State University, Zhytomyr (Ukraine)

Preschool Education in Ukraine: Cases of State and Private Educational Institutions

The presentation is going to highlight the main cases of state of preschool education in Ukraine and private educational institutions.

The short analysis of the preschool education in Ukraine gives an opportunity to get acquainted with the content and the main trends, view the positive changes in the private educational institutions of our country.

The educational reforms that are provided by the government changed the attitude to the system of education among the society and these changes cause the absolutely different opinions.

The system of general education in Ukraine is in a state of transformation.

Therefore we consider it appropriate to learn and exchange the experiences between our countries.

MOLNÁR KATALIN

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar, Sopron

A játék és szabadidő-szervezés innovatív megoldásai – egy képzés tapasztalatai

2010-ben indult el karunkon a Játék- és szabadidő-szervező tanár képzés. A bemeneti tanító, szakoktató, gyógypedagógus és szociálpedagógus végzettség számos pontjában megalapozta a képzés munkaerőpiaci igényeit is. A köznevelésben egésznapos iskolaként definiált tanulás és szabadidőben lévő személyiségfejlesztés olyan elvárásokat fogalmazott meg a pedagógusokkal szemben, melyre a képzés használható ötletekkel, szakmai tudással tudott reagálni. A képzés struktúrája, ismeretanyaga korszerű szemlélettel közelítette meg a köznevelési teendőket. A gyermekek és fiatalok napi teendőinek elvégzéséhez szükség van intézményen belüli rekreációs időre is. Ez szakszerű szabadidő-szervezés, melynek biztosítása tanári feladat. Ennek tantervi és gyakorlati példáit tárja fel az előadás, konkrét tematikus szabadidős programokra fókuszálva.

Innovative Solutions of Organizing Play and Free Time Activities - Experiences of a Training

The teacher training "Play and free time organizer" was commenced at our faculty in 2010. As qualification input is teacher for primary school lower classes, vocational trainer, teacher of handicapped children and social educator it has also expressed the needs of the labour market. In public education learning defined as day school and self-development training in free time have required expectations from the teachers, to which this training was able to react with useful ideas and professional knowledge. The structure and the material of the training took into consideration the tasks in public education with an up-to-date approach. In order to arrange their daily duties children and young people need some recreation time also inside the institution. This is professional free time organization and belongs to the tasks of a teacher. The lecture introduces the curricular and practical examples of this process by focusing on particular thematic free time programs.

BENCÉNÉ FEKETE ANDREA

Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Kaposvár

Az intézmények kívüli tanítási gyakorlatok a hallgatók és a mentoraik szemszögéből

A minőségi oktatás előtérbe kerülésével elengedhetlenné vált a pedagógusképzés hatékonyságának folyamatos nyomon követése. A képzés meghatározó része a külső helyszínen végzett tanítási gyakorlat. Empirikus kutatás során kérdőíves felmérést végeztem az összefüggő tanítási gyakorlatról visszatérő végzős hallgatók és mentoraik körében. A kutatás során arra kerestem a választ, hogy mi motiválja a hallgatókat a gyakorló intézmény kiválasztásánál, illetve az egyetemi képzés mennyire készít fel a tanítói pályára. A kutatás feltárta, hogy mentor és a mentorált kapcsolatában hogyan jelenik meg a kontaktusteremtés, a kommunikáció és a partnerkapcsolat. Az eredmények rámutattak arra, hogy szükséges lenne gyakorlati képzést segítő eszközök, dokumentációk létrehozására, egységes hospitálási, megfigyelési szempontok, értékelő táblázatok kidolgozására, és rendszeressé, szorosabbá kell tenni a szakmai együttműködést a pedagógusképző intézménnyel.

External Teaching Practices through the Eyes of the Students and their Mentors

By quality education getting into the focus it is inevitable in the education of pedagogues to be able to keep track of efficiency continuously. External teaching practices carried out in educational institutions are crucial part of the education. In my empirical research I carried out a questionnaire survey among the students coming back from their external teaching practices and their mentor professors. In the research I aimed to find out what motivates students upon choosing an institution for their practice and how much the university educational programme had actually prepared them for teaching. My survey revealed how contact, communication and partnership appears between mentor and student in this phase of the learning process. The results have shown that there would be a need for supportive tools and documentations in the practical education, such as observation criteria and evaluating charts; and the relationship should also be made stronger and the communication more regular with the hosting institutions.

**PINTÉR HENRIETT – MASCHER RÓBERT – CSONTÓ BARBARA –
PÖLÖS EVELIN – PROKK ZSÓFIA – JUHÁSZ RÉKA – GYÓRI VERA –
LŐRINCZ ZSANETT – KERESKES ANNA**

Pető András Főiskola, Budapest

**Az együttműködő tanulás és tanítás megvalósítása
felsőoktatásban tanulók körében**

Hazai viszonylatban a tantárgyi tudáson elért teljesítmény mérésénél-értékelésénél még mindig elég gyakran részesítik előnyben a szakemberek az egyéni erőfeszítést és kitartást. Ugyanakkor a közösen végzett tanulás megsokszorozhatja a tanulói teljesítményt; ennek alkalmazására született több iskolai kezdeményezés is. A közösen végzett társas tanulásnak lényeges tényezője a megfelelő tanári irányítás, amelynek során a tanulókat hozzáegítheti a tanár az együttműködő tanuláshoz. Ebben a tanítási-tanulási stratégiában az együttműködő munka eredményeként megszülethet egy közös produktum, pl. tárgy, szöveg, program. Az együttműködő tanulást hatékonyvá teheti az online és az osztálytermi szintéren egyaránt zajló tanulás fokozhatja a közös munka eredményességét, mivel a tanulási folyamatában lehetőség nyílik egymás munkájának visszajelzésére is.

Az előadás felsőoktatásban tanuló diákok együttműködő tanulását mutatja be. Az együttműködő tanulás a 2015/2016. tanév két félévében zajlott (14-14 hét), két évfolyamon, két különböző kurzus keretében. A két évfolyam diákjai csoportmunkában dolgoztak a következők alapján: az I. félévben (1) osztálytermi szintéren előadások készítése és bemutatása előre megadott témákban, (2) online tanulási szintéren az előadások közös megosztása és társak általi véleményezése, (3) online tanulási szintéren írásbeli munka készítése csoportmunkában, a II. félévben (4) szerkesztők alakulása: a csoportok írásbeli munkáinak kötetbe szerkesztése és megosztása. A hallgatók oktatóinak tanári szerepe is átalakult: a tanári frontális irányítás helyett a hallgatói mentorálás került előtérbe.

Az együttműködő munka teljesítményeként a két évfolyam közös erőfeszítéssel két kötetet készített, amelynek hozadékaként az online tanulási szintéren valamennyi diák számára hozzáférhetővé vált egy-egy általuk összeállított szakmai kötet. A tanulás során a diákok csoportmunkában tették olvashatóvá munkáikat, amelyet megosztottak egymás között, illetve további véleményeket is fűzhetek-fűzhetnek hozzájuk. Az együttműködésnek további lépéseként megszülettek a szerkesztők, akik évfolyamuk közösen készített munkáikat szerkesztették, javították és könyvbe szerkesztették. A diákokkal együtt az oktatók is részt vettek tevőlegesen a tanulási folyamatban, ugyanis alkalom nyílt a hallgatók és az oktatók közös publikálására is. Az iskolai teljesítmény ereje ebben a tanulási folyamatban tehát az együttműködő tanulásban rejlik. A hallgatók együttműködő tanulásra irányuló észlelésének felmérése lesz a kutatás következő lépése: mit gondolnak a diákok az együttműködő tanulás eredményességéről.

Implementation of Cooperative Learning and Teaching Among College Students

In Hungarian education, when measuring and evaluating knowledge, professionals still tend to prefer individual effort and perseverance, however, collaborative studying can multiple students' performance. Several schools have initiated its application so far.

An appropriate and professional teacher's leading is essential to perform cooperative studying, to inspire and facilitate students to work together. In this teaching-learning strategy, cooperative learning may result a common product, such as an object, text or program.

Collaborative learning, which takes place both online and in the classroom, can increase the effectiveness of the work, since there is the opportunity to feedback on each other's work for students, as well as the professors.

This lecture presents college students' collaborative learning method which took place in the 2015 / 2016 semesters (each took fourteen weeks), in two classes and two different courses.

The students in the two classes worked together based on the followings: in the first semester (1) they created and presented lectures about previously given topics, while (2) sharing and discussing the topics and presentations online. Also, (3) they wrote assignments in groups, which they shared in certain social media platforms, and finally, in the second semester, (4) a group of editors volunteered and collected all the work in one document, which they published afterwards.

In this process the professors' role has changed too: instead of teaching frontally, they became mentors for the students.

As a result, the two classes created and published two different documents online, which are now completely available for all students.

Summing it all, cooperative learning has proven to be effective at college without doubt. The next step is to measure what students think about cooperative studying.

NÉMETHNÉ TÓTH ORSOLYA

Eötvös Loránd Tudományegyetem Savaria Egyetemi Központ Egészségfejlesztési és Sporttudományi Intézet, Szombathely

Tanító szakos hallgatók pályakövetéses vizsgálata az ELTE SEK hallgatói körében

Kutatásunkban elsősorban arra a kérdésre keressük a választ, hogy végzettjeink milyen arányban tudnak elhelyezkedni a munkaerőpiacon. Természetesen több, más témakört is érintünk a kérdőíves vizsgálat során. A kutatás módszere a társadalomtudományokból adaptált módszer a lekérdezés írásbeli formája, a kérdőíves módszer, online formában. (nyílt és zárt kérdések, ill. a Likert - skála alkalmazása). A válaszokból gyakoriságot számítunk, ill. további statisztikai próbákból (Khi négyzet-próba, korreláció) nyert eredményekkel mélyebb összefüggések megállapítására törekedünk. Kutatásunk fontos előzménye a szombathelyi önkormányzat pályázata, a „Szombathely visszavár”, mely ösztönözní próbálja a helyi fiatalokat, hogy valamely, Vas megyében hiányszakmának minősülő területen tanuljanak tovább. Ezen területek: tanító, óvodapedagógus, nemzetiségi óvodapedagógus, felnőtt és gyermek házi orvos, gépészmérnök, villamosmérnök.

Career Tracking of Teacher Training Specialization Students of ELTE SEK

The aim of the research is to gain information about the positioning of our graduated students in the labour market. Naturally, other topics are involved in the questionnaire, too. The method of the research is online questionnaire, adopted from social sciences (opened and closed questions and the Likert-scale). We calculate frequency from the answers and try to identify further correlations from other statistical experiments (Chi- square test).

„Szombathely visszavár”, an application of the local government of Szombathely is an important antecedent of our research, it tries to encourage the local youngsters to proceed their studies on a specialty, which suffers from a shortage of professionals. These fields can be: teacher, kindergarten teacher, ethnic kindergarten teacher, children and adult GP (General Practitioner), mechanical engineer, electric engineer.

VARGA SZABOLCS

Széchenyi Egyetem, Győr

Jogi tárgyak szükségessége a felsőfokú pedagógusképzésben

Az alap- és középfokú oktatásban teljes mértékben hiányzik az alapvető műveltséghez tartozó jogismereti tárgy(ak) oktatása. Ennek hiányában nem érthető meg az államszervezet, az önkormányzatiság működése, az alapvető emberi és állampolgári jogok és kötelezettségek sem. Felsőfokú tanulóikat megkezdő - és sok esetben az azt elvégző – pedagógus hallgatók, nincsenek tisztában az alapvető társadalmi működésekkel, fogalmakkal (országgyűlés, kormány, önkormányzatok, Alkotmánybíróság, bíróság, ügyészség stb. felépítése működése; közigazgatásban való tájékozódás stb.). A végzett pedagógus, munkaköréből adódóan, a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagja. Több jogszabályon alapuló jelzési kötelezettség terheli ezzel összefüggésben. Az alapvető család- és gyermekvédelmi jogszabályok ismerete nélkül e kötelezettségének nem képes eleget tenni. E mulasztás munka- és büntetőjogi felelősséget von maga után. Ilyen esetekről, mulasztásokról a korábbi és jelenlegi híradásokból napi szinten is értesülhetünk! Az előadás a jogi-, tárgyak pedagógiai alapképzésben való szükségességét mutatja be.

The Necessity of the Legal Subjects in the Higher-Level Teacher Training

The primary and secondary education is fully missing the teaching of the legal knowledge subjects belonging to the basic literacy. Due to lack of this, the functioning of the state-organization and the self government, the basic human and civil rights and responsibilities are not understandable. The teacher students who beginning their higher education studies – and often get through it – are don't understand the basic social operations and concepts (the structure and operation of the parliament, government, self-governments, Constitutional Court, court, prosecution etc.); orientation in public administration etc.). The educated teacher is the member of the child protection warning system because of his/her job. In this context he/she is encumbered by hailing obligations based on many legislations. They can't meet their obligation without knowing the basic family and child protection laws. This omission entails responsibility for the labor and criminal law. We can hear about this kind of occasions and omissions from the previous and current news on daily basis! The presentation presents the necessity of the legal subjects in the basic pedagogical training.

**Oktatás, gazdaság, munkaerőpiac a 21.
században**

/

**Education, Economy and Labour Market in
the 21th Century**

Szekcióvezetők / Session Chairs:

Prof. Dr. Szála Erzsébet, Dr. Podráczky Judit

POGÁNY CSILLA

Eötvös József Főiskola, Baja

Egy önálló, belső kezdeményezés eredményeként megfogalmazott nemzeti felsőoktatási stratégia szükségességéről*

Az utóbbi évtizedekben számos változáson ment keresztül a magyar felsőoktatás, melyeknek kezdeményezői elsősorban a különböző kormányzatok voltak. Az ágazat, meglehetősen furcsa módon, legtöbbször elmulasztott megfelelő módon reagálni ezekre a kezdeményezésekre. Úgy tűnik, hogy a felsőoktatás arra vár, hogy kívülről reformálják meg ahelyett, hogy saját nemzeti szintű stratégiát dolgozna ki mind főiskolai, mind egyetemi szinten. A csökkenő hallgatói létszám, amely elsősorban demográfiai okokra vezethető vissza, a túlreprezentált képzések kérdése, az elavult infrastruktúra (régie számítógépek, digitális táblák hiánya), a felsőoktatásban dolgozók számára kidolgozott továbbképzések hiánya, mind olyan problémák, amelyek megoldásra várnak. Mégsem utal semmi jel arra, hogy elindult volna a belső stratégiai gondolkodás ebben a szektorban, amelyben magasan képzett szakemberek sokasága dolgozik. Megérett az idő arra, hogy a magyar felsőoktatás belső kezdeményezés eredményeként, saját nemzeti stratégiát fogalmazzon meg minden érdekelt fél részvételével.

About the Need of a Self-Supporting National Strategy in the Hungarian Tertiary Education

Hungarian higher education has been subject to numerous changes during the past decades and the initiative has been taken predominantly by the different governments that we have had. Strangely enough higher education has reacted to these with inexplicable inertia. Tertiary education seems to be waiting for reforms from the outside instead of making up a national strategy of its own both on the level of colleges and universities. Problems like the decreasing number of students which affects especially the smaller institutions and the primary cause of which is of demographic nature, the question of overrepresented fields of study, or the outdated infrastructure (old computers, no digital boards etc.), no further trainings for teachers working in higher education, are all there to be solved. Yet there are no signs of strategic thinking in a sector which abounds in highly trained professionals. The time is ripe for waking up the sleeping beauty by creating a national higher education strategy that comes from within and which involves all the interested parties.

* Az előadás angol nyelven hangzik el.

HORVÁTH SZILÁRD

Kaposvári Egyetem, Gazdálkodás -és Szervezéstudományok Doktori Iskola, Kaposvár

Az oktatás minőségének és megtérülésének vizsgálata a finanszírozás tükrében

Az OECD államok közül nem sok ország fordít kevesebbet hazánknál az oktatás finanszírozására. Az általunk költött összeg így is tetemes: 2013-ban a GDP 3,93%-át megközelítőleg 1 184 milliárd forintot, 2014-ben már a GDP 4,3%-át, azaz hozzávetőlegesen 1 393 milliárd forintot fordított a kormányzat az oktatás finanszírozására. Azzal, hogy az iskolák előbb fenntartása, majd 2017. január 1-jétől az intézmények működtetése is állami kézbe került, az oktatás jelentősen több forrást igényel és a jövőben sem várható az igények csökkenése. Azzal azonban, hogy az oktatásra százmilliárdokkal költünk többet, nem következik, hogy az oktatás színvonala is javul.

Több, korábban készült kutatás eredménye bizonyítja, hogy a diákok iskolai teljesítményét az oktatáspolitikai által is befolyásolható tényezők közül leginkább a pedagógusok és az általuk végzett munka minősége határozza meg. Ezért fontos, hogy megkezdődött a pedagógus társadalom HR-ének reformja, de vajon jó irányba halad? Megfelelő-e a pedagógus előmeneteli rendszer, a minősítések valóban képesek az adott pedagógus pedagógiai munkáját értékelni?

Examination of the Quality and Returns of Education in the Light of Funding

Among the non-OECD countries, many countries spend less than Hungary to finance education. The amount we spent so huge: In 2013, the GDP of 3.93% of the approximately 1184 billion forint in 2014 has been 4.3% of GDP, ie approximately 1393 billion forints spent on the government to fund education. The fact that the first schools to maintain and operate the institutions since 1 January 2017, it was nationalized, education require significantly more resources and the expected fall in demand in the future.

However, by the hundreds of billions being spent on education about it does not mean that the quality of education is improved.

More results previously made research proves that the academic performance of students, teachers and most of their work defines the quality can also be influenced by factors of educational policy. It is therefore important that we have entered the teaching profession of HR reform, but is it the right direction? Appropriate for the teacher promotion system, the educational qualifications are really able to appreciate the work of that teacher?

KOVÁCS ANETT JOLÁN

Szegedi Tudományegyetem, Neveléstudományi Doktori Iskola, Szeged

A validációs eljárással kapcsolatos európai változások a 2014-es és 2016-os inventoryk tükrében

Az uniós tagországok számára a 2018-as év rendkívül fontos, mivel az Európai Tanács 2012-es ajánlásában ezt a határidőt jelölte meg a nemzeti validációs rendszerek kialakítására. Az EU több módon igyekszik segíteni a tagországokat. Ennek érdekében a CEDEFOP gondozásában rendszeresen megjelennek a European Inventory on Validation of Non-formal and Informal learning kiadványok (2005, 2007, 2010, 2014 és 2017), melyek az európai aktuális érvényesítési gyakorlatokról számolnak be, és adnak tájékoztatást azok működéséről, annak érdekében, hogy segítsen kezelni a felmerülő nehézségeket és a gyengeségeket. Kutatásunk alapját ezen kiadványok képezték. Vizsgálatunk célja volt megismerni és összehasonlítani milyen változások és fejlesztések történtek az egyes országokban 2014 és 2016 között. Merre tart a validációs rendszerek fejlesztése? Hol tartunk egy évvel a céldátum előtt? Kutatásunk során átfogó képet kaptunk a tagországok validációs eljárással kapcsolatos helyzetéről, az eljárás szereplőiről és módszereiről. A téma azért is jelentős, mert Magyarország is vállalta, hogy 2018-ra kiépíti nemzeti validációs rendszerét.

How Validation Has Changed in the Light of 2014 and 2016 Inventories

2018 is very important for EU Member States because the European Council appointed this in the Council Recommendation of 2012 as the deadline for developing national validation systems.

The EU helps the Member States in different ways. Therefore CEDEFOP regularly publishes the European Inventory on Validation of Non-formal and Informal learning documents (2005, 2007, 2010, 2014 and 2017) which contain the European validation practices and information so that the countries can solve the emerging difficulties and weaknesses. Our research was based on these publications. Our aim was to get to know and compare the developments and the changes of validation in each country between 2014 and 2016. Where is the development of validation systems heading? What is the situation like one year before the deadline?

We got an overall picture of the changes regarding the situation, the participants and methods of validation during our research. The issue is crucial because Hungary also undertook to develop its national validation system by 2018.

NÉMETH ILDIKÓ KATALIN

Eötvös Loránd Tudományegyetem Neveléstudományi Doktori Iskola, Budapest

Innováció és szemléletváltás a Devecseri Tankerületben vezetői szemmel

Egyre többször figyelünk fel a mára már elcsépeltnek tűnő innováció szóra, mely a pedagógiába is már lassan évtizedek óta begyűrűzött. Érdeklődésem egyik kulcsponjtja a TÁMOP fejlesztések iskolai szintű megvalósulása. Több helyen is végeztem kutatást, jelen esetben már nemcsak egy intézmény, hanem egy tankerület munkatársai válaszoltak kérdéseimre. Kérdőíves felmérést végeztem az ide tartozó iskolák körében, vajon kik, mennyire, hogyan, miben képesek megújulni. Kíváncsi voltam arra is, hogy ehhez miben járul hozzá egy intézményvezető, vagy a tankerület vezetője. Eredményeim jól szemléltetik, hogy a pedagógusok igyekeztek szemléletmódjukon változtatni, módszertanban megújulni, a diákok összetétele miatt előtérbe helyezték a life long learninget, de legfőképp azt, hogy egy intézmény megújulásának hátterében mindig egy jó vezető áll.

Innovation and Paradigm Shift in Devecser School District from Point of View of the Leader

More and more often we notice the seemingly trivial word „innovation” which has been integrated into pedagogy for decades. One of the key focus of my interest is the Social Renewal Program and how this kind of development is realized in school. I have conducted a research in several places. In this case not only one institution, but a whole school district answered my question. I carried out survey in the local schools. Who, on what level, how and in what are able to be innovative? I also studied the role of the headmaster or the director of the school district in the process. My results represent well that the educators intend to change their perspective, renew their methodology, bring to the fore the life long learning approach, and especially that the motor of institutional renewal is always a good leader.

LENGYELNÉ MOLNÁR TÜNDE – GULYÁS ENIKŐ – RACSKO RÉKA

Eszterházy Károly Egyetem, Eger

Az oktatás digitális átállásának stratégiai indikátorai*

Az oktatásban a technológiai és a módszertani kultúra digitális átállása meglehetősen időszerű. A nemzetközi infokommunikációs stratégiák már megfogalmazták azt a cselekvési tervet, amelyet az elkövetkezendő években a digitális állam megalakulása céljából meg kell valósítani.

Jelen előadásban kísérletet teszünk azon indikátorok meghatározására, amelyek az elektronikus tanulási környezetet fókuszba (ETK) állítva, az összehasonlító pedagógia eszköztárával, kvalitatív módszereket alkalmazva, dokumentum-, és tartalomelemzési stratégiákkal vizsgálja a kiválasztott tartalmakat. Ezen szempontok négy fő csomópontba sorolhatók, amelyek a tartalomelemzés változóstruktúráját képezik: a pedagógikum és az ETK fogalmi keretei; az ETK bevezetésének körülményei, támogatói rendszerek; a humántőke szerepe, attitűdje és kompetenciái; fenntarthatóság.

The Strategic Indicators of Digital Transformation in Education

Digital transformation of technological and methodical culture in education is highly topical from several aspects. Info-communicational strategies have already issued an action plan containing several points to be implemented in order to create digital state in the forthcoming years. In our present lecture we try to determine the indicators, which examine the selected contents by placing electronic learning environment (ELE) into focus, using tool system of comparative pedagogy, creative methods and document- and content analysing strategies. These aspects can be divided into four major intersections forming the changing structure of content analysis: pedagogy and frames of ELE; circumstances of introducing ELE, supporting systems; role, attitude and competences of human capital; sustainability. When selecting theoretical sample, multi-dimensional sample-taking is applied since time-, spacial, organisational-, administrative- and social scope is taken into consideration as well.

* Az előadás angol nyelven hangzik el.

KALMÁR ERIKA ANNA

Soproni Egyetem Széchenyi István Doktori Iskola, Sopron

Hogy is működik egy nevelési intézmény fenntartása? Központi források, fenntartói hozzájárulások, pályázatok, finanszírozási kérdések

A köznevelési intézményekhez kapcsolódó jogszabályok az elmúlt években folyamatosan változtak és változnak. A jogszabályi változásokhoz kapcsolódóan átalakult a fenntartók köre, átalakultak a finanszírozási szabályok. Kutatásom során vizsgáltam a jogszabályi környezet módosulását, állami finanszírozás alakulását. Továbbá megvizsgáltam, hogy egy Nyugat-dunántúli kisvárosban, hogy alakult az önkormányzati fenntartású nevelési intézmény (óvoda, bölcsőde) finanszírozása, hogy alakultak az állami normatívák és feladatellátáshoz kapcsolódó központi források, illetve a helyi önkormányzat – mint fenntartó – kiegészítő hozzájárulása az intézmény fenntartható működéséhez. Tanulmányoztam a benyújtott pályázatokat és elnyert forrásokat. Vizsgálati módszerem: dokumentum elemzés és interjúk készítése. A vizsgált időszak 2009-2015-ös évek.

How does Maintenance of an Educational Institution Work? Central Funds, Contribution of Maintainers, Tenders, Financial Questions

Regulatory laws of public educational institutions have been constantly changing in recent years. In accordance with these changes, the structure of the maintainers of the schools and financial regulations have also been altering. During my researches, I examined the changes in legislation environment and state funds. I also examined how the finance of public educational institutes (crèche, kindergarten) in a small town in the Western Transdanubia region maintained by the local council changed, how the block grants and state funds regarding exercising functions altered, and how supplementary subsidies of the local council- as maintainer-contributed to the sustainable maintenance of the institutions. I studied the applications submitted and the funds obtained by the institutions. Research methodology: document analysis and interviews. Investigated period: 2009-2015.

**Természettudományok,
környezettudatosság**

/

**Natural Sciences and Environmental
Awareness**

**Szekcióvezetők / Session Chairs:
*Dr. Hartl Éva, Dr. Kollarics Tímea***

BAGOTA MÓNICA – SZITÁNYI JUDIT

Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kar Matematika Tanszék, Budapest

Tanító szakos hallgatók matematikai ismereteinek szintfelmérése*

Képzésünk átgondolása érdekében kutatást végeztünk azzal kapcsolatban, hogy a tanító szakos hallgatóink milyen szinten rendelkeznek az alapvető matematikai ismeretekkel. A vizsgálatunkat az is indokolta, hogy a jelenlegi tantervi korrekció ezt az áttekintést egyébként is szükségessé teszi a számunkra. A felmérés során azt is próbáltuk megvizsgálni, hogy milyen hatással van a képzésünk arra, hogy a hallgatóink mélyebben elsajátíthassák az alsó tagozatos matematika tanításához szükséges feladat-megoldási technikákat, módszereket. A feladatok kiértékelése során azt tapasztaltuk, hogy bár az eredmények jobbak a felső évfolyamon, azonban még itt sem érik el minden téren az általunk elvárt szintet. Véleményünk szerint további javulást úgy lehet elérni, ha a tantervben jobban tudjuk hangsúlyozni a praktikus ismeretek elsajátítását és tanítását.

Assessment of the Mathematical Knowledge of Students of the Faculty of Primary School Education

In order to review our teaching we have carried out research to assess the fundamental mathematical knowledge of would be primary school teachers at our Faculty. This study was also made necessary by the modification of the present teaching schedule. During the assessment we have also tried to examine the effect our teaching training has on our students to inquire more thoroughly the problem solving techniques and methods necessary for teaching primary school mathematics. During the assessment we have found that although the results were better for higher year students even they do not reach the level we have expected. In our opinion further improvement can be reached if in the teaching schedule we can stress more the acquirement and teaching of practical knowledge.

* Az előadás angol nyelven hangzik el.

KULMAN KATALIN – DANCS GÁBOR – PINTÉR MARIANNA

Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kar, Budapest

Ismert geometriai feladatok digitális köntösben

Az alsó tagozatos matematika órákon is egyre inkább szembetűnő az az ellentmondás, ami a hagyományos, „jól bejártott” feladatok és tanítási technikák, illetve az új generációk, a „z”-k és „alfák” igényei között feszül. Az egyik lehetségesnek tűnő megoldás e konfliktus mérséklésére, hogy az oktatásba egyre nagyobb arányban próbáljuk bevonni a digitális eszközöket, ennek feltétele viszont a minden tekintetben alaposan átgondolt oktatási anyagok és feladatbankok fejlesztése, melyre a közelmúltban több szervezett és rengeteg amatőr kísérletet is láthattunk, ezek eredményei legtöbbször ingyenesen hozzáférhetők és használhatók.

A legtöbb esetben azt láthatjuk, hogy régi ismert feladatok digitális változatai készülnek el, ami érthető, hiszen ezen feladatok hasznáról, pedagógiai céljairól, tanításának módjáról az évek alatt komoly tapasztalatokat szereztünk, úgy érezzük így nem kell teljesen ismeretlen terepen járnunk. De felmerül a kérdés: a feladat digitalizálásával nem változik-e meg a feladat pedagógiai szerepe, nem változik-e tartalma, nem módosul-e fejlesztési fókusz, vagy egyenesen matematikai tartalma?

Amennyiben viszont nem csak régi feladataink modernizálásával szeretnénk előrelépni, ki kell dolgoznunk a feladatoknak olyan átgondolt rendszerét és tipizálását, amelynek segítségével akár teljesen új digitális feladatbankokat hozhatunk létre, amelyek lefedik a teljes tantervet.

Well-known Exercises in Geometry – in a Digital Cover

In primary school mathematics education there is a more and more prominent conflict between the expectations of generations Z and alpha and the traditional, well-known exercises and teaching methods. One possible solution to ease this discrepancy is to involve IT devices in education. To do this we have to develop educational materials and make new, purposeful task collections. There are some professional and many amateur attempts to achieve this goal, most of them are available free for use.

Most of the time the so called modernization means only transferring old materials to the new medium. This is a misconception but understandable, because teachers have experience in using these tasks, they know their pedagogical purpose, the best way to use them and how to teach them, so this gives the teacher some confidence in this new digital field. But the question is that do we change the pedagogical purpose, aim or even the mathematical content by transferring an exercise to a digital form?

If we want to do this the right way, we have to let go these old practices and develop a through system and classification of exercises which can help us to create a genuine collection of digital materials covering the whole curriculum.

NAGY GYÖRGY

Eszterházy Károly Egyetem Comenius Campus, Sárospatak

Az érzékeléstől a környezettudatosságig

A globális problémák arra figyelmeztetnek, hogy a környezettudatosság a legfontosabb jellemvonása az embernek, amivel a földi lét, a fenntartható fejlődés elérhető. A személyiség ezen vonását az ok-okozati összefüggések feltárása, bizonyítása alakítja a leghatékonyabban. Ehhez viszont megfelelő természettudományos műveltségre van szükség. Ez a műveltség, a felmérések alapján, a magyar közoktatásban szereplő diákok esetében az utóbbi években jelentősen csökkent. Ennek a tendenciának a megfordításában a legnagyobb szerep a pedagógusoknak jut, ennek megfelelően óriási felelősség hárul a pedagógusképző intézményekre. Előadásomban röviden bemutatom az Eszterházy Károly Egyetem Comenius Campusán a tanító és óvodapedagógus képzésben részt vevő hallgatók ez irányú felkészítésének lehetőségeit, formáit, kitekintek a közoktatásba, az alkalmazott módszerekre, munkaformákra azok hatékonyságára.

From Perception to Environmental Awareness

Global problems have warned that environmental awareness is the most important characteristic of the man, which makes the existence on earth as well as the sustainable development available. The most efficient way to form this personality trait is to explore, prove cause-and-effect relationships. However, proper scientific literacy is required to do so. Based on surveys, this literacy has dropped significantly in the case of students in the Hungarian education in recent years. The role of teachers is the most important to reverse this trend. Thus, a huge responsibility falls on teachers' training institutions.

In my presentation, I will briefly present training opportunities, forms in this direction for students taking part in primary school teacher and playschool teacher training programmes at Comenius Campus of Eszterházy Károly University. I will provide an outlook on public education, on applied methods, on forms of work and their effectiveness.

HARTL ÉVA

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar, Sopron

Természetismeret – Élményalapú tanulás az erdőben

Az óvodapedagógus hallgatók természettudományos ismereteit a képzésben a természetismeret tantárgy is alapozza. A természetismeret tantermi, hagyományos módon történő oktatásán túl azonban a hallgatóknak az elméleti tudás gyakorlatban történő biztos alkalmazásához szükségük van terepgyakorlatokra, kirándulásokra is. A kirándulások szerepét, értékét az iskolában, hazánkban már korán felismerték és a XX. század első felében a tanítók, tanárok is hangsúlyozták. Sopron természeti környezete, az erdő a terepgyakorlatok ideális színtere. Ezért a helyi adottságokat kihasználva és a tantermen kívüli tanórák jelentőségét felismerve a hallgatóink a tantárgy keretében közös őszi és tavaszi terepgyakorlaton vesznek részt. A terepen, a kirándulások során ismereteik, tudásuk kiszélesedik és a saját élményeken, a megtapasztaláson keresztül elmélyül.

Nature Studies – Learning in the Forest by Experience

The knowledge of nature science of the prospective kindergarten teachers is also based on the course Nature Studies. Besides the traditional lecture room education the students need field practice and excursions in order to apply their theoretical knowledge in practice. The role and the importance of outings at school was recognized very early in Hungary and in the first part of the XXth century it was emphasized also by primary teachers and teachers. The natural environment of Sopron, the forest is an ideal place for field practices. That is why taking advantage of the local conditions and recognizing the significance of the training outside the classroom our students take part in a joint autumn and spring field practice. In the field, during the excursions their knowledge gets wider as well as deeper by obtaining personal adventures and experience.

DIANA NENADIĆ-BILAN

University of Zadar, Croatia

Early Childhood Education for Sustainable Development

Education for sustainable development has been recognized as a fundamental catalyst for development. As the values, attitudes, skills and behaviours acquired in early childhood period may have a long-lasting impact, education for sustainable development has to begin in this period. Efforts should be made to build a strong foundation for early childhood education for sustainability, namely for acquisition competences in the areas I, (self-image), I and others (family, other children, local community) and the world around me (nature and the wider community). The aim of this article is to elaborate challenges and issues of the regional perspectives of early sustainable education and to analyze how to improve the quality of early childhood education in the service of sustainability. This article concludes with a summary of preconditions for young children's learning and practice for sustainable development.

Key words: sustainability, education for sustainable development, early childhood education.

SZÁNTÓNÉ TÓTH HAJNALKA – BENCÉNÉ FEKETE ANDREA

Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Kaposvár

A 8-12 éves tanulók természetismeret tanulásához fűződő attitűdjei

Az Európai Unió által meghatározott kulcskompetenciák rendszerének fontos eleme a természettudományos kompetencia. A kisgyermekek kíváncsiak a környező világ csodáira, érdeklődésük határtalan. A játékaik során értékes tapasztalatokra tesznek szert külvilágban zajló jelenségekről. Az életkor előrehaladtával azonban csökken a fiatalok érdeklődése a természettudományos ismeretek iránt. A pedagógus sem lehet már minden tudományterület tudásanyagának birtokosa. Fel kell felkészülnie arra, hogy új módszerekkel a gyerekek érdeklődését fenn tudja tartani. Kutatásunk célja, hogy feltárjuk az alsó tagozatos gyermekek környezetismeret, illetve az 5. és 6. osztályosok természetismeret tantárgyhoz fűződő viszonyulását. Az empirikus kutatásunk első szakaszában a természettudományos ismeretek közvetítését szabályozó dokumentumok elemezzük. Ezt követően megvizsgáljuk, a 8-12 éves korosztály természettudományokhoz kapcsolódó attitűdjét kérdőívek segítségével. Előadásunkban bemutatjuk kutatásunk eddigi eredményeit és felvázoljuk a folytatás lehetséges irányvonalait.

The Attitude of 8-12-year-old Students Towards Natural Sciences

According to the key competences determined by the European Union natural sciences are crucial part of the knowledge. Children are curious about the world surrounding them, their interests are endless. During their games they gain important experiences about the world surrounding them. However, by the time passing, the interest of children towards natural sciences decreases. Pedagogues also cannot be experts of all possible scientific fields; they need to be prepared to be able to keep the attention of the children by new methods and tools. The aim of our research is to reveal the attitude of children in fifth and sixth grade towards the subject of science. In the first part of our empirical research we analyze the documents regulating the education of science. Then we examine the attitude of children between ages 8 and 12 towards natural sciences via questionnaire research. In our lecture we introduce the past results of our research and the possible future paths as well.

KOLLARICS TÍMEA

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar, Sopron

A tanösvények kialakulása és fogalmának változása a kezdetektől napjainkig

A környezeti nevelés-szemléletformálás egyik sokoldalú terepi eszköze a tanösvény. A tanösvények kialakulása a 20. század elejére nyúlik vissza. Az első szándék feltehetően a természet és a környezet védelmére való figyelemfelhívás volt. A különböző földrészekon, de még Európában is országonként eltérőek voltak a gyökerek, jóllehet az alapötlet, a tájékoztatás és figyelemfelhívás az évtizedek során nem változott. Az előadás a tanösvények kialakulásának történetét és a különböző területekhez (természetvédelem, erdőgazdálkodás) való kapcsolódását igyekszik feltárni nemzetközi kitekintéssel. Célja továbbá a tanösvények fogalmának, a meghatározások tartalmának változását bemutatni az elmúlt csaknem száz esztendő során az egyes országokban, kiemelve a pedagógiai vonatkozásokat.

The Development of Nature Trails and Changes of the Concept from the Beginning to Present Day

Nature trail is a versatile tool for environmental education and raising awareness on the field. The development of nature trails dates back to the early 20th century. The first intention was presumably to draw attention to nature and environment protection. The roots were different on the different continents and in the countries in Europe, too. However, the idea of information and raising awareness has not changed over the decades. The history of development of nature trails and the connection to other fields (nature protection, forest management) are demonstrated in this presentation, with an international outlook. It also aims to present the changes of the definition of nature trails in the different countries in the last hundred years, highlighting the educational aspects.

IKT a pedagógiában

/

Information Technology in Education

Szekcióvezetők / Session Chairs:

Dr. Katona György, Hajdicsné Dr. Varga Katalin

KATONA GYÖRGY

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar, Sopron

Pedagógiai gamifikáció – lehetőségek, keretek, korlátok

A 21. század elején a pedagógiának szembe kell néznie a digitális társadalom és benne a digitális nemzedék jelentette kihívásokkal. A mai iskola diákjai kettős állampolgárok, egyszerre tagjai az offline és az online világnak. Kultúrájuk, nyelvük, kommunikációs szokásaik, ismeretszerzési útjaik mind ezt a kettőséget tükrözik. A magyar pedagógiai gyakorlat azonban nem igazodik ehhez, módszerei, eszközei, motivációs mechanizmusai az offline világhoz kötődnek. A pedagógiai gamifikáció lehet az egyik lehetséges válasz ezen ellentmondás feloldására. Az előadás összegzi azokat a virtuális játékok hatásmechanizmusokat, melyeket a gamifikáció során felhasználhatunk pedagógiai gyakorlatunk megváltoztatásához, továbbá ötletek ad az első gamifikációs lépések megtételéhez. Végül az előadás rámutat a már gamifikált környezetben elkövethető hibákra is.

Pedagogical Gamification – Possibilities, Frames, Limits

In the 21. century the pedagogy has to encounter the challenges of the digital society and within the digital generation. The students of the recent schools are dual citizens, members of the offline and the online world, too. All of their culture, languages, communicational habits, knowledge acquisition ways reflect this duality. The practice of the Hungarian pedagogy does not fit this situation, its methods, tools, systems of motivation are oriented to the offline world. The pedagogical gamification would be the one of the possible answers solved this contradiction. This presentation summarizes the effect's mechanisms of virtual games which can be used in gamification changing our pedagogical practice and gives some ideas to the first steps of gamification. Finally some mistakes of the gamificated environments will be shown, too.

HAJDICSNÉ VARGA KATALIN

*Budapesti Gazdasági SZC Berzeviczy Gergely Két Tanítási Nyelvű Közgazdasági Szakgimnáziuma,
Budapest*

A tízujjas gépelési kompetencia kialakításának és fejlesztésének lehetőségei a középiskolában

A tízujjas gépelés elsajátítása szerepel a magyarországi Digitális Jólét Programban. Külföldi példák is azt mutatják, a sikeres digitális oktatás elengedhetetlen feltétele, hogy a kézírás és olvasás mellett a tízujjas gépelést is megtanulják a tanulók. Magyarországon az IVSZ 'Szövetség a digitális gazdaságért' kiemelt célként támogatja e készség megszerzését. Jelenleg néhány általános iskolában tanítják a gépirást szakkör keretében.

Középfokon a közgazdaság és az ügyvitel szakmacsoportban tanuló 9. évfolyamos diákok egy, illetve négy évig tanulnak 10 ujjas vakírást. Előbbiek alapszintre jutnak el, a billentyűzetkezelési készség kialakul, amennyiben a tanulók nem megszilárdult fogás és billentéstechnikával érkeznek. Utóbbiaknak szakmai tantárgy, magas óraszámokban tanulják és gyakorolják, így professzionális gépelőkké válnak.

Kutatótanárként a 2016-2020 között megvalósítandó programom célja annak kiderítése, hogy a) melyik korosztályban van létjogosultsága a tízujjas vakírás tanulásának, b) eredményességének javításához milyen online oktatóprogramok készítése szükséges.

A kutatás első évében, 2016-ban a közgazdasági ágazat 9. évfolyamának 290 tanulója kérdeztem meg Budapesten és Pest megyében, hogy hagyományos és/vagy modern módszerekkel, eszközökkel tanulják a tízujjas vakírást, továbbá a gépirásban elért szintjüket eredményesnek tartják-e, valamint milyen módszerekkel, eszközökkel tanulnának szívesen.

A válaszolók 90%-a szerint a házi feladatok, projektmunkák elkészítésében azonnal hasznosítani tudják, és jövőbeli tanulmányaikban, munkájukban is alkalmazni fogják. A többség elégedett az oktatási módszerekkel, ugyanakkor szükségesnek tartják a bárhol elérhető oktatóprogramokkal való tanulását, amelyek lehetővé tennék az otthoni gyakorlást is. Érdekes adalékként szolgál, hogy néhány tanuló szerint a sikernek az is záloga, hogy szabályosan gépelni tudó, szakképzett pedagógus tanítsa a tantárgyat.

Forming and Developing Touch Typing Skills in Secondary Education

Learning touch typing is part of the Hungarian Digital Welfare program. International researches proved that along with reading and writing, touch typing is a crucial element in successful digital learning.

In the Hungarian secondary education system pupils of economics and office administration are taught this skill for one/four years. The first group learns the basic keyboard handling while the latter group learn it on high level, they turn into professionals.

As a researcher-teacher the aim of my research between 2016-2020 is to focus on the following questions: a, what age is the best to learn touch typing?

b, what online/digital teaching software would help the learners?

In the first year of the research, in 2016, I surveyed 290 pupils of economic studies in Budapest and Pest county. I was interested in the way how they learnt touch typing (traditional method or online), whether they were satisfied with their own levels and what the preferred way of learning is for them.

90% of the pupils claims they immediately were able to use the new skills in their home works or project works. Most of them were satisfied with the methods of teaching, however they would appreciate widely accessible software to be able to practice at home. Very interesting that some of the pupils emphasized the necessity of the teachers' own proficiency.

ENDRŐDY-NAGY ORSOLYA

Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kar Neveléstudományi Tanszék, Budapest

A pedagógiai problémátörténet új lehetőségei a pedagógusképzésben a 21. században

A neveléstörténet oktatása a pedagógusképzésben, sok intézményben háttérbe szorult. Egyre inkább szükségessé válik a diszciplína oktatási lehetőségeinek újragondolása. Az előadásban néhány olyan módszert kívánok bemutatni, mellyel a jelenkor hallgatói motiválttá tehetők a történeti stúdiumokon való részvételre, kutatásba való bekapcsolódásra, a problémátörténeti szemlélet elsajátításra, hasznosítására akár a mindennapok, akár a tanulmányaik során. A módszereken keresztül szeretném felhívni a kollégák figyelmét az ilyen típusú stúdiumok szükségességére, hiszen a leendő pedagógusok a történeti szemléletmód elsajátításával alkalmassá válnak egyes kérdések mélyebb elemzésére, megvitatására, összehasonlító munkák kritikai befogadására. Az előadás bemutatja a pedagógusképzésben az elmúlt 3 évben kipróbált témaköröket, melyek a 21. század digitális bennszülött korosztályának izgalmas kihívásokat jelentenek. A felhasznált eszközök pl. Viber, blog, Facebook, témakörök: nőtörténet, gyermekkortörténet, családtörténet, pedagógus szakmák történeti változásai, játéktörténet, illetve a szülői kézikönyvek változásai.

New Possibilities of the Problem-based History of Education in Teacher Training in the 21st Century

The number of the courses of History of Education in Teacher Training are decreasing recently. We should revise the possibilities of teaching of the discipline. I strongly believe that new methodologies will help students to get involved in scientific research, also motivate them to participate these courses and will help them to recognise the importance of the problem-based approach in everyday life and educational settings. I would like to draw attention to the necessity of the courses of History of Education. With historical perspective future teachers will be able to analyse particular problems deeper, debate each other and understand the importance of critical thinking in historic approach as well. The presentation will take a look at the thematic issues, introduces some tried topics and methods, which are interesting for the 21st century digital natives. The tools used: eg. Viber, blog, Facebook, topics: History of Woman, History of Childhood, History of the Family, History of Teaching professions, History of the Toys and Play, and the changes of the Parental advising books.

PETE JÓZSEF

Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma és Kollégiuma, Pécs

Edupedia. Internetes felületek felhasználása neveléstörténeti kutatásokban

Az előadás célja, hogy feltérképezze egy gimnázium, a Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma tehetség kibocsátó képességének térbeli, társadalmi, történelmi dimenzióit. Protopográfiai, tehetségföldrajzi és neveléstudományi módszerek segítségével, nyomtatott és digitális források alapján megalkotja a gimnázium 300 éves története során kibocsátott tehetséges diákok adatbázisát; ezt követően felvázolja a tehetségvonzó és kibocsátó képesség térbeli mintázatát, néhány társadalmi vonatkozását, történeti változását.

Az eredmények azt bizonyítják, hogy a tehetségvonzó képesség – bizonyos megszorításokkal - térben egyre tágult, a tehetség kibocsátó képesség pedig jól meghatározható térbeli mintázatot mutat. Kimutathatóak bizonyos életpályatípusok, karrier utak a fenti adatok alapján

A kutatás adalékul szolgálhat arra, hogy milyen mobilitási lehetőségeket kínálhat az iskola a diákok számára – a mindenkori társadalmi-gazdasági-kulturális körülmények között.

Edupedia. How to Apply Internet Surfaces in Education History Research?

The aim of my presentation is to map up the spatial, social and historical dimensions of a secondary school's talent emission potential.

I composed the emitted talented students' database throughout the 300 years history of secondary school based on prosopographical, talent geographical and educational methods. I relied on both printed and digitized sources. In my presentation I trace the spatial patterns of the school's talent attraction and talent emission potential as well as the social aspects and the historical changes of these patterns.

The results demonstrate that the school's talent attraction potential has been expanded, while the emission potential shows a constant, well defined spatial pattern. Based on these patterns, some certain characteristic career types and walks of life can be identified.

The research can contribute to demonstrate what kinds of mobility potentials a school can offer for its students in the midst of given social, economic and cultural circumstances.

FEHÉR PÉTER

IKT MasterMinds Kutatócsoport, Veszprém

Digitális történetmesélés a természettudományos oktatásban

Az IKT eszközök hatékony integrálása az oktatási folyamatba újszerű megközelítéseket vár el a pedagógusoktól. A komplex kompetenciafejlesztésre egy lehetséges megoldás lehet a digitális történetmesélés, amely a konstruktív pedagógia elveire épül (Fehér, 2008; Robin, 2008, Niemi-Multisilta, 2015; Nam, 2016).

A digitális történetmesélés alkalmazása elsősorban a humán tárgyakban és a nyelvvoktatásban szokásos, de számos lehetőséget kínál a természettudományos oktatás számára is (Hung et al, 2012). A nemzetközi szakirodalomban több tanulmány számol be a kémia, biológia (Karakoyun Yapici, 2016) és fizika (Crăciun-Crăciun-Bunoiu) tárgyakban történő felhasználásról. Projekt módszer alkalmazásával számos természettudományos témakör dolgozható fel a történetmesélés révén.

Az előadásban különböző természettudományos tárgyakból vett példák alapján mutatjuk be a komplex kompetenciafejlesztés lehetőségeit a digitális történetek alkalmazásával.

Digital Storytelling in Science Education

The effective ICT-integration into education requires a new approaches from educators. The digital storytelling – based on constructive principles – provides a solution to complex development of students' competencies (Fehér, 2008; Robin, 2008, Niemi-Multisilta, 2015; Nam, 2016).

The digital storytelling usually applied in humanities and language learning, however it is fairly adequate to build into STEM education also (Hung et al, 2012). We have found several studies the usage in science classrooms, for example in biology (Karakoyun-Yapici, 2016) or in physics (Crăciun-Crăciun-Bunoiu).

In this lecture we will present some other ideas about implementation of project-based digital storytelling.

AKNAI DÓRA ORSOLYA

IKT MasterMinds Kutatócsoport, Veszprém; Bartos Sándor Óvoda, Általános Iskola és EGYMI, Várpalota

Értékelési lehetőségek a digitális történetmesélés alkalmazásához

A konstruktív pedagógiai elvek gyakorlatba történő átültetésére kiváló lehetőségeket kínál a digitális történetmesélés alkalmazása (Fehér, 2008). Számos kutatás alapján a digitális történetek eredményesen alkalmazhatók alsó tagozatban (Fehér, 2015a, 2015b; Fehér Aknai Czékmán, 2016), az idegennyelv oktatásban (Fehér Czékmán Aknai, 2017), vagy akár a természettudományos tárgyak esetén is (Carey Nakayama Zweier, 2012). Kérdés, hogy a módszer alkalmazása esetén milyen hagyományostól eltérő értékelési módszerek állnak a pedagógusok (és a tanulók) rendelkezésére. Az értékelés kétféle megközelítésben is vizsgálható: az elkészített produktum (digitális történet) vagy pedig a készítés folyamatában megszerzett kompetenciák mentén.

Előadásunkban röviden áttekintjük a nemzetközi szakirodalomban fellelhető értékelési kereteket (Berett, 2006; Jenkins & Lonsdale, 2007; Long, 2012; Smeda Dakich Sharda, 2014), és kísérletet teszünk egy iskolai keretben alkalmazható értékelési rendszer kidolgozására.

Evaluation Framework for Application of Digital Storytelling

The Digital Storytelling as a method provides a great way to put constructivist approach into practice (Fehér, 2008). There are several studies showing that digital storytelling has been implemented successfully in primary education (Fehér, 2015a, 2015b; Fehér Aknai Czékmán, 2016), in language learning (Fehér Czékmán Aknai, 2017) or in STEM classes ((Carey Nakayama Zweier, 2012). In this case, our research question is: What type of non-traditional evaluation methods could be used by teachers (or students also)? (There are two approaches about evaluation: the assessment of digital stories and the assessment of competencies during creation process.)

In this paper we summarize some evaluation frameworks from literature (Berett, 2006; Jenkins & Lonsdale, 2007; Long, 2012; Smeda Dakich Sharda, 2014), then we present our own assessment tool.

TEMESI-FERENCZI KINGA

Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kar, Budapest

Tanterv-átalakulások a digitális kompetencia szempontjából az ELTE TÓK tanító szakán

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kara az új Képzési és kimeneti követelmény (későbbiekben KKK) alapján új tantervet dolgoz ki a következő oktatási évben felvételt nyert hallgatók részére. Tanszékünk fő profilja a 6-12 éves korosztály digitális kompetenciáinak fejlesztése és vizsgálata multimédiás oktatóanyagok, IKT eszközök és algoritmikus gondolkodás tekintetében, ezért fontos szempont számunkra, hogy hallgatóink olyan digitális kompetenciával rendelkezzenek, hogy a munkájuk során azokat, a tanulóik fejlesztése érdekében megfelelően és hatékonyan tudják majd alkalmazni. Előadásomban bemutatom, hogy az új KKK alapján írt tantervekben Karunk tanító szakos hallgatóira vonatkoztatva, hogyan jelenik meg az IKT alkalmazása az elméletben és a gyakorlatban a képzésük során.

Curriculum Transformations in Terms of Digital Competence at the ELTE TÓK's (Eötvös Loránd University Faculty of Primary and Pre-School Education) Teacher Speciality Training

The Eötvös Loránd University Faculty of Primary and Pre-School Education is developing a new curriculum for the new training and outcome requirements, (as later TOR), admitted to the next school year's new students. The main profile of our Department is according to examine and develop the IT skills and digital competence in the 6-12 age group in multimedia educational curriculums, ICT tools and algorithmic thinking, that's why it is important to us that our students have those kind of digital skills what they will be able to use properly and effectively in their work at school for their students. In my presentation, I will explain the new curriculums of the new TOR specialisation of elementary student-teachers, and show how the application of ICT (both theoratically and practically) appears in the student-teachers/their education.

Inklúzió a nevelésben

/

Inclusion in Education

Szekcióvezetők / Session Chairs:

Dr. Závoti Józsefné PhD, Némethné Dr. habil Tóth Ágnes

NÉMETHNÉ TÓTH ÁGNES – SIMON KATALIN

*Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar Pedagógiai és Pszichológiai
Intézet, Szombathely*

Inkluzív teória integratív gyakorlatban

Az integrált oktatás iskolai keretei hazánkban a rendszerváltás óta adottak. Kezdetben az intézmények számára választható jelleggel, később pedig, különösen a 2003. évi (LXI.) közoktatási törvény hatására, amely megakadályozta tanulók „indokolatlan elkülönítését”, egyre népszerűbbé vált. Az integrált tanulócsoportok a tanulói heterogenitásnak olyan magas fokát reprezentálják, melyeknek oktatásához a pedagógusnak szükségszerűen alkalmazkodnia kell. Vizsgálatunk célja annak feltárása, hogy milyen hatással van az „együttnevelés” napjaink pedagógiai praxisára; mennyire egységes a pedagógusok szemlélete e téren. Célunk érdekében 130 gyakorló pedagógus véleményét elemeztük az integráció megítélése, a tanórán alkalmazott oktatási módszerek, a tanulók értékelése, valamint a speciálisan képzett szakemberekkel való kapcsolattartás terén. Adataink szerint az integrált tanulócsoportok oktatásában való különböző mértékű részvétel nem feltétlenül jár együtt eltérő ítéletalkotással.

Inclusive Theory in Integrative Practice

The framework of integrated education at schools in Hungary has been given since 1989. At first it was optional for schools, later it became more and more popular especially because of the Public Education Law in 2003 (LXI.) which stopped the “unjustified separation” of students. Integrated study groups represent a high level of student-heterogeneity to which teachers have to adjust in order to teach them. The goal of our research is to explore the effects of “inclusion” in pedagogical practice at present and how unified their view on this topic is. In order to reach this we analyzed the opinion of 130 practicing teachers on integration, on methods applied in class, on assessment of students and on contact with specially trained professionals. According to our data the different levels of participation in teaching integrated study groups is not necessarily followed by different approach.

SVRAKA TAMÁSNÉ

Eötvös Loránd Tudományegyetem-Tanító- és Óvóképző Kar Neveléstudományi Tanszék, Budapest

Befogadó értékek a gyakorlatban

Ahhoz, hogy inklúzióról tudjunk beszélni, fontos áttekinteni az értékeket, amiket majd beépíthetünk a mindennapi gyakorlatainkba. Ezek mutatnak utat a kitűzött célok eléréséhez, a befogadó környezet kialakításához.

Ha bárki megkérdőjelezné ezek fontosságát, tegye fel magában a következő kérdéseket:

Hogyan tudnánk boldogulni a nevelés-oktatás terén a feltétel nélküli bizalom és szeretet nélkül? Milyen örömforrást tudunk biztosítani a gyermekeknek? Mivel tudjuk motiválni őket? Az elfogadás, tolerancia minden pedagógus feladata?

Óvodapedagógus hallgatók lelkes munkájának eredményeképpen született meg az inkluzív értékeket óvodai gyakorlatban bemutató tevékenységtár, cselekvésterv. Ezen összefoglaló számot vet a személyi és tárgyi feltételekkel, akadályokkal és jogi hátterekkel egyaránt. Az előadásban ezt a munkafolyamatot szeretném bemutatni.

Inclusive Values in Practice

To be able to talk about inclusion, it is important to evaluate the values we can build-in our everyday life practices. These things help us to achieve the objectives of the inclusive environment. If anyone would ask you if these questions are relevant or not, ask yourself the following questions:

How could we teach or educate children without having unconditional trust and love towards them?

What kind of joy can we give them? How can we motivate them? Do all teachers need to be tolerant?

As a result of future kindergarten teacher's enthusiastic work, the action plan was founded concerned about inclusive values in nursery practices. This summary takes account of the human resources, necessary resources, obstacles and legal conditions as well. In my presentation, I would like to discuss about this topic.

ZSEBE ANDREA

Pető András Főiskola, Budapest

Differenciálás és személyes bánásmód tanítása konduktor hallgatók körében

A konduktív pedagógia központi idegrendszeri sérült, dominánsan mozgássérült gyermekek és felnőttek komplex fejlesztésével foglalkozó speciális pedagógiai eljárás.

A differenciálás és személyes bánásmód a mindennapi konduktív pedagógiai tevékenység szerves része, hiszen az eltérő diagnózisok, és a komplex tünetek a mozgássérült személy fejlesztésében eltérő megoldásmódok alkalmazását követeli meg a konduktortól.

Előadásom első felében két rövid filmrészlet elemzésével szeretném bemutatni, hogy óvodai és iskolai konduktív csoportokban mit jelent a differenciálás, a személyes bánásmód. Fontos, hogy hallgatóink a gyakorlatban lássák és tanulják a differenciálás megoldásmódjait és a személyes bánásmód jelentőségét. Az előadás második részében a hallgatói tervezés folyamatának bemutatásával kívánom elemezni, hogy milyen módon készítjük fel hallgatóinkat az egész napirendet átfogó csoportos és egyéni tervezésre, a csoport tagjainak egyéni fejlesztését biztosító differenciálásra.

HORVÁTHNÉ KÁLLAY ZSÓFIA

Pető András Főiskola, Budapest

A konduktív nevelés a mozgássérültek pedagógiai rehabilitációjának szolgálatában

A pedagógia lehetőségei a tipikus fejlődésű gyermekek esetében közismertek, de milyen lehetőségek adódnak a mozgássérült gyermekek tekintetében?

A központi idegrendszeri sérülés következtében mozgássérült emberek életminőségének javítását célzó, személyiségfejlesztésre irányuló nevelési folyamat a konduktív nevelés.

A mozgássérülésből adódóan a környezet megismerésének lehetősége, a környezethez való alkalmazkodás kihívást jelent. A mozgásszegény életmód magával hozza az aktivitás csökkenését, a sikertelen próbálkozások a motivátlanságot. A környezet felfedezésének kedve csökken, a tanulási képességek kialakulása lelassul, a társadalmi elszigetelődés nő.

A konduktív nevelési folyamat központjában ezért a belső motiváció és az aktivitás kialakítása, a személyiségfejlesztés által a képességterületek együttes fejlesztése áll.

Alapvető célja a központi idegrendszeri sérülteknek a tanulás megtanítása, megtanulása és a tanultaknak az élet minden területére történő adaptálása, vagyis egyfajta aktív életmódtanítás. Rehabilitáció alatt ezért tanulást, újratanulást ért a koncepció.

Elmélete megfogalmazza, hogy nem az általános pedagógia és a nevelési – oktatási folyamat célkitűzéseit kell megváltoztatni, hanem a hozzá vezető utat, a célok eljutásáig elvezető módot.

Az integráció és a szocializációs folyamatok elősegítésére a különböző képességterületek sajátos nevelési és oktatási folyamatban történő fejlesztése életkorspecifikus – óvodai és iskolai élet – tevékenységekbe ágyazottan történik.

Az előadásom megírását az vezette, hogy ismertessem milyen nevelési tényezők és hatások biztosítják a konduktív nevelés eredményességét. A vizsgálatom arra irányult, hogy dokumentumelemzésen keresztül megnézzem, hogy a központi idegrendszeri sérült óvodás- és kisiskoláskorú mozgássérültek integrációs felkészítésére milyen lehetőségeket biztosít a konduktív nevelési rendszer.

Conductive Education in Service of Pedagogical Rehabilitation of Persons with Motor Disabilities

In the case of children following a typical course of development the opportunities of pedagogy are widely known; what are, however, the opportunities in respect of children with motor disabilities?

Conductive education is an education process aimed to improve the quality of life of persons with motor disabilities originating from damage to the central nervous system and to develop their personality. Due to the motor disability, understanding the environment and adapting to it are a challenge. The sedentary lifestyle entails reduced activity, failed attempts diminish motivation. The interest in exploring the environment declines, the development of learning skills slows down, social isolation increases. Therefore the conductive education process focuses on shaping internal motivation and activity and on developing the skill areas simultaneously through developing the personality. Its fundamental aim is to teach persons with central nervous disorders to learn, for them to learn how to learn and how to adapt what they have previously learned in all areas of life, i.e. a sort of teaching an active lifestyle.

Thus the concept interprets rehabilitation as learning and re-learning.

Its theory states that it is not the goals of general pedagogy and the educating-instructing process that need to be changed but the path, the way leading to the goals.

In order to support integration and socialisation processes, the promotion of the various skill areas in a special education-instruction process is embedded in age specific – kindergarten and school life – activities. My motivation to write this paper was to present the educational factors and effects that guarantee the efficiency of conductive education. My research is aimed to analyse documents in order to look into the opportunities provided by the conductive education system for preparing kindergarten and young school age children with motor disorders of central nervous origin for integration.

TÚRI BOLYA

Pető András Főiskola, Budapest

Hallgatói nézetek a konduktori szerepről és tevékenységről

A konduktív nevelés kulcsszereplője a konduktor. A Pető András Főiskola már 1967 óta képez konduktorokat. A főiskolai képzés elvégzésével a hallgatók konduktori diplomát kapnak, amely feljogosítja őket a központi idegrendszeri eredetű mozgássérült személyek minden életkorban történő komplex konduktív nevelésére. De vajon hogyan vélekednek a képzésben részt vevő hallgatók a konduktorról, a konduktori tevékenységről? A vizsgálatot a 2015/2016. tanévben, a Főiskola I. – IV. évfolyamos hallgatói körében végeztem el (N=187). A metaforaelemzés a konduktor-metafora és annak indoklása, valamint a konduktori tevékenység-metafora és indoklása vizsgálata alapján történt.

A konduktorképzés és annak megújítása szempontjából kulcskérdés mindazon visszajelzés is, amelyet a képzésben részt vevő hallgatók fogalmazznak meg a képzés „produktuma”-ként megjelenő konduktorról, mintegy elvárásként.

Students' Views on Conductors' Role and Activity

The key figure of conductive education (CE) is the conductor. Conductor training at the András Pető College started in 1967. Graduates obtain a conductor diploma which entitles them to provide comprehensive CE to persons with central nervous disorders at any age. We may wonder what students think about conductors and conductors' activity?

The study was carried out in the academic year 2015/2016 and involved students of grades I-IV of the College (N=187). Metaphor analysis was carried out on the basis of examining the 'conductor' metaphor and its explanation and the 'conductors' activity' metaphor and its explanation.

In respect of conductor training and its revision, any feedback from students regarding the conductor as the product of the training – as a sort of expectation – is of crucial importance.

SZOLLÁR ANITA

*Tóth Antal Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda Általános Iskola és Diákotthon,
Sopron*

Az integráció tapasztalatai a gyakorlatban

Köznevelési jógyakorlat

Experiences of the Integration in Education

Best practice in Education

DÉNES DÓRA

Pető András Főiskola, Budapest

LMBT érzékenyítés cerebral paretikus gyermekek körében

Az iskola, mint másodlagos szocializációs színtér, megkérdőjelezhetetlen formálója a gyermek szemléletének, világképének. Elvben már elfogadott, de a mindennapi gyakorlatba még nem teljesen beépült eszme az esélyegyenlőség, előítéletől, illetve diszkriminációtól való mentesség. Ameddig a médiában, addig az iskola falai között is meg fog jelenni az etnikumok, nemek, illetve különböző szexualitásokkal vagy mozgásbeli/szellemi sérültséggel kapcsolatos sztereotípiák, előítéletek. Kutatásom, egy, még külföldi viszonylatban is ritkán kutatott területen végeztem: cerebral paretikus fiatalok attitűdje, tájékozottsága az LMBT közösséghez kapcsolódóan. Kutatásomat egy hétfős osztályban végeztem, féléves megfigyeléssel, illetve egy LMBT-hez kapcsolódó érzékenyítő órával; valamint a társasághoz való attitűd vizsgálatának felmérését spontán helyzetekben, illetve beszélgetés által irányítva az óra előtt, közvetlen utána, valamint két hónap távlatában.

LGBT Sensitization Amongst Cerebral Paretic Children

School as a secondary socialization area undeniably forms children's worldview. Equality, anti-discrimination is accepted in theory, but isn't completely integrated in everyday practice. Until there are discrimination against ethnicity, genders, sexualities or disabled people in the media, there will be discrimination in the classrooms. I did my research in an under-examined area: the awareness and attitude towards LGBT people, amongst cerebral paretic youngsters. I examined seven children's attitude in a class, in spontaneous situations and in guided conversations, before a sensitization training – held by me, and just after the training and in perspective of two months.

Média, nyelv és kommunikáció I.

/

Media, Language and Communication I.

Szekcióvezetők / Session Chairs:

Dr. Molnár Csilla, Dr. Koós Ildikó

MOLNÁR CSILLA

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar, Sopron

A meggyőző beszéd a retorikában és a mesében

Bár a retorikai és a mesei beszédmód eredendő szituációja hasonlóságokat is mutat (a beszélő és hallgatóság kölcsönös figyelme, a beszéd esztétikai formáltsága), de előadásomban arra vállalkozom, hogy a kétféle beszédmód különbségét értelmezem a meggyőzés összefüggésében. A retorika esetében mindez bizonyos alakzatok tudatos alkalmazását jelenti, mellyel a kívánt hatást lehet elérni a hallgatóságban. A meggyőzés alapja itt a valószínűség elfogadtatása. A mese pedig a megértés hermeneutikai folyamatában képződő jelentésfeltárásként értelmezhető, amely egyenrangú bevonódást feltételez a beszélő és a hallgató részéről egyaránt. Ebben az esetben a beszéd a nyelv világszerű jelenlétét testesíti meg. Következtetésem, hogy a meggyőzés e kétféle módja az esztétikai hatáskeltés és az esztétikai megismerés mélyebb különbségeivel függ össze.

The Persuasive Speech in Rhetoric and Tales

Although the original situation of rhetorical speech and the speech in tales bears resemblance with each other (mutual attention of the speaker and the audience, the aesthetic formation of the speech), in my presentation I aim to analyse the difference between the two, in the correlation of persuasion. In rhetoric it means the deliberate use of certain formations to achieve the desired effect on the audience. The basis of persuasion is the acceptance of probability. The tale can be interpreted as a meaning revelation in the hermeneutic progress of understanding, which supposes an equal inclusion both from the side of the speaker and the listener. In this case the speech embodies the world-like presence of language. In conclusion, these two methods of persuasion are in relationship with deeper disparities of the aesthetic impression and the aesthetic recognition.

BENCE ERIKA – ISPÁNOVICS CSAPÓ JULIANNA

Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Kar Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Szabadka (Szerbia)

Sztereotípiák az irodalomoktatásban

Az irodalomról és az irodalmi mű létformájáról alkotott gondolkodásunk átalakulása természetesen vonja maga után a hatásrendszeréről és oktatási modelljeiről való felfogásunk változásait is. A 21. század elején e tekintetben igen összetett kép áll rendelkezésünkre: a múlt századok didaktikus irodalomoktatásának maradványai, az ismerethalmozó, az életrajközpontú értési modellek épp úgy jelen vannak az irodalom oktatásában, mint az esztetizáló vagy a funkcionális irodalomfelfogások. A dolgozat ezeknek a sztereotíp irodalomfelfogásoknak és oktatási modelleknek a mibenlétét és szerepét vizsgálja magyarországi és vajdasági magyar tantervi, tankönyvi példák, illetve közösségi polémiák vizsgálata révén.

Stereotypes in Literature Education

The transformation of our understanding of literature and literary works results in changes of their effects and educational models. The beginning of the 21st century enables us a complex view of different approaches: the remains of didactical literature education of past centuries, the knowledge-stacking and the biography centric models of teaching are still present, just like the aestheticizing or the functional methods of literature interpretation. The study explores the characteristics of these stereotypical ways of understanding literature and educational models in the curriculums for Hungarian literature from Hungary and the Vojvodina (Serbia) through examples from school books and communal polemics.

Z. KOVÁCS ZOLTÁN

Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Kaposvár

„Van szöveg ezen az órán?”

A művészet pedagógiájában egyre fontosabbá válik az olyasféle megközelítés, amely az olvasás etikáját és a jelentés megképződését értelmezi „az órán”. Az ilyen típusú megközelítés a tanulás és a tanítás különféle módszereit és eredményeit mozgósítja, ilyenek például az etika, a terápia vagy a narratológia. Előadásom a 19. századi magyar irodalom „kötelező olvasmányainak” értelmezésében igyekszik felhasználni a biblioterápia és a narratív etika elméleteit. „Hogyan beszéljünk magunkról anélkül, hogy közben elvesztenénk magunkat?” Az elbeszélésben, a megjelenítésben és a megértésben rejlő felelősség kérdései azok, amelyekkel a narratív etika és az irodalomterápia kiemelten foglalkozik. Meggyőződésem szerint az etikai kritika és az irodalomterápia különösképpen használhatók az irodalom tanításában. Ugyanakkor e megközelítések az irodalom oktatásában olyan kézzelfogható előnyökkel rendelkeznek, amelyek lehetővé teszik széles körű megismertetésüket.

„Is there a Text in this Class?”

The interpretative approach studying the ethics of reading and construction of meaning “in the Class” is becoming more and more important in the pedagogy of art. This kind of interpretative approach makes use of methods and results of various branches of learning and teaching, such as ethics, therapy and narratology. My lecture is an attempt to adopt bibliotherapy and narrative ethical theories in the interpretation of “compulsory readings” of 19th century Hungarian literature. “How do we tell about ourselves without losing ourselves?” The responsibility of narration, of representation, and of understanding: narrative ethics and literature therapy is very much involved with questions of this kind. I am convinced that the theories of ethical criticism and literature therapy are especially applicable to the teaching of literature. In addition the practical applications of these theories to the teaching of literature would help make these theories of reading accessible to a wide audience.

VÖRÖS KLÁRA ILONA

Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Kaposvár

Kreativitás a proverbiumok elvonatkoztatásának szolgálatában

A kreativitás dinamizmusa a rutinszerűséget, a monoton kiszámíthatóságot alakítja át, sztereotípiákat tör meg. A kreatív feladatok nemcsak az ismeretelsajátítást könnyítik meg és a megismerő tevékenységet segítik, hanem ezekkel együtt növekszik a személyiség érzelmi oldala és az aktív képzelő is. Segíti az elmélyült gondolkodást, az asszociációt, az elvonatkoztatást. A kreativitás határfoka, ráhatása bizonyos feladathelyzetekben mással ki nem váltható. Különösen a szólások, közmondások elvont tartalmainak megértésében. A proverbiumok az életvitel tudásesszenciái, a szocializáció évszázadok alatt kimunkált eszközei. Az emberlét sokrétűségét olyan gazdagon képviselik, hogy jelentésük folytonos absztrahálást kíván meg. Az alsó tagozatban az elvonatkoztatás képessége kialakulófélben van. Ugyanakkor az olvasmányok, mesék közmondásai aktív értelmezési hálók, s kívánatos, hogy használtassuk őket segédeszközként a mondanivalóval való azonosulás során, a figyelem és a képzelet aktivizálására.

Creativity in the Service of Abstracting Proverbs

The dynamism of creativity transforms routine and monotony and shatters stereotypes. Creative tasks not only make attaining knowledge easier and help with cognitive activity, but also develop the emotional side and active imagination of one's personality. They help with deep thought, association and abstraction. For certain tasks the effectiveness and impact of creativity cannot be substituted with anything else. This is especially true in understanding the abstracted meaning of idioms and proverbs. A proverb is an essential truth about life, a tool for socializing forged through centuries. They are a rich representation of what it means to be human and continuous abstraction is required to understand their meaning. The capacity to abstract meaning begins to develop in the lower grades of primary school. At the same time the proverbs in the stories and fables are active interpretation networks, and we should use them as a tool to help with internalizing their message, and to engage attention and imagination.

FRANG GIZELLA

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar, Sopron

A magyar nyelvtan tanításának megújítása az óvodapedagógus-képzésben

A magyar nyelv különlegesen strukturált nyelv, csak a logikája eltér sok más nyelvtől. Idegennek éppen azért nehéz megtanulni, mert egy egészen új logikai rendben kell gondolkodni. Amikor a magyar nyelv mint anyanyelv tanításáról beszélünk, akkor ez alatt ennek a logikai rendnek a megismerését is értjük. Mivel a magyar logikai rend két nagy dologból táplálkozik - az egyik a ragozó nyelvi sajátosság, a másik az a kultúrkör, ami formálta népünk identitását - ezért a grammatikát a logikával és a kultúrtörténettel együtt célszerű tanítani.

Hol a helye a magyar kultúra és anyanyelv oktatásának az óvodapedagógus-képzésben? Értik-e a hallgatók anyanyelvüket? Ha nem, akkor hogyan lehet ezt megváltoztatni? Ha igen, miként lehet erősíteni a nyelvi identitást? Hogyan lehet összhangba hozni a nyelvet és gondolkodást?

Ezeket a kérdéseket próbálja megválaszolni dolgozatom.

Renewal of Teaching Hungarian Grammar on Training for Kindergarten Teacher

Hungarian language is a curiously structured language, but its logic is different as in case of other languages. That is why it is very difficult for strangers to learn it, because they have to think in a quite new logical structure. When we speak about teaching of Hungarian language as a mother tongue, then we also mean the knowledge of this logical structure.

Because Hungarian logical structure subsists on two things - ones is the agglutination, the other is the cultural environment which had formed Hungarian people's identity - that is why the grammar is to be taught together with this logic and cultural history.

Where is the location of Hungarian culture and mother tongue in the training of kindergarten teacher? Do students understand the language they are using? If not, how can we change this? If do they, how would deepen their linguistic identity? Why most important to use correctly mother tongue for kindergarten teacher? My article tries to answer these questions.

KOÓS ILDIKÓ

*Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar Pedagógiai és Pszichológiai
Intézet, Szombathely*

A nyelvjárási regiszter használatából eredő helyesírási hibák elemzése nyugat-dunántúli 8-12 éves tanulók fogalmazásaiban

Iskolába lépéskor a tanulók anyanyelvük beszélt nyelvi változatát birtokolják, az oktatás során tudatosítják az anyanyelv írott regiszterét is. A nyelvelsajátítás spontán folyamatában a gyermekek a köznyelv regionális változatát sajátítják el, ezért a standard nyelv tudatosítása sok esetben nehézségeket is jelenthet számukra. Ennek oka elsősorban az, hogy a helyesírási készség terén – a magyar nyelvben különösen a kiejtés elvének érvényesítésekor – a nyelvjárási jellemzők eltérő szabályokat használnak a standard rendszerhez képest. A tanítónak fontos ismernie tanítványai regionális köznyelvi jellemzőit a tanulók helyesírási készségének fejlesztése miatt.

A kutatásban vizsgáltuk, hogy a nyugat-dunántúli régióban milyen mértékben és milyen nyelvi szempontokból alapja a nyelvjárási regiszter használata a 8-12 éves tanulók fogalmazásaiban található helyesírási hibáknak; valamint a nyelvjárási jellemzők közül melyek bírnak legnagyobb befolyással a helyesírási készség fejlődésére.

The Analysis of Spelling Mistakes Explained by West- Hungarian Dialect in the Written Composition of Primary School Students

Primary school aged pupils possess spoken language, but in school they are familiarized with the written version of it, also. Also we have to know the characteristics of the spoken language used by the pupils, we know what kind of differences the pupils confront with by the acquisition of the standard language. Students with dialectal backgrounds confront problems especially in the acquisition of the spelling skills, especially regarding the field spelling after pronunciation. It is especially important to know the mother tongue versions of the pupil. We examine the mistakes of the elementary school pupils in the West Hungarian region which can be explained on the basis of the dialect. In the free written composition of pupils, speakers of the West-Hungarian dialect we analyze the quantity of spelling mistakes which can be explained by dialectal background. We also examine which dialectal features of the West-Hungarian dialect have more influence on the pupils spelling skills.

NAGY LEHOCKY ZSUZSA

*Konstantin Filozófus Egyetem Közép Európai Tanulmányok Kara Pedagógusképző Intézet,
Nitra (Szlovákia)*

A média hatása a gyermekekre

A médiát lehetetlen kiiktatni életünkéből, viszont lényegességét ellenőrzés alatt lehet tartani. A következőkben ismertetjük a média által létrejövő pozitív és negatív hatásokat a gyermekekre, illetve azt, hogy milyen következményei lehetnek a nem kontrollált médiafogyasztásnak a gyermekek lelki fejlődésére. Rámutatunk azokra a problémákra, amelyeket a televízió, videojáték és az internet okozhat a gyermekek életében. Röviden ismertetünk egy alsó tagozatos gyermekek körében végezett kutatást, mellyel televíziózási szokásaikat térképeztük fel.

Impact of Media on Children

Although the media cannot be cut out from our lives, its essence can be kept under control. Hereinafter, we explore the beneficial and harmful effects of media on children, respectively the consequences of uncontrolled media consumption on children's mental development. We point out those problems that television, video games and the Internet may cause in children's life. We briefly delineate a research made with children in first primary education stage in which we have mapped their television watching habits.

Média, nyelv és kommunikáció II.

/

Media, Language and Communication II.

Szekcióvezetők / Session Chairs:

Babai Zsófia, Kövérné Dr. Nagyházi Bernadett

SEBESTYÉNNÉ KERESZTHIDI ÁGNES

Eszterházy Károly Egyetem Jászberényi Campus

Hallgatói vélemények az alsó tagozatos németórákról

Az előadás a tanító szakos hallgatóknak az alsó tagozatos németórákon, vidéki iskolákban végzett tanítási gyakorlatain szerzett tapasztalatait foglalja össze. A hallgatók megfigyelték és a gyakorlatot követően a módszertani órákon elemezték a megfigyelt német szakos nyelvtanítók órai munkáját, nyelvhasználatát, a német és magyar nyelvű közlések tartalmát, az órákon alkalmazott tevékenységeket, feladattípusokat, munkaformákat és a hibajavítási eljárásokat. Az előadás a következőképpen épül fel: az első rész röviden felvázolja a hatékony alsó tagozatos nyelvtanítás legfontosabb jellemzőit, a második rész a vizsgálat rövid ismertetése után részletezi, hogy mi történt a megfigyelt alsó tagozatos németórákon, hogyan fejlesztik a pedagógusok a gyerekek nyelvtudását. A vizsgálat eredménye kedvezőtlen: az alkalmazott eljárások sok esetben nem felelnek meg az életkori sajátosságoknak. Az előadáson elhangzó gondolatok minden olyan szakember számára érdekesek lehetnek, akik szeretnék javítani a nyelvoktatás színvonalán.

ZS. SEJTES GYÖRGYI

*Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Gyakorló Általános Iskolája,
Szegedi Tudományegyetem Nyelvtudományi Doktori Iskola, Szeged*

Méréseredmények az anyanyelvi nevelés szolgálatában (Szövegértés – 7. osztály)

A szövegértési képességmérések által inspirált kutatások eredményei igazolják, hogy a korszerű szövegértő olvasás fejlesztése a metakognícióra alapozott olvasási stratégiák tanítására épül. Az anyanyelvi nevelésnek az az integratív szerep jut, hogy a szövegértési képességfejlesztéshez kötődő metakognitív tudást támogató nyelvi elemeket úgy láttassa a tanulókkal, hogy azok a fejlesztési folyamat során az egyéni szövegértési stratégia elemeivé válhassanak.

Jelen munka célja egy olyan akciókutatás bemutatása, amely egy adott osztály országos kompetenciamérésének (OKM) szövegértési eredményeit és a szövegfogalommal kapcsolatos metatudásának mérésére irányuló teszteredményeit hasonlítja össze. Arra a kérdésre keressük a választ, hogy kimutatható-e összefüggés a szövegértési képesség fejlettsége és a szövegtani ismeretekre vonatkozó tudás között. Hipotézisünk, hogy azok a tanulók, akik magasabb szinten teljesítettek a szövegértési képességmérésen, árnyaltabb szövegfogalommal rendelkeznek.

Measurement Results to Assist Mother-Tongue Education

The results of research inspired by text comprehension measurements verify that the development of up-to-date reading comprehension utilizes reading strategies based on metacognition. Mother-tongue education is assigned the integrative role to present the linguistic elements supporting the metacognitive knowledge in the development of text comprehension in a way that they become the elements of individual text comprehension strategies during the development process.

The goal of this paper is to present an action research project comparing the text comprehension results of a given class in the National Competence Measurement with the test results measuring their meta-knowledge related to the concept of text. The question asked is whether there is a correlation between the level of text comprehension and text linguistic knowledge. Our hypothesis is that students who perform better at text comprehension tests have a more sophisticated text concept.

SÁRVÁRI TÜNDE

Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Szeged

A kisgyermekkorai idegennyelv-tanulás sajátosságai

A Nemzeti alaptanterv (2012) értelmében az általános iskolában legkésőbb a negyedik évfolyamon el kell kezdeni az első idegen nyelv tanítását. Ha azonban megfelelő képzettségű pedagógus áll rendelkezésre és az intézmény pedagógiai programja ezt lehetővé teszi, már az 1-3. évfolyamon is bevezethető az idegennyelv-oktatás.

A kisgyermekkorai idegennyelv-tanítás a nyelvoktatás egy speciális területe, mert gyermekkorban az életkori sajátosságok miatt egészen másként történik az idegen nyelvek elsajátítása, mint kamasz-, illetve felnőttkorban. A kompetenciafejlesztés fókuszai, a tanulás, valamint az értékelés és mérés módjai is eltérést mutatnak a későbbi nyelvtanulás módszereihez képest. Ezekre a sajátosságokra a nyelvtanárképzésben is fel kell hívni a figyelmet.

Jelen előadás célja a kisgyermekkorai idegennyelv-tanulás sajátosságainak összegző bemutatása, valamint olyan képzési terv ismertetése, mely lehetővé teszi, hogy a nyelvtanárok eredményesen készüljenek fel ennek a speciális célcsoportnak a nevelésére, oktatására.

Besonderheiten des frühen Fremdsprachenlernens

In Ungarn sollte das Lernen der ersten Fremdsprache spätestens in der vierten Klasse der Grundschule eingeführt werden. Wenn aber für das frühe Fremdsprachenlernen ausgebildete Lehrkraft zur Verfügung steht, und das Pädagogische Programm der Schule es erlaubt, kann der Unterricht auch früher, in der Klasse 1-3 beginnen.

Frühbeginn ist ein Spezialgebiet des Fremdsprachenunterrichts, denn Kinder haben andere Herangehensweisen an Sprachen als Jugendliche und Erwachsene. Im Fokus der Entwicklung stehen für Kinder relevante Kompetenzen. Sowohl die Lernwege, als auch die Art und Weise der Einschätzung von Lernstand und Lernfortschritt weisen bei dieser Zielgruppe gravierende Unterschiede auf, die auch in der Ausbildung thematisiert werden sollten.

Der vorliegende Beitrag setzt sich zum Ziel die Besonderheiten des frühen Fremdsprachenlernens zusammenzufassen und ein mögliches Curriculum darzustellen, das (zukünftigen) Lehrkräften eine erfolgreiche Vorbereitung auf den frühen Fremdsprachenunterricht ermöglicht.

KÖVÉRNÉ NAGYHÁZI BERNADETT

Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Kaposvár

Pedagógus-kompetenciák fejlesztése – felkészítés a magyar nyelv tanítására a Kaposvári Egyetemen

A Kaposvári Egyetem Pedagógia Kara 2014 őszén indította útjára a Magyar nyelv külföldi/migráns gyerekeknek specializációt. A képzés célja, hogy felkészítse a jövőbeni óvodapedagógusokat, tanítókat, gyógypedagógusokat arra - a korántsem elképzelhetetlen - helyzetre, hogy mindennapi munkájukban magyarul nem beszélő, eltérő anyanyelvű gyerekekkel, diákokkal találkoznak.

A specializációs képzésben egy évfolyam már befejezte tanulmányait, egy újabb pedig ebben a tanévben végez. Az előadás célja annak bemutatása, milyen elvárásokkal kezdték meg tanulmányaikat a jelentkező hallgatók, milyen elvárásaikat elégítette ki a képzés, mennyiben bővültek pedagógusi kompetenciáik, illetve milyen hasznát látják, feltételezik az elvégzett képzésnek.

Az előadásban a kérdést több oldalról vizsgálom meg: az eredményeket egy előkutatással összevetve mutatom be; a várt kompetenciák megszerzését bemutató kérdések éppúgy szerepelnek benne, mint a képzés során szerzett egyéb tapasztalatok mint hozzáadott érték.

Előadásommal szeretnék hozzájárulni a magyarnyelv-tanítás hazai gyakorlatához, a megváltozott körülményekhez a célcsoport tekintetében, illetve - elsősorban - a pedagógusképzésben ezen a téren ránk váró feladatok összegzéséhez.

Improving the Skills of Teacher Trainees- Preparation for Teaching Hungarian Language at Kaposvár University

The Faculty of Pedagogy at Kaposvár University launched its specialization course Hungarian language for foreigner/migrant children in the Autumn of 2014. The aim of the four-semester course is to prepare kindergarten, primary school and special education teacher trainees to be for the potential situation where they meet children who do not speak Hungarian in their everyday practice.

The first such course reached its end last summer, and the second one finishes in this semester. The purpose of this presentation is to show the expectations the students had when they began their studies, which of these expectations have been fulfilled by the course, how their teaching skills have improved, and what they expect to achieve with these newly acquired skills.

I will approach this problem from several viewpoints in my presentation: I will present a comparison of the reconnaissance and the results; the skills the students expected to gain and the actual added value of the course.

With my presentation I would like to contribute to the practice of teaching Hungarian as a foreign language, the altered conditions regarding to the target group, and summarizing the challenges to be faced in this field of teacher training.

PÁSZTOR ENIKŐ

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar, Sopron

A német nemzetiségi óvodapedagógus professzió új kihívásai

A 90-es évek legelején végeztem német nemzetiségi óvodapedagógusként Sopronban. Oktatói munkám mellett egy magántanodában tartok játékos német foglalkozásokat kisgyermekeknek fél éves kortól, de leginkább óvodáskorúaknak. A nemzetiségi óvodákban végzett kutatásaim közben egy egyre erőteljesebben jelentkező problémára figyeltem fel: a német nemzetiségi óvodapedagógus képzés ma már nem biztosít elegendő számú és sok esetben megfelelő színvonalú német nemzetiségi óvodapedagógust, és a végzett hallgatók jelentős része el sem kezdi, vagy rövid időn belül elhagyja a pályát. Ennek oka nyilván többértű, de sok esetben az anyagi és erkölcsi megbecsülés hiányával is magyarázható. A legtöbben már egyetemi éveik alatt arra az elhatározásra jutnak, hogy Ausztriában vagy Németországban kezdjék meg munkájukat. Sokáig még számos olyan tényező is hatott, ami az értelmiségi azonosulásukat elbizonytalanította. Ilyen a társadalmi percepció, amely alacsony presztízzsel azonosítja azt.

Előadásomban arra teszek kísérletet, hogy bemutassam a saját tevékenységem példáján, milyen lehetőségek kínálkoznak ezen pedagógusok itthon tartására, az ő itthoni szakmai életük kibontakoztatására. Megfigyelhető ma egy olyan jelenség, hogy a szülők a gyermekeik zenei, mozgásos, idegen nyelvi és egyéb fejlesztését minél hamarabb szeretnék megkezdeni. Úgy gondolják, hogy gyermekeik taníttatása révén tudnak változtatni családjuk társadalmi pozícióján. Azt szeretnék, ha gyermekeikből sikeres felnőttek válnának, ezért azt várják el tőlük, hogy minél több kulturális tőkét szerezzenek. Jól érzékelik azt, hogy a kulturális javak megszerzésében a legmeghatározóbb szerepe a nevelésnek van. A szülők soha nem tapasztalt mértékben szervezik gyermekeik életét. Előadásomban azt kívánom bemutatni, hogy reagálva ezekre a szülői igényekre, hogyan szervezhetünk idegen-nyelvi foglalkozásokat a legkisebbeknek.

New Challenges of the German Minority Kindergarten Pedagogue Profession

At the beginning of the 90ies I have graduated as German minority kindergarten pedagogue in Sopron. Additional to my instructor work I keep playful German activities in a private education institute for small children above half year of age, but mainly for kindergarten age. During my researches in minority kindergartens I have detected a more significant occurring problem: the German minority kindergarten pedagogue education does not provide sufficient German minority kindergarten pedagogues and in several cases not on appropriate level and the major part of the graduates does not even start or leaves the vocation. The reason is apparently wide-ranging, but in many cases it can be explained by the lack of financial and ethical appreciation. Most of them come to the decision already during their university years to start their career in Austria or Germany. There were several factors for a long time, which have made their intellectual identification insecure. Social perception is such a factor, which identifies this qualification with low prestige.

In my discourse I take a fling at introducing on the example of my activity, what possibilities are offered for keeping these pedagogues at home and spreading their domestic professional life. A phenomenon can be observed today, that the parents would like to start the musical, movement, foreign language and other development of their children as soon as possible. They think through the education of their children they can alter the social position of their families. They would like their children to be successful grown-ups, for this reason they expect from them to acquire as much cultural capital as possible. They perceive well that education plays the most important role in the acquisition of cultural goods. The parents organize the life of their children to an extent never experienced. In my discourse I would like to demonstrate, how we can organize foreign language activities for the smallest ones reacting to these parental demands.

LANGERNÉ BUCHWALD JUDIT

Pannon Egyetem Neveléstudományi Intézet, Veszprém

Nyelvtanulási célú ingázás az osztrák-magyar határ mentén

Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozása óta az Unió irányelveknek megfelelően a magyar gyerekek ugyanolyan feltételek mellett tanulhatnak ausztriai iskolában, mint az ottani diákok. Ennek köszönhetően nőtt azoknak a magyar tanulóknak a száma, akik nem Magyarországon, hanem Ausztriában járnak iskolába, valamint ezzel párhuzamosan egyre több magyar szülő dönt úgy, hogy gyermekét osztrák óvodába járattja. A szülők óvoda- és iskolaválasztási motivációja egyértelműen a nyelvtanulás és a kétnyelvűvé válás. A gyermekek kétnyelvűvé válásával kapcsolatban arra kerestük a választ, hogy a gyerekek, azáltal, hogy magyar nyelvi környezetben élnek, de német nyelvi környezetben vannak az óvodában és az iskolában, a kétnyelvűvé válás mely útja valósul meg; mennyi idő alatt és hogyan tudják lesajátítani a német nyelvet; hogyan alakul a nyelvhasználatuk és tapasztalhatók-e kódváltással kapcsolatos problémák.

Pendelwanderung zwecks Sprachenlernen an der österreich-ungarischen Grenze

Seit Ungarns Beitritt zur Europäischen Union können die ungarischen Kinder den Richtlinien der Union entsprechend unter den gleichen Bedingungen in einer österreichischen Schule lernen, wie die heimischen Schüler. Dem ist zu verdanken, dass die Zahl der Schüler sich erhöht hat, die nicht in Ungarn, sondern in Österreich zur Schule gehen, sowie immer mehr ungarische Eltern entscheiden sich dafür, dass ihre Kinder einen österreichischen Kindergarten besuchen. Die Motivation der Kindergarten- und Schulwahl der Eltern ist eindeutig das Sprachenlernen und die Zweisprachig-werdung. Im Zusammenhang mit der Zweisprachig-werdung der Kinder haben wir auf folgende Fragen die Antwort gesucht: auf welcher Art und Weise werden die Kinder, die einer muttersprachlichen Umgebung leben, aber im Kindergarten und in der Schule tagsüber in einer deutschsprachigen Umgebung sind, zweisprachig; wie können sie die deutsch Sprache erlernen und wie lange dauert das, bis sie auf Deutsch problemlos kommunizieren können; wie sich ihre Sprachverwendung gestaltet und ob sie Probleme mit dem Codewechsel haben.

Művészetpedagógia

/

Arts Education

Szekcióvezetők / Session Chairs:

Dr. Tauber Anna, Acsainé Dávid Ágnes

MASCHER RÓBERT

Pető András Főiskola, Budapest

Vizuális nevelés és kézműves foglalkozások a Pető András Főiskola konduktorképzésében

A vizuális nevelés, de különösen a technika kiemelten hasznos a mozgássérült gyermekek számára. Foglalkozásainkon a természeti nyersanyagok sajátosságaival is megismerkedhetnek, alakításuk pedig további teret ad a mozgásfejlesztéshez. Új technikákat, megoldásokat próbálunk ki, de sokszor a nővum csak a többfokozatú, átgondolt differenciálásról szól, hiszen az egyik legfontosabb sajátosságunk. Csoportjaink vegyes összetételűek: különböző súlyosságú mozgássérüléssel rendelkező gyermekek tanulnak együtt, a konduktornak tehát nagyfokú kreativitásra van szüksége, hogy az adott gyermekek számára kitűzött alkotói, mozgásnevelési célt elérje.

Hatékonyak a gyakorlatok keretén belül megtartott foglalkozások, ahol a szaktanáron kívül jelen van a gyerekcsoportot irányító konduktor és a hallgatói csoportot felügyelő vezető konduktor is. Ez célravezető az új ábrázolási technika, szemléltetési módszer kipróbálása, megvitatása szempontjából. Amennyiben a mozgássérült gyerekcsoporttal megvalósíthatónak bizonyul egy újítás akkor az az esetleges hibák csiszolása után a következő főiskolai évfolyamok vizuális/technika képzésében is helyet kap.

Visual Arts and Crafts Education in Conductor Training at the András Pető College

Knowing and practicing visual arts and crafts is important for every students but this subject is of vital importance for motor disabled children. How can we teach conductors who are able to help our children on this field as well?

At the classes the children get acquainted with the techniques, and processes of visual arts. The appropriate selection of tasks during the visual education helps in developing fine manipulation and co-ordination as well. At such a level of independence and with the help of proper differentiation even the motor disordered children's creativity may soar at the classes. To reach these goals is the job of the conductors who are using the methods of Professor Andras Pető.

As you know in our komplex educational system conductors are all day long working on developing the motor functions and they have the skill of primary teachers as well. So they get the experience in visual education during the four year as well. We also develop the methods constantly. Their experiments can be easily transferred to our curricular themes and our new ideas can be tested on the students training lessons.

BÁNKI VERA

Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kar Ének-zenei Tanszék, Budapest

„Testvérmúzsák”

„Testvérmúzsák”

*Egy-testvérek vagytok, bármely
szerszámot fog kezetek”*

részlet Johann Wolfgang Goethe : Művész-énekéből

Jó fejtörő, társasjáték, amikor – gyerek vagy felnőtt tanítványaimmal – olyan elemeket keresünk-találunk, melyek közősek az építészetben, festészetben, nyelvben, zenében.

A művészetek különböző ágai bármelyikéből kiindulhatunk, mert vonzzák egymást. Régóta foglalkoztat e fura kapcsolat. Kezdetben efféle jelenségek érdekeltek: palindrom; hangszín – színek hangja; tükörkép a számok, a nyelv, a vizuális és a zenei szerkesztés világában; vagy egy a történés, de más a megfogalmazás nyelve: bibliai szöveget, jelenetet – megfestve látunk a freskón, vagy hallunk passiókban. Most a következőket választottam a végeláthatatlan játéktárból: piramis; képvers; lépcső; sajtóliba; kép a képben; metamorfózis. Akik velem tartanak e nem mindennapi kalandban, a tantárgyak zárt keretét megnyitva módszertani ötleteket vihetnek magukkal tanítási gyakorlatukba.

Sibling Muses

Looking for common elements in architecture, painting, language, and music with my students - be they children or adults - is a complex undertaking and a fun game at the same time.

This is because doing so, we can start with any of these branches of art as they are all drawing on each other. I have been preoccupied with this peculiar connectedness for quite some time: I began with Phenomen such as the Palindrome, the colours of sounds - the sound of colours; mirroring in the sphere of mathematical figures, of language, of the visual or musical organisation. You might also find the same topic in different formulations, e.g something from the Bible painted on a fresco or set in music in a Passion.

From these infinite possibilities I have chosen the following for my presentation: Pyramid, calligram, stairs, printers's (t)error; picture in picture; metamorphosis.

Who is prepared to come along with me on this special adventure in seeking to open/break through the frame of the Individual subjects so that we might gather some ideas for the educational practice.

ACSAINÉ DÁVID ÁGNES

Tatai Városkapu Közhasznú Zrt.

„Kóristák”

Pedagógusok és tanítványok, elhivatottság, tehetség, szakmai alázat – A kórus szerepe az egyén és a közösségek életében

„Nem sokat ér, ha magunknak dalolunk. Szébb, ha ketten összedalolnak. Aztán mind többen, százan, ezren...” „Mindenki”?

Mindenkinek fontos a pedagógus személyisége, elhivatottsága, innovatív tudása. Sok szó esik a tehetséges gyerekekről, kevesebb a tehetséges felnőttről, holott egyik a másik nélkül nem tud fejlődni. Mindkettőnek - a gyermeknek és a felnőttnek is - vannak egyéni és közösségi konfliktusai, melyekre megoldást kell találni. A megoldások pedig különbözőek lehetnek.

A „Kóristák” című film alapján emberi értékek, személyiségek bemutatásával a közös éneklés hatása kerül középpontba a tehetségre, az egyénekre és az emberi közösségre. Szóval, énekszóval, zenei részletekkel.

”Choir members”

Teachers and Students, Determination, Talent, Professional Lowliness. The Role of Choir in the Life of Individuals and Communities.

”It does not worth much singing to ourselves. It is nicer if two sing together. Then more and more, hundreds and thousands....” “Everyone?”

The personality, determination and innovative knowledge of the teacher is important to everyone. There is a lot said about talented children, but much less about talented adults, nevertheless one can not develop without the other. Both children and adults have conflicts individually and in the community, which need to be solved. The solutions can be different.

Based on the movie ”Choir”, through showing human values and personalities the impact on talented people, individuals, and communities singing together is in the center. Through words, singing and music excerpts.

DOMBI JÓZSEFNÉ

Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Ének-zene Tanszék, Szeged

Zenetörténeti ritkaságok a pedagógiai gyakorlatban

Az előadás arra keres választ, hogy az SZTE JGYPK Ének –zene Tanszék történetében milyen lehetőségek adódtak a zenetörténet ritkán felhangzó műveinek megismerésére, valamint olyan zenetörténeti előadásokra, amelyek egyedi témakörükönél fogva az ismeretek bővítését szolgálták és nem tartoztak a hivatalos tananyagba.

Az előadás célja, hogy összefoglalja azokat a hangversenyeket és prezentációkat, amelyeket a tanszékre látogató Erasmus vendégtanárok adtak 2000-2017 közötti időszakban.

Másrészt kitér egy nemzetközi Schumann projektben elhangzott művekre, a hazai és nemzetközi versenyekre való felkészülés során megtanult zenetörténeti ritkaságokra.

A kutatás módszere: dokumentumelemzés, szakirodalomelemzés

A következő témaköröket vizsgálja: Milyen zenetörténeti korszakot reprezentáltak az Erasmus vendégoktatók által bemutatott művek? Ez ösztönözte-e a további zenetörténeti kutatómunkát? Milyen pedagógiai hatása volt a gyakorlatra nézve a hallgatók számára ezeknek az eseményeknek?

Milyen szempontok szerint került sor a Schumann projektben előadandó darabok kiválasztására. A gyakorlat során hogyan milyen módszerekkel sikerült a legjobb eredményt elérni. A művek zenei élmény és érzelmi intelligencia gazdagítása mellett milyen kompetenciák fejlesztéséhez járultak hozzá? A osztrák, olasz, cseh és szlovák, román előadóművészek szegedi előadásait a 2000 évek közepétől megélt nemzetközi kapcsolatok, projektek, létrejötte inspirálta. A bemutatott művek nagy része a XX. századot reprezentálta. Ennek hatására számos új zeneszerző munkásságát tártuk fel. A hallgatói projektekben olyan zenetörténeti ritkaságok hangoztak el, amelyek nagy része szegedi bemutató volt. A sikeres verseny eredmények azt mutatták, hogy a nemzetközi kapcsolatokkal vannak a zenepedagógiai gyakorlatra is.

The Special Compositions in the Music Teaching

In this presentation I would like to show that the Music Department of JGYPK has provided opportunities to arouse interest in rare musical works.

I intend to summarise the concerts and presentations which have been given by Erasmus visiting guest lecturers at our Department over the period 2000-2017.

Moreover, I will discuss an international project on some Schumann works, learned investigated during the preparation for national and international competitions in music history rarities.

The research methods used are document analysis and literature analysis.

Here, the following questions we would like to address are: a) What era of music history is represented by the works presented by the Erasmus guest lecturers? b) Has this encouraged these lecturers to do further research on music history? c) What was the impact of these musical events on the students? d) What was the criteria used for choosing the Schumann pieces? e) While doing it, what methods were used to get the best results? And f) In addition to enriching musical experience and emotional intelligence, how did these works contribute to the development of certain skills?

The performances of Austrian, Italian, Czech, Slovak and Romanian performers in Szeged in the mid-2000's helped acquire international contacts, projects and inspire innovation. Many of the works featured in the twentieth century included a number of new works that the composers had explored.

In the student projects, some rare pieces have been performed for the first time in Szeged. Their excellent results in competitions surely indicate that music history has often been inspired by the exploration of rare music works.

DEÁKNÉ KECSKÉS MÓNIKA

Eötvös Lóránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kar, Budapest

Ádám Jenő munkássága napjaink zenepedagógiai gyakorlatainak tükrében*

Kodály Zoltán máig ható, zenepedagógiai elvei nem ölthettek volna testet Ádám Jenő (1869 – 1982) munkássága nélkül. 1943-ban megjelent Iskolai Énekgyűjteményének nyolc, iskolai évfolyamra szerkesztett kötetében kidolgozott, a kodályi elveket tükröző teljes koncepciót láthattunk, a korban újdonságnak számító, rendkívül gazdag dalanyaggal. Szintén revelációként hathatott – vagy éppen ellenállást válthatott ki –, a relatív szolmizáció eszközének következetes használata. Kedvezőbb történelmi, és társadalmi környezetben, a tankönyvsorozatnak sokkal nagyobb hatása lehetett volna. Vajon mit, és hogyan vihetünk át Kodály Zoltán Ádám Jenő által közvetített koncepciójából napjaink zenepedagógiai gyakorlatába? Érdeemes-e, lehet-e, kell-e aktualizálni Ádám Iskolai Dalgyűjteményét, avagy a szerkesztő által következetesen végigvezetett pedagógiai folyamat leírása maradjon inkább történelmi relikvia? Az előadásban erre keresem a választ.

Jenő Ádám's Euvre in the Light of Our Days' Pedagogical Practice

Still potent principles of Zoltan Kodaly on music education could have not been realised without the work of Jenő Adam (1869 - 1982). He published his “Iskolai Énekgyűjtemény” (Song-collection for Public Schools), which were edited according to the eight school grades of Hungarian schooling system. These volumes contained several novelties for contemporary school-music teachers: the principles of Kodály built up in a complete concept, a very rich song-material, as well as the tool of relative-solfa. In a more favorable historical and social context, these textbook serie could have been much greater impact on Hungarian music-pedagogy. Whether what and how can we transfer Kodály Zoltán's concept mediated by Ádám Jenő of today's music pedagogical practices? Is it worth to update Adam's school song collection according to the favour, and pedagogical streams of our days? Should the collection rather remain an educational, and historical relic?

In my presentation, I'll try to find you a possible answer for all these questions.

* Az előadás angol nyelven hangzik el.

PINTÉR-KERESZTES ILDIKÓ

Nyíregyházi Egyetem Zenei Intézet, Nyíregyháza

Elmélet és gyakorlat kapcsolata 2012 után az ének-zeneoktatásban

Jelen tanulmányom az ének-zene tanárképzésben általam oktatott tantárgyak közül az ének-zene szakmódszertannal és a hozzá szorosan kötődő anyagismeret tantárggyal kapcsolatos. A leendő énekzenetanárok felkészítésének egyik igen fontos szakasza a megfelelő tankönyv kiválasztásának, véleményezésének és korrigálásának kérdésköre.

A tanulmány címében található évszámnak jelentősége van az ének-zeneoktatás tartalmi újítása szempontjából. A 2012-ben elfogadott Nemzeti alaptanterv az ének-zeneoktatás területén változásokat hozott. A Nemzeti alaptanterv és a kerettantervek közötti összefüggések és még inkább a jelentős eltérések feltárása megkerülhetetlen a tanári pályára készülők és a pályán lévők számára. E vizsgálódás következő állomása a kiválasztott tankönyv véleményezése, melynek eredményeképp egy tartós tankönyvet értékelek.

Connection of Theory and Practice after 2012 in Music Training

The submitted paper is about the textbook knowledge topic that is closely connected to music methodology that I teach as part of my job in music teacher training. Choosing, evaluating and correcting the right textbook is an important skill to be built for prospective music teachers.

The year mentioned in the title of the paper has special importance with regards to innovation in content for music training. In 2012 the National Core Curriculum brought along changes in music teaching. The comparison between the National Core Curriculum and the various Music Framework Curriculums regarding similarities and more importantly the significant differences is an inevitable task for those currently teaching and training to be teachers. The next step in this evaluation is the review of a chosen textbook and I will demonstrate the evaluation of a permanent textbook.

ASZTALOS BENCE

*Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Művészeti Intézet Ének-zene Tanszék,
Szeged*

Közönségnevelés, koncertpedagógia – Hans Krása Brundibár című gyermekoperája

Egy nagyzenekar iskolaprogramjának célja, hogy emlékezetes élményekkel ajándékozza meg az iskolás gyerekeket és fiatalokat, s közelebb hozza őket a klasszikus zenéhez. Egy ilyen program érdekesen és hasznosan egészíti ki az iskolai ének-zene oktatást, bemutatva a hangszerek és a zene sokszínűségét. Hans Krása Brundibár című gyermekoperája, rendkívül megható, nagyon tragikus sorsa, különleges szerepet töltött be a Budapesti Fesztiválzenekar edukációs programjának gyermekoperákat színre vivő sorozatában. Az előadás az opera keletkezésének, theresienstadti első előadásainak körülményeire, és legutóbbi BFZ-előadásaira emlékezik.

Audience Education, Concert-pedagogy – Hans Krása's Children Opera Brundibár

The aim of a symphonic orchestra's musical education programme is to provide defining and long-lasting experiences for schoolchildren and young people, bringing them closer to classical music at every turn. Such a programme acquaints pupils with the world of instruments and music, providing a fun and useful extension to regular music classes. The very touching, but at the same time, very dramatic and tragic story of Hans Krása's children's opera Brundibár played a very specific role in the Budapest Festival Orchestra's school programme. This presentation is a memory of the first Brundibár performances in Theresienstadt and the last BFO staging of the piece.

Egészségnevelés, sportpedagógia I.

/

Healths and Sports Education I.

Szekcióvezetők / Session Chairs:

Dr. Simon István Ágoston, Dr. Fináncz Judit

SIMON ISTVÁN ÁGOSTON¹ – KAJTÁR GABRIELLA¹ – HERPAINÉ LAKÓ JUDIT² – MÜLLER ANETTA²

¹*Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar Művészeti és Sporttudományi intézet, Sopron*

²*Eszterházy Károly Egyetem Természettudományi Kar Sporttudományi Intézet, Eger*

A fizikai aktivitás és a mentális egészség jelentősége a 60 év fölötti korosztály életében

A nyugdíjas korú lakosság száma, s így arányszáma is világszerte növekvő tendenciát mutat. A XXI. századi nyugdíjas már nem csak 5-10 évre tervezhet, hanem ennél jóval hosszabb időszakra is. A meghosszabbodott élettartam sok esetben fizikailag inaktív életmóddal párosul, ami számos betegség megjelenésével jár együtt, köztük a vezető helyen szereplő szív- és érrendszeri, valamint a mozgató szervrendszeri betegségekkel. A rendszeres fizikai és szellemi aktivitás meghatározó tényezője a betegségek megelőzésének, s nagymértékben lassítja a szellemi és a fizikai leépülés folyamatát. A fizikai aktivitás mellett a megfelelő táplálkozási szokások, a mentális egészség és az intellektuális képességek fejlesztése, a szabadidő aktív eltöltése, mint az egészséges életmód összetevői, pozitívan befolyásolják az öregedés folyamatát, az életminőség javulását, a fittség elérését. Tanulmányunkban rá szeretnénk mutatni azokra a tevékenységekre, amelyek elősegítik a kulcsfontosságú tényezőket, a szellemi, a fizikai aktivitás, az egészséges táplálkozás és a mentális egészség fenntartását és fejlesztését, ezáltal elősegítve a tartalmas, jól megélt 60 év fölötti kort.

Significance of Physical Activity and Mental Health Among People Aged 60 and over

The number and ratio of retired age population reveals an increasing tendency all over the world. A pensioner in the 21st century will be able to plan ahead not only for 5-10 years but for a longer period of time. In many cases, longer life expectancy is accompanied by a sedentary lifestyle that may contribute to the emergence of several diseases, including cardiovascular diseases or musculoskeletal disorders in leading position. Regular physical and mental activity manifests itself as a significant factor of prevention that can decelerate physical and mental deterioration to a great extent. In addition to physical activity, healthy nutritional habits, the active use of leisure time, mental health and improving intellectual skills, as major components of a healthy lifestyle, are able to have a positive impact on the process of ageing, improvements in the quality of life, achieving a healthy level of fitness. In this study we want to highlight those activities that are able to support key factors in maintaining and developing mental health, mental and physical activity and healthy nutritional habits, thus providing a meaningful, healthy lifestyle over the age of 60.

Key words: mental and physical activity, healthy nutritional habits, mental health

FINÁNCZ JUDIT – CSIMA MELINDA

Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Kaposvár

Egészségmagatartás vizsgálata pedagógusok körében

Számos foglalkozási területen történtek már kutatások az egészségmagatartás témakörében, azonban a pedagógusok esetében hiányoznak a hazai vizsgálatok.

A pedagógusok mindennapi tevékenységük során a rájuk bízott gyermekek egészségmagatartását formálják, ezért kiemelkedően fontos, hogy milyen mintát közvetítenek e területen. Fokozottan igaz ez az iskoláskor előtti nevelésre, amelyről már számos nemzetközi vizsgálat kimutatta, hogy a közoktatás későbbi szakaszaihoz képest nagyobb mértékben befolyásolja az egyén életútjának alakulását. Ennek ellenére a koragyermekkori nevelésben dolgozók vizsgálata a közelmúltig elhanyagolt területnek számított.

Kvantitatív keresztmetszeti vizsgálatunkban koragyermekkori nevelésben dolgozó pedagógusok egészségmagatartását tártuk fel (n=600). Eredményeink birtokában kijelenthető, hogy bár a pedagógusok kognitív szinten ismerik az egészséges életmód alapvető elemeit, viselkedéses szinten mégis számos esetben egészségkárosító magatartást tanúsítanak.

Examination of Teachers' Health Behavior

Several researches have arisen in different professional areas in connection with health behavior. However, in the case of teachers we are lacking national studies in Hungary.

Teachers form children's health behavior during their daily activities. Therefore, it is very important, what kind of model is transmitted by them. Especially, it concerns pre-school education which has bigger influence on the individual lifeways than other educational stages according to international researches. In spite of all these factors, examination of early childhood teachers has been until recently neglected.

In our quantitative cross-sectional study we explored health behavior of early childhood teachers (n=600). According to the results, it can be stated that teachers in many cases behave health harming although they know the basic elements of healthy lifestyle on cognitive level.

HEGEDŰS RENÁTA

Szegedi Tudományegyetem

A rendszeres úszás hatása a motoros képességek fejlődésére a 4-7 éves korú gyermekeknél

Az úszás, mint minden más mozgásforma, jótékony hatással van az emberi szervezetre. Jelen kutatás a rendszeres úszás hatásának eredményeit mutatja be a 4-7 éves gyermekek körében. A vizsgálati mintát 2 szegedi óvoda gyermekei alkotják. A felméréshez a Farnos István által javasolt gyakorlatokat használtam, melyekkel az erőt, gyorsaságot és az állóképességet mértem. A tesztek felvételére 2015 márciusában került sor, anonim módon. A kutatás bizonyította, hogy a mintában szereplő tanulók (N=100) között a rendszeresen úszó gyerekek (gyorsasági) ereje a 4, 6 és 7 évesek körében jóval magasabb, míg az 5 éveseknél az eredmények azonosak. A test gyorsasága a 4 és 7 évesekre vonatkozóan igazolódott be, ezekben a korosztályokban a rendszeresen úszó gyermekek ereje, illetve a test gyorsasági ereje jobb. Rendszeresen úszó gyermekek aerob állóképessége minden korosztályra lebontva magasabb. Elmondható, hogy kiemelten kellene kezelni a rendszeres úszást az óvodás gyermekek körében.

Effect of Regular Swimming on the Development of Motor Skills Among Children Aged 4-7

Swimming, like all other types of movements, is of good effect on human body. It eases the muscles, prevents the development of various posture problems, boosts metabolism and it serves growth as well. This paper acquaints the results of the effects of regular swimming among children aged 4 to 7 years. Members of the investigative sample are children of two kindergarten in Szeged. During measuring, I used the exercises suggested by Farnos István by which I measured strength, rapidity and fitness. The measurements were registered in March 2015, anonymously. The research has proved that among the participants of the sample (N=100), the strength of those children aged 4, 6 and 7 who swim regularly is higher, while among children aged 5 the results are equal. The rapidity of the body proved true among children aged 4 and 7, in these age groups the strength of children and the rapidity of their bodies is better. In each and every age groups the aerobe fitness of those children is better who swim regularly. It can be said that regular swimming among kindergarten students ought to be of high priority.

HERPAINÉ LAKÓ JUDIT¹ – SIMON ISTVÁN ÁGOSTON² – NÁBRÁDI ZSÓFIA³ – MÜLLER ANETTA¹

¹Eszterházy Károly Egyetem Sporttudományi Intézet, Eger

²Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar Művészeti és Sporttudományi Intézet, Sopron

³Debreceni Egyetem Ihrig Károly Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola, Debrecen

Családok szabadidő-eltöltési szokásai, különös tekintettel a sporttevékenységek szocioökonómiai háttérére

Tanulmányunk fókuszában az egyes testi-lelki egészséget védő faktorok szerepe áll, különös tekintettel a család – azon belül is a nagyszülők, szülők, gyerekek – és a testedzés vonatkozásaira. Ebben a tanulmányban bemutatjuk a szabadidős tevékenységek és a sport szerepét a 3 generáció (szülő, nagyszülő, gyermek) összefüggésében és a szocioökonómiai státusz vizsgálatában.

Témaválasztásunk azért esett erre a területre, mert kevésbé kutatott témát érint, valamint a modern kor jelen változásainak, sajátosságainak eredményeként a nagyszülői szerepek megváltoztak. Vizsgálatunkat Magyarországon, az észak-magyarországi régióban élő 10-14 éves gyermekek, azok szülei és nagyszülei körében végeztük. 509 gyermek, 509-509 szülő és 509 nagyszülő kérdőíves vizsgálata, és 50 gyermek, 50 szülő, 50 nagyszülő szóbeli kikérdezése zajlott strukturált interjúk formájában.

Families Leisure Time Habits, Especially with Regard to Sports Activities, Socio-economic Background

This study focuses on the role of certain factors responsible for physical and mental health, paying particular attention to the relationship between the family and physical education. Nowadays, dealing with grandparents and involving them in the upbringing of their grandchildren - and in all fields of life - is an important task for the families.

In our articles we show and examine the role of leisure activities and sport in connection with 3 generation. We examine the socioeconomical aspect in this topics.

The study was carried out in Hungary, in the North-Hungarian region, among 10-14-year-old children, their parents and grandparents. There was a questionnaire survey for 509 children, 1018 parents and 509 grandparents. 50 children, 50 parents and 50 grandparents were interviewed in structured forms.

SZERB GYÖRGY – PODRÁCZKY JUDIT

Kaposvári Egyetem

Elérte-e célját a mindennapos testnevelés bevezetése? - A mindennapos testnevelés bevezetésének tapasztalatai és pedagógusképzés

A magyar lakosság egészségi állapota nemzetközi összehasonlításban évtizedek óta kirívóan rossz. A fiataloknál egyre korábbi gyermekkorban jelenik meg magas számban az elhízás, a hibás testtartás, a szorongás, a depresszió és az agresszivitás. A kormányzat azt az álláspontot képviselte, hogy a gyerekek rossz egészségi állapota miatt nem lehet várni az intézkedéssel, ezért a 2012/13-as tanévtől felmenő rendszerben bevezették a mindennapos testnevelést, amely a 2015/16-os tanévtől már a középiskolákban is minden évfolyamon működik. Egy kaposvári tanárok (általános- és középiskolákban dolgozók) és intézményvezetők körében végzett kérdőíves vizsgálatban arra kerestünk választ, hogy vajon az órák számának növelése hogyan valósul meg a gyakorlatban és milyen eredményt hozott a diákok pszichoszomatikus nevelésében. A kutatás eredményei alapján konkrét javaslatokat fogalmaztunk meg a tantervi változtatásokra, az oktatás hatékonyságának növelésére és a sportlétesítmények célszerű fejlesztésére. Abból kiindulva, hogy a pedagógiai folyamat és minden fejlesztés kulcsszereplője a pedagógus, továbbá figyelembe véve azt az aktualitást, hogy a pedagógusképzés megújításának munkálatai új képzési és kimeneti követelmények alapján éppen jelenleg zajlanak, az előadás kitér a tanító- és óvóképzésben szükséges korszerűsítésre is.

Has the Introduction of the Everyday PE Lesson Reached its Goal? The Experience of the Introduction of the Everyday PE Lesson

The health condition of the Hungarian population in comparison with international standards has been extremely bad for decades. Among the young obesity, wrong posture, anxiety, depression and aggressivity appear in big numbers at an ever earlier age. According to the government's viewpoint, the measures could not be delayed because of the bad health condition of the children, therefore from the academic year of 2012/13 they introduced the everyday PE lesson one grade up consecutively. which has been going on in every grade even in secondary schools now since the academic year of 2015/16. In a survey carried out among the teachers in Kaposvár (working in both primary and secondary schools) and directors of institutions we sought the answer to how the increase in the number of the lessons work out in practice and what results it has achieved in the psychosomatic condition of the students. Based on the findings of the research we put forth concrete propositions with regard to changes in the curriculum, the enhancement of the efficiency of the lessons and the sensible development of sports facilities. Bearing in mind that the key player in every pedagogical process and every development is the teacher and also considering the current fact that the renewal of teachers' training based on the new training and output requirements is under way now, the lecture touches upon the necessary modernization of teachers' and kindergarten teachers' training as well.

NAGY ZSUZSA – MÜLLER ANETTA

Eszterházy Károly Főiskola Testnevelési és Sporttudományi Intézet, Eger

A differenciálás mérése a testnevelésben az atlétika tanítási egység alatt

A tanulmány az atlétika tanítási egységén belül, a tanulók közti különbségek figyelembevételével a differenciálás fontosságára és lehetőségére hívja fel a figyelmet az individualizált oktatásban és értékelésben. Az általunk kidolgozott pulzusmérésen alapuló módszer objektíven támasztja alá a csoportbontást, ezzel együtt a differenciálást a testnevelés órán a különböző képességek, fizikai állapotok figyelembevételével. Az óra egységes intenzitásának eléréséhez csoportbontást alkalmaztunk az eltérő terhelhetőségű tanulóknak. Meghatároztuk az intenzitást, melynek eléréséhez a különböző képességű tanulókból álló csoportok eltérő feladatokat kaptak, ezzel elkerülve a túl- illetve az alul terhelés lehetőségét. A kutatás bizonyítja a módszer eredményességét. A mérés közvetlen célja, hogy bizonyíthatóvá váljon a testnevelés objektív értékelése és tervezhetősége. A jövőben az új módszer képet ad az órán az adott tanuló terhelhetőségéről, állóképességi állapotáról /egyenre szabottan/, valamint megkönnyíti a tanulók értékelését.

The Measurement of Differentiation Analyzing in the Defined Teaching Unit of Athletics in the Secondary School Physical

In the defined teaching unit of athletics the study draws attention to the importance and possibility of differentiation in the individualized education and assessment relating to the students' diversity. The elaborated method based on pulse measurement supports group formation and differentiation objectively in the light of various abilities and physical conditions. Group formation was applied for the students with dissimilar load ability to reach uniform intensity during the lesson. Intensity was determined for which the groups included students with differing abilities received different tasks eliminating the possibility of being over and under loaded. The research demonstrates the efficiency of this method. The direct aim of the measurement is that the objective evaluation and predictability of Physical Education should get proven. In the future the new method gives a comprehensive picture about the tested student's load ability, endurance (individualized) as well as it makes the students' assessment easier.

HERPAINÉ LAKÓ JUDIT – NAGY ZSUZSA – MÜLLER ANETTA

Eszterházy Károly Egyetem Sporttudományi Intézet, Eger

A tájékozódás és a turisztika helye és szerepe a tantervekben

A tájékozódás és a sporttáborok, túrázás és a tájfutás érdekes színterei az iskolák képzési kínálatában, hiszen nem a szokásos tanár-tanuló interakcióban szólítja meg a diákokat, mely kellő motivációt jelent számukra. A táborok során a tábor szervezéssel, lebonyolítással kapcsolatos menedzsment feladatokon kívül, gyakorlatorientáltan sajátítják el a különböző ismereteket, mozgásanyagot. A táborok jelentős pedagógiai értékkel bírnak, hiszen különféle nevelési feladatokon keresztül pozitív személyiségjegyeket alakítanak ki és hozzájárulnak a fiatalok személyiségformálásához is. Kutatásunkban elemezzük a tájékozódással és túrázással kapcsolatos ismeretek tantervi megjelenését.

Role of the Orienteering and Hiking in the Curriculum

The orienteering, orientation and sportcamps, tours are very interesting programme in the educational supply, because we can find not a usual teacher-student interaction. That's why the camp give a good motivation for the young student. During the sports camp the student give the practice-oriented knowledge in connection with organizational, management, transaction and leading of camp and orientation. This camps has a very essential pedagogical value, because part of the development of student identity. In our articles we analyse the knowledge of orientation, tours and hiking in the curriculum.

Egészségnevelés, sportpedagógia II.

/

Healths and Sports Education II.

Szekcióvezetők / Session Chairs:

Baloghné Dr. Bakk Adrienn, Dr. Vassiliki Riga

VASSILIKI RIGA

University of Patras, Greece

Physical Education in Greek Early Childhood Curriculum

Physical education is a primary sector for young children's development in Greek early childhood curricula. It is included in the main objectives of all curricula from the establishment of the first kindergarten in 1896 until today, a fact that thereby proves its eternal societal value. The aim of physical education at kindergarten is the enhancement of motor, social, emotional and cognitive development of children through daily developmentally appropriate movement experiences. Therefore, physical education is not limited to train children in physical skills, but perceives movement as an integral part of their overall learning process. The teachers by organising quality movement programmes contribute to the "physical literacy" of children, aiming at teaching them the value of physical activity and healthy lifestyle as well as at developing positive attitudes to physical activities that will accompany them throughout their lives. These objectives can be accomplished through the innovative way of working in the kindergarten which relies on an interdisciplinary method and project approach based on children's ideas and interests.

GOLYÁN SZILVIA

Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kar, Budapest

A kórházpedagógia komplex elemzése

Munkám fő célja a hazai kórházpedagógia komplex elemzése. Kutatási célom megvalósításának érdekében a következő főbb kérdésekre keresem a választ, melyek egyúttal kijelölik rész céljaimat:

1. Hol foglal helyet a kórházpedagógia a tudományrendszerben?
2. Milyen értelmezési keretben helyezhető el a kórházpedagógia?
3. A kórházpedagógia alakulásának történetében melyek azok a meghatározó mozzanatok, melyek elvezetnek annak jelenkori „állapotához”?
4. A kórházpedagógia hazai problémakörét milyen nehézségek jellemzik, illetve milyen törekvések irányulnak ezek megoldására?
5. Mely országok praxisában milyen kórházpedagógiai „jó gyakorlatok” találhatóak?

A kórházpedagógia komplex elemzése – amint az a fenti kérdésfeltevésekben is tükröződik – a téma több szempontú megközelítését igényli, s ez egyben a kutatás egyes részmozzanatainak során eltérő módszereket, módszertani megoldásokat kíván meg.

The Complex Analysis of Hospital Education

The aim of my work is the complex analysis of hospital education. To achieve my research aims, I wanted to find answers to the following questions, which were marked as my sub goals:

1. Where the hospital education is placed in the disciplines?
2. In what sort of interpretative frame can the problem of the hospital education be placed?
3. In the development of the hospital education what are the moments, which lead as a decisive momentum to the current ‘state’ of it?
4. What difficulties of the hospital education are characterized in Hungary and what efforts are aimed at resolving them recently?
5. In the practice of which countries what solution trends can be identified as the “good practices” of the hospital education?

The complex analysis of hospital education – as it is reflected in the assumptions above – is aimed to approach the issue with many criteria and there required different methods and methodological solutions in different part of the research.

KISS ZOLTÁN

Kaposvári Egyetem Sport Iroda és Létesítmény Központ, Kaposvár

A testi nevelés múltja és jelene a tanítóképzésben

1868-ban törvényileg lett kötelezően előírva a tanítóképzőkben a testgyakorlás. Kezdetben a tananyag a német tornára épült, aztán az időről időre megjelenő újabb tantervek különböző testgyakorlati tananyaggal bővültek. Megjelentek többek között a szergyakorlatok, a játékok, az úszás és az atlétikai gyakorlatok. A tanítóképzés felsőfokúvá válása komolyabb átalakulást eredményezett elsősorban a gyakorlati és a módszertani képzésben. Az 1973-as év a testnevelés gyakorlati képzésben is számottevő változást generált, melyet leginkább a speciálkollégium bevezetése jellemezett. A speciálkollégiumi, később szakkollégiumi, jelenleg pedig műveltségterületi képzésben a hallgatók egyebek mellett olyan tantárgyakkal is megismerkedhetnek, mint az anatómia és élettan, testneveléelmélet, a gimnasztika, a testnevelési játékok vagy a sportjátékok. A pedagógusképzés alapszakjainak képzési és kimeneti követelményei az idei év szeptemberétől jelentősen megváltoznak. A tanítók képzése tehát újabb mérföldkőhöz érkezett, jóllehet eddig is számos átalakuláson ment keresztül története során. A leendő változások minden bizonnyal a testnevelés tanításával kapcsolatos tantárgyakat is érinteni fogják.

Sporterziehung in der Lehrausbildung früher und heute

Im Jahre 1868 wurde das Turnen in der Lehrausbildung gesetzlich vorgeschrieben. Anfangs basierte der Lehrstoff auf das deutsche Turnen, dann erschienen von Zeit zu Zeit immer neue Lehrpläne, die neue Turnelemente enthielten. Es erweiterte sich mit Geräteübungen, Spielen, dem Schwimmen und der Leichtathletik. Als die Lehrausbildung mit einem Diplom abgeschlossen werden konnte, verwandelte sich sowohl die praktische als auch die methodische Ausbildung. Mit der Einführung der speziellen Sportausbildung im Jahre 1973 veränderte sich die Ausbildung bedeutend. Mit der Zeit konnte Sport als Spezialkollegium, dann als Fachkollegium gewählt werden und heute als Sportfakultät. So haben die Studenten die Möglichkeit, neue Fächer wie Anatomie und Psychologie, Sporttheorie, Gymnastik, Spiele für Sportstunde und Ballspiele kennenzulernen. Ab September 2017 werden bedeutende Veränderungen in der pädagogischen Ausbildung ergeben, von denen die Grundfächer betroffen werden. Die Lehrausbildung erreichte wieder einen Meilenstein, obwohl es schon mehrmals umgearbeitet wurde. Die neuen Veränderungen werden bestimmt die Fächer tangieren, die mit Sportunterricht zusammenhängen.

KARÁCSONY ILONA

*Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Oktatás és Társadalom Neveléstudományi
Doktori Iskola, Pécs*

Felvilágosítjuk, fenntartjuk, őrizzük, oktatjuk, neveljük, fejlesztjük az egészséget az iskolában

Az egészségveszteségek az életmódra és a környezetre vezethetők vissza, ennek a megelőzésére irányuló feladatoknak sokféle meghatározása létezik, gyakran szinonimaként használva, de érdemes különbséget tenni.

A felvilágosítás az egészségi állapot fenntartására irányuló tájékoztatás. Az oktatás didaktikai sokszínűségével nyújt információt direkt és látens módon. Az egészségnevelés prediktív tényezőkre figyelmeztet, negatívumokat középpontba helyező tevékenység. A fejlesztés öntevékenység, fejlődés, az egészségforrásainak ismerete tükrében, mely az adott szervezet fejlesztésével valósulhat meg, az egészséget tükröző légkör, személyi és tárgyi feltételek által.

A ma iskolájának, mint szervezetnek folyamatos feladata az egészség-nevelése, (ami több mint felvilágosítás) és emellett az egészség-fejlesztése is (ami több mint egészségmegőrzés és egészségnevelés). Az oktatás – nevelés bázisán van fejlesztés, ami az egészségerőkre fókuszál, az egészség választását előmozdító tettekre sarkall.

Spread, Sustain, Keep, Teach, Educate, and Develop Health Education at Schools

Health-damages can be traced back to lifestyle and environmental factors. The definitions of tasks, however, are manifold. Although they can be defined as synonyms, it is worth differentiating from one another. The enlightenment aims at orientating towards sustainable health conditions. It provides information both in direct and latent way with the help of diversification of educational didactics. Health education calls attention to predicative factors; an activity that places the negative factors into the center. The development is an independent activity, improvement in the light of the knowledge of health resources, which can be carried out by developing the given organization with the help of health reflecting atmosphere as well as personal and material conditions. The schools of today, as an organization, have continuous tasks namely education of health (which is more than enlightenment) besides health improvement (which is more than health preservation and health education). The development is based on education - pedagogy which focuses on health force and encourage to choose health enhancing activities.

LÍVJÁK EMÍLIA

Eszterházy Károly Egyetem Comenius Campus, Sárospatak

Fontos a pontos mozgás az iskolában?!

A tanulás az agyban megy végbe. Az információk felvételének egyik legalapvetőbb eszköze a mozgás. Az ingerfelvétel által beérkező ingerületeket az agy rendszerezi, a sokféle részletből egységes egészet alkot. Az agy integrációs információfeldolgozása elsősorban motoros reakciók függvénye, mert a környezeti ingerre létrejött adaptív válasz célirányos értelmes cselekvések következménye. A fejlődés során az idegrendszer a mozgáson keresztül fejlődik, melynek szabályozása egymással elválaszthatatlanul, egymást segítve megy végbe. Ha az ingerfelvételben, feldolgozásban, vagy a mozgásfejlődésben nehézségek, lemaradások, esetleges hibák tapasztalhatóak, akkor az idegrendszeri fejlődésben is éretlenség feltételezhető.

Az elmúlt években elvégzett INPP©, kutatásom eredményeit felhasználva keresem a választ, hogy hogyan segíthetünk a gyerekek fejlődésében iskolai környezetben, ezen csodálatos módszer alkalmazásával.

It is Important for Accurate Movement in School?!

Learning takes place in the brain. One of the most basic tool of information for admission of the movement. Incoming stimuli by recording impulses in the brain organizes the wide variety of installments form a coherent whole. The brain is processing information integration is primarily a function of motor reactions because of environmental stimuli created an adaptive responses sensible consequence of focused actions. During the development of the nervous system develops through movement, which is inextricably regulation, helping each other takes place. If the stimulus recording, processing, development or movement difficulties, delays and possible errors are experienced, you neurodevelopmental immaturity can be assumed.

In the last years carried INPP© research, using the results of my I want to find the answer to how we can help the development of children in the school environment, the use of this wonderful method.

SZABÓ ESZTER

Kaposvári Egyetem Sport Iroda és Létesítmény Központ, Kaposvár

Ép értelmű és értelmi fogyatékos gyermekek testi fejlettségének és motoros teljesítményének összehasonlító vizsgálata

A vizsgálat 225 alsó tagozatos, 8-11 éves, ép értelmű és értelmi fogyatékos tanuló testi fejlettségének és motoros teljesítményének értékelésére irányult. A következő testi fejlettségre utaló testméréteket és testalkati mutatókat vizsgáltam: testmagasság, testtömeg, testtömeg-index, plasztikus index, bicepsz- és tricepsz bőrredő. Motoros tesztek közül pedig: 20 m-es gyors/vágtafutás, helyből távolugrás, medicinlabda dobás előre, 6 perces tartós futás, akadálypálya és egy finommotoros kézgyorsaság-kézszinkronitás teszt: a gyufa teszt. Vizsgáltam még a gyermekek naptári (decimális)- és morfológiai életkorát.

Az eredmények azt mutatják, hogy az értelmi fogyatékos gyermekek általában testileg fejletlenebbek, mint az azonos korú és nemű ép értelmű gyermekek. Az is megállapítható, hogy az értelmi fogyatékos tanulók a legtöbb motoros tesztben elmaradnak az ép értelmű tanulóktól.

A Comparative Study of the Body Development and Motor Performance of Mentally Non-handicapped- and Handicapped Children

The study included the assessment of the physical development and motor performance of 225 primary school pupils (mentally non-handicapped and mental handicapped) aged 8-11. The following indicators of physical development and build were examined: body height, body weight and body mass index (BMI), musculoskeletal plasticity index; biceps and triceps skinfold thickness. The motor tests included: 20 m dash, standing long jump, throwing a medicine ball, six minutes' continuous running, obstacle race-test and a match test. The chronological (decimal) and morphological age of children were examined. The results show that the mental handicapped children are in general less developed than non-handicapped children of the same age and sex. It can be also concluded that in most motor tests the handicapped children fall behind the non-handicapped ones.

BALOGHNÉ BAKK ADRIENN

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar, Sopron

Szomatikus nevelés az óvodában

A szomatikus nevelés mindennapos komplex óvodai feladat. Értjük ezen a személyi higiéniére nevelést, az óvoda környezeti tisztaságának a megóvását, a fertőző betegségek és a tartási rendellenességek megelőzését is. A szomatikus nevelés aktív gyakorlatának pedig a testedzést tartjuk, amely az óvodai programban szereplő testnevelést. A mozgás fiziológiás szükséglet a gyermekek számára, melynek kielégítése az intézményes nevelés illetve az óvodapedagógus feladata. Mikro kutatásunkban arra kerestük a választ, hogy milyen feltételek állnak rendelkezésre, milyen körülmények között tudnak/kell megvalósítani az óvodai testnevelést. Pedagógiai kutatások közül az írásbeli kikérdezést választottuk, mellyel rávilágítottak arra, hogy az Alapprogram szerinti ajánlást többek között betartják a pedagógusok, de ehhez sok esetben nincsenek megfelelő tárgyi feltételek, továbbá, hogy nem utolsó szempont a megvalósításban az óvodapedagógus szerepe sem.

Somatic Education in Kindergartens

The somatic education of children is an everyday and complex task in kindergartens including the development of personal hygiene, preserving the cleanliness of the kindergarten's surroundings and preventing infectious diseases and postural disorders. Physical exercise is considered to be the active practice of somatic education, which is in fact physical education in kindergartens. Physical exercise is a physiological need of children, which has to be fulfilled by institutional education and kindergarten teachers. In our micro research, we tried to get more detailed information about the conditions of physical education in kindergartens. From the different methods of pedagogical researches we used a written questionnaire, which made it clear that kindergarten teachers have an important role in this task's implementation and they mostly keep the recommendations of the Curriculum, however, in many cases with the lack of material conditions.

BORSZÉKI SZABOLCSNÉ GÁBRIS VIRÁG

Eötvös József Főiskola Pedagógusképző Intézet, Baja

A tömegsporton túl - Szerep- és feladatvállalás a tehetségfejlesztésben. Tehetség a tehetségekért.

Köznevelési jógyakorlat

**Over the Mass Sports – Roles and Task in Talent Supporting.
Talents for Gifted Students**

Best practice in Education

eTwinning Műhely
International Projects in Education
eTwinning Workshop

NAGY REGINA

szakmai vezető

Fotó: Horváth Anikó (Fényfotó)

eTwinning – az európai iskolák közössége

a digitális kompetencia fejlesztése - másképp

A már több mint 10 éve működő **eTwinning** Európa különböző országaiban található **köznevelési intézmények kapcsolatfelvételét, közös projektek indítását, együttműködését** támogatja. A program technikai, pedagógiai, módszertani segítséget, online eszközöket és szolgáltatásokat biztosít, valamint ingyenes, a szakmai fejlődést támogató eszközöket, lehetőségeket is nyújt, főként a digitális kompetencia fejlesztésének területén.

Az Európai Bizottság 2005-ben indította az eTwinning programot, 2007 és 2013 közt az Egész életen át tartó tanulás program részeként működött, 2014 óta az Erasmus+, az EU oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogramjának részeként működik. Az **eTwinning Központi Szolgáltatópontját** (Central Support Service – CSS) a European Schoolnet (Európai Iskolahálózat) működteti. Magyarországon a nemzeti szintű koordinációt a **Nemzeti Szolgáltató Pont** (National Support Service – NSS) végzi,

melynek feladatait kezdetben a Sulinet Programiroda (később Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.), 2016. január 1-jétől az Oktatási Hivatal Pedagógiai-szakmai Szolgáltatások Koordinációs Főosztálya látja el, így ettől az évtől a magyar Szolgáltató Pont munkáját a Pedagógiai Oktatási Központok (POK) is támogatják.

2013 márciusában elindult az **eTwinning Plus**, aminek a keretében néhány kiválasztott ukrainai, tunéziai, moldvai, grúzai, örményországi és azerbajdzsáni iskola és tanár csatlakozhat azon több ezer pedagógushoz, akik az interneten keresztül együttműködést folytatnak az eTwinning program keretében. Ez a kezdeményezés az **Európai Bizottság szomszédságpolitikájának** részeként jött létre.

A **program célja**, hogy a résztvevő országok köznevelési intézményei nemzetközi, interkulturális környezetben, IKT eszközök segítségével közösen dolgozzanak ki projekteket szabadon választott témakörökben. Európa szerte több mint 416 ezer pedagógus és mintegy 170 ezer intézmény regisztrált az eTwinningbe. Ebből **Magyarországon 1600 intézmény és kb. 3500 pedagógus regisztrált.**

Nemzetközi rendezvények

Az eTwinning program résztvevőinek lehetőségük van több nemzetközi eseményhez is csatlakozni. **Nemzetközi szakmai továbbképző és partnerkereső találkozók** keretében a sikeresen pályázó pedagógusok a szervező külföldi célországokban építhetnek kapcsolatokat, szerezhetnek szakmai tapasztalatot. A speciális téma köré rendezett találkozók nagy része általában 5-7 ország részvételével zajlik, de 15-20 országot érintő nagyobb szabású eseményeket is rendeznek Európában.

Az **eTwinning éves konferencia** a program legnagyobb nemzetközi eseménye, melyen az összes partnersorból jelen vannak delegációk. Magyarország 2011-ben adott otthont ennek az eseménynek, de kisebb találkozót is minden évben szervezünk.

Továbbképzések

Az eTwinning keretében 2 féle, a résztvevők számára ingyenes, **akkreditált pedagógus-továbbképzésre** biztosítunk lehetőséget. Az elmúlt időszak bebizonyította számunkra, hogy Magyarországon a pedagógusokat leghatékonyabban akkor tudjuk bevonni az eTwinning programba, ha a projekt megismertetését, valamint a résztvevő pedagógusok munkáját egy ún. akkreditált pedagógus-továbbképzési rendszerbe ágyazzuk, és ezt a lehetőséget is felkínáljuk az intézmények számára. Az elmúlt időszakban (2009-2016) **több mint 1000 pedagógus vett részt** képzéseinken, és kapott erről hivatalos tanúsítványt.

Nemzetközi szakmai fejlődésre online szemináriumok, események keretében is lehetőséget biztosít a program, továbbá hazai szervezésű, személyes jelenlétet nem igénylő webináriumokat is tartunk.

Minősítések, díjak

Minden évben lehetőségük van a projektet megvalósító partnereknek arra, hogy kérjék **projektjük hazai, majd nemzetközi minősítését**. A minősítések elnyerése további lehetőségeket, programokat, díjazásokat jelenthet számukra. 2016-ban az eTwinning díjra nevezett, kiemelkedő projektek közé magyar induló is bekerült.

A minősítéshez kapcsolódóan minden év októberében az eTwinning Hét programsorozat részeként rendezzük meg a hazai **eTwinning versenyt**, ahol a hazai Minősített Projekt címet elnyert csoportok bemutathatják projektjeiket, és értékes nyereményekkel térhetnek haza, valamint másnap részt vehetnek a **gyermeknapi rendezvény** programján is. Évek óta mintegy 10-12 projektet mutatnak be ilyenkor, 80-100 diák és pedagógus kísérelésével.

Nagykövetek

Minden Nemzeti Szolgáltatópont feladata, hogy **nagyköveti hálózatot** működtessen. Jelenleg 7 nagykövettel dolgozunk együtt, de számukat jövőre szeretnénk 9-re emelni. A nagykövetek feladata, hogy előadásokkal népszerűsítsék az eTwinninget, és segítsék azok munkáját, akik a projektek megvalósítása során ezt igénylik. Támogatják az NSS munkáját, workshopok, előadások megtartásával különböző rendezvények keretében. Nagyköveteink gyakorló pedagógusok, akik rendszeresen maguk is indítottak, indítanak projekteket. Többségük már 5-8 éve látja el ezt a tevékenységet. Ha készen áll arra, hogy projektötletét megvalósítsa egy külföldi és/vagy magyar kollégával, első lépésként regisztrálnia kell a www.etwinning.net magyar nyelven is elérhető felületén. Ezt követően feltöltheti profilját és használhatja az

eTwinning egyedülálló partnerkereső felületét. A projektmunkához egy biztonságos, diákok számára is elérhető közös online felületet biztosít a program, amely mindenki számára ingyenesen használható.

Az eTwinning program nemzetközi honlapja: www.etwinning.net; Az eTwinning program nemzeti honlapja: www.etwinning.hu; Feliratkozás hírlevélre és kérdések: etwinning@oh.gov.hu

REGINA NAGY

Professional Manager

Photo: Anikó Horváth (Fényfotó)

eTwinning – The Community for Schools in Europe

Developing Digital Competence – in a Different Way

eTwinning, which has been running over 10 years now, supports **public educational institutions** across Europe to **get connected and start collaborative projects together**. The programme provides technical, pedagogical and methodological help along with online tools and services. It also offers free professional development tools and opportunities, especially in the field of digital competence development.

eTwinning was launched by the European Commission in 2005. It operated under the Lifelong Learning Programme from 2007 to 2013 and has been integrated in Erasmus+, the European programme for Education, Training, Youth and Sport since 2014. Its **Central Support Service (CSS)** is operated by European Schoolnet. The national coordination of eTwinning in Hungary is managed by the **National Support Service (NSS)**, which was operated first by the Sulinet Program Office (later Educatio Public

Services Nonprofit LLC) and was taken over by the Pedagogical Services and Coordination Department of Educational Authority on 1st January 2016. From that time the Pedagogical Educational Centres (PECs) of the Authority also support the work of the NSS.

eTwinning Plus, which was launched in March 2013, offers the possibility to some selected schools and teachers in Armenia, Azerbaijan, Georgia, Moldova, Tunisia and Ukraine to join the thousands of teachers collaborating through the platform of eTwinning. eTwinning Plus was initiated as part of the **Commission's European Neighbourhood Policy**.

The aim of eTwinning is to enable public educational institutions in the participating countries to carry out collaborative projects in an international and intercultural environment through ICT in a chosen topic. Presently more than 416 000 teachers and about 170 000 schools are registered in eTwinning across Europe. **In Hungary there are about 1600 schools and 3500 teachers** registered in the programme.

European events

eTwinning offers various opportunities for its members to join international events. The **European Professional Development and Partner Finding Workshops** enable successful applicants to build connections and gain professional experiences in the organising countries. These thematic events are generally organised with 5-7 countries but there are also a few large-scale events in Europe with 15-20 participating countries.

The biggest international event of eTwinning is the **Annual eTwinning Conference** where all partner countries are represented with a delegation. Hungary hosted the Annual Conference in 2011 but we organise smaller-scale meetings every year.

Professional development

We offer two types of **free accredited in-service teacher trainings** in eTwinning. Past years' experience shows that the most effective way of involving Hungarian teachers in eTwinning is to provide accredited in-service trainings on eTwinning within the Hungarian In-Service Teacher Training Scheme that we can offer to all relevant institutions in Hungary. **Over 1000 teachers** participated in our trainings in the last years (2009-2016) and received a certificate.

Besides, eTwinners can take part in **international professional development** through online seminars and the **Hungarian NSS also organises** a few online webinars.

Quality Labels and Awards

Each year there is a possibility for project participants to apply for the **National** and then the **European Quality Label** with their projects. Those receiving the Quality Labels can have further possibilities to take part in events or win prizes. In 2016 a Hungarian project was selected to the best projects of the European eTwinning Prizes.

Relating to Quality Labels, those teachers and students whose projects received the National Quality Label can present their projects on the **National eTwinning Competition** which is organised every year in October as part of our eTwinning Week. Participants of the competition can win prizes and take part in our Children's Day event held the following day. There are generally 10-12 projects at the annual competitions presented by 80-100 students and accompanying teachers.

eTwinning Ambassadors

All National Support Services operate an **ambassador network**. Presently we work with 7 eTwinning Ambassadors but next year we would like to increase this number to 9. These Ambassadors give presentations to promote eTwinning and help teachers with their projects if needed. They support the work of NSS by providing workshops and presentations at various events. Our ambassadors are active teachers who regularly run or have run eTwinning projects themselves. Most of them have been working with us for 5-8 years in this position.

If you are ready to implement your project idea with a European and/or Hungarian colleague, you should register first at www.etwinning.net which is also available in Hungarian language. Then you can fill in your profile and start using the unique partner finding tools of eTwinning. Project participants, including students, can collaborate on a free and safe common online space offered by eTwinning.

eTwinning European website: www.etwinning.net

eTwinning national website: www.etwinning.hu

Questions, subscribe to our newsletter: etwinning@oh.gov.hu

Borítóterv:
Katyí Gábor

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar
Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar